

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
109. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1933. évi május 14

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

UJABB ÖRÜLT DOLLÁRPÁNIK TOMBOL AMERIKÁBAN

Aki meghal a páriáért

A világ tele van profétákkal. Egyik a gépre esküszik, a másik a géprombolást hirdeti. Egyik a humánimponderabilitást, másik a kézbe fogható erőszak terroriját tartja a jövő új alapjainak. Van aki feketére, van aki fehérre, akad aki vörösre, akad aki barnára akarja átfesteni a világfirmamentumot. Nemzetiségi, nemzeti, osztály és felekezeti harcok lobogóival nyargalásznak a huszadik század düledező színpadán népvézerek és népbolondítók. Annyira eltelve maguktól, hogy a sok szaladozástól, erőlködéstől, átcsoportosítástól és valódi vagy ál fanatizmusoktól idejük sem marad egy pillanatnyi elgondolkozásra, szétnézésre, belső eszmélésre és... és a nagy példák szemelöttartására. A krisztusi etika ma bárhol is kiabálják, hontalanul és befogadatlanul bolyong azok között, akik a ma történelmét csinálják. Egy messzi gangeszparti nép elnyomott fiának, egy esznya, vézna, börtönviselt szentnek, Gandhinak, a Mahatmának kell meglegyen a világ fölött az emberség etikázsláját és be kell jelentenie önkéntes éhhalálát ahhoz, hogy egy futó pillanatra torkunkra forrjon a ma és szemünket az örökkévaló értékek irányába szegezziük.

Erőszakot oldanak meg erőszakkal, ami újabb erőszakra vezet. Káoszából káoszba, esekéből esekébe. Itt az ideje, hogy fölfele nézzünk.

Itt az ideje, hogy ki-ki, legalább a maga szűk pátriájában, meghirdesse az éhajt: ki ebből a világból, ki ebből a mentalitásból, ki ebből az erőszakciklonkörből! Alljunk meg egy futó pillanatra és eszméljünk rá, hogy egy öreg, beteges, esendő embertársunk a messze Indiában egy nagy népnek léteért folytatott harcát a szentek életének törvényeivel szervezi és vezeti, pogány harcot keresztény eszközökkel, gyűlölet és erőszak alkalmazása nélkül, az erkölcsi magatartás tisztá és hibátlan eszközeivel, de keményen és hősiiesen. Olyannyira, hogy a hindu páriák fölszabadulásáért önként fölkinálja életét.

És csodák csodája: az öt-világban-urbírodalom indiai feje ijedten engedi ki a Mahatmát börtönéből, ahol megint egy hónapja senyvedt. Étellel s itallal kínáltatja, imádkozik és reszket, hogy a szent népvézér el ne pusztítsa magát, mert akkor ennek az egy embernek önkéntes elpusztulásába belepusztulhat az egész erőszakon kiépített brit uralom is a háromszázmillió indiai fölött. Mi ez? Az európai lélek — legalább negativumaiban — máris elárulja, hogy hisz az erkölcsi erő magasabbrendűségében, az erőszaktalanság erejében. Csak arra nincs meg a bátorsága, hogy pozitívumainak konzekvenciáit levonja.

Gandhi megtiltja a népnek, hogy áldozatokat hozzon: életet és bőséget parancsol a tömegek számára. De maga kecskefejen és datolyán tengődik durva házi-szöttezésben és népe helyett önmagát dobja áldozatul.

Irgységgel vegyes örömmel tekintünk rá mi is, Európa szegényei: irigyljük a hiadukát, de örülünk is, hogy van, ha

A francia sajtó preventív hadüzenetet követel a bejelentett német fegyverkezés miatt

Rosenberget az angol belügyminiszter eltanácsolta Londonból

Hymans belga minisztert megtámadták, mert megsértette a német szociáldemokráciát

Berlin, május 13.

A Hitler-kormány munkaalkalmakat szerző minisztériumnak permanens bizottsága elkészült azzal a tervvel, amely a német munkanélküliek részére munkaalkalmakat akar teremteni. A tervezet szerint még ebben az évben nagyobb szabású közmunkák indulnak meg, amelyeknek összértéke mintegy másfélmilliárd márka lesz. A tervezet szerint mintegy százezer házat építenek fel ilyen formán Németország területén, amely építkezéseknél mintegy hétszázezer munkást alkalmaznának.

Szó van arról is, hogy a vasutvonalakat alaposan kijavítják és hogy munkanélkülieket foglalkoztatnak úgy a közúti úzmeknél, mint a tengeri hajózásnál.

AZ ÚJ ÖRÖKÖSÖDÉSI TÖRVÉNY PARASZT-HITBIZOMÁNYOKAT LÉTESÍT

Ugy Németországban, mint Nyugaton, hihetetlen szenzációt keltett annak az új német örökösödési törvénynek tervezete, amely most készült el a német igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztályában. A törvénytervezet teljes szövege csak a jövő hét elején, valószínűleg hétfőn kerül a nyilvánosság elé, de máris kiszivárgott annyi, hogy

az új törvény paraszthitbizományokat létesít.

A törvény rendelkezése szerint az adósságaitól mentesített paraszthitbizományokat a jövőben csakis egy gyermek örökölheti. Ez a hitbizományra emlékeztető örökösödési jog kimondja azt is, hogy ezzel szemben egy parasztnak csak egy örökösödési jog lehet.

A törvény egyidejűleg felállítja az új örökösödési bíróságot, amely egy jogász-

ből és két földművelőből állana és amely az állandó tartományi főtörvényszékek mellett és azok kebelében működik.

Az új törvény jogász-körökben világszerre nagy feltűnést kelt, mert az új törvény azt jelenti, hogy a németek az európai alkalmazásban lévő általános római jogtól eltértek és visszahúzódnak a letűnt és elavult germán ősjog sáncai mögé.

LONDONBAN TUNTETNEK ROSENBERG ELLEN

Mint ismeretes, dr. Rosenberg Alfréd, a Hitler-kormány sajtófőnöke és a nemzeti-szocialista párt külügyi vezetője most Londonban tartózkodik és ott előkelő személyiségekkel tárgyalásokat folytat. Rosenberg ellen tegnap egy angol kapitány tüntetett már, aki azt a koszorút, amelyet Rosenberg az Ismeretlen Katona sírján elhelyezett, magával vitte és a Themse-be dobta.

Ma nagyobb tömeg jelent meg Rosenberg londoni szállodája előtt és hangos szavakkal tüntetett Németország vezető pártjának delegátusa ellen.

A tömeg „Le Hitlerrel!” felírásu zászlókkal jelent meg a szálloda előtt és azt

követelte, hogy Rosenberg doktort azonnal utasítsák ki Anglia területéről.

A tüntető tömeget a rendőrség szétzavarta.

HYMANS BELGA KÜLÜGYMINISZTER ÉS A NÉMET SZOCIÁLDEMOKRÁCIA

Ugyancsak súlyos támadás érte Németországot a belga kamarában, ahol a belga szociáldemokraták élesen kirohantak Németország és a németországi kurzus ellen. A heves vita közben Hymans külügyminiszter a szociáldemokraták felé kiáltott:

— A német szociáldemokrácia gyáván viselkedett!

A külügyminiszternek erre a kijelentésére hihetetlen tumultus keletkezett.

A belga szociáldemokraták felugráltak helyeikről és a külügyminiszter ellen rohantak. Aktatáskáját kitépték a kezéből és vannak olyan jelentések is, amely szerint a külügyminisztert súlyosan inzultálták.

A nagy verekedés és tumultus közepette az elnök a kamara ülését felfüggesztette.

A francia sajtó Németország ellen preventív hadüzenetet követel

A B. L. tegnapi számában részletesen közölte Neurath külügyminiszter nyilatkozatát, amely lényegileg azt mondotta, hogy amennyiben a hatalmak nem semmisítik meg repülőgépeiket, nem mondanak le arról, hogy 10 és fél centiméteresnél nagyobb kaliberű ágyukat építsenek és nem csökkentik

tényleges haderejük létszámát, Németországnak nem marad más útja-módja, minthogy teljes erejével fegyverkezze.

Neurath erőlyes nyilatkozata hihetetlen hatást váltott ki a francia sajtóban. Az Echo de Paris népszövetségi szankciókat követel. A versaillesi békeszerződés 16. paragrafusára hivatkozik a lap és megállapítja, hogy ez a nyilatkozat elégséges ahhoz, hogy a hatalmak Németországgal szemben a preventív hadüzenet formájához nyuljanak.

Beismeri a francia sajtó, hogy ez a népszövetségi paragrafus nem írja pontosan körül, hogy ilyen esetekben miképpen kell a szankciókat alkalmazni, de a hatalmaknak módot kell találni arra, hogy a német külügyminiszter nyílt fegyverkezési szándékával szemben a megoldás jogilag helyes módját megtalálják.

más népe is, mert testvérünk ő: ember. És kisebbségi sorsunk maradék optimizmusával óhajtnak magunknak, a többségi nemzetnek és egész Középeurópának is, vajha vezetőik megtanulnak Gandhi nagyságából a hatalomgyakorlás igazi etikáját: testvérré emelni a legyőzötteket és uralmukat az ellenfél teljes megkímélésével, sőt annak boldogításával vezetni. Ebben a szellemben Gandhi örökké élő példa.

Alig is merünk erkölcsi cselekedetnek fényességéből most a magunk körüli sötétbe tekinteni. Sötétbe, ahol az az európai uzus, hogy a kevés hatalmasok a gyengébb tömegektől, a győzők a legyőzöttektől, a vezetők a népektől követelnek áldozatot, hogy maguk duskálhassanak.

Gandhi moritörus: üdvözlőnek az élni-vágyók. És példátad főlemelik a mindenkori hatalmak elébe.

Az angol sajtó is hihetetlen idegességgel fogadta a német külügyminiszter nyilatkozatát. Az angol lapok egyértelműleg megállapítják, hogy azért, ha a leszerelési konferencia most kudarcba fullad, egyedül Németország lesz a felelős.

ROSENBERG ALFRÉDOT ANGLIÁBÓL „ELTANÁCSOLTÁK”

Fentebb hirt adunk arról, hogy az angol főváros lakossága és az eszenvedélyes tüntetést rendezett Rosenberg Alfréd dr. ellen, aki a német nemzetiszocialista párt megbízásából jelenleg Londonban tartózkodik. A tömeg azt követelte, hogy az angol hatóságok azonnal utasítsák ki Rosenberg Alfrédot Anglia területéről.

Ennek a tömegtüntetésnek váratlan fordulata van.

Késő délutáni órákban érkezett jelentéseink szerint az angol belügyminiszter megjelent Rosenberg Alfréd lakásán és azt tanácsolta a német politikusnak, hogy a közhangulatra való tekintettel hagyja el az országot.

Karikás Frigyes büntetését a tábla négy évről háromévi fegyházra szállította le

Budapest, május 13.

A budapesti tábla ma foglalkozott Salay és Fürst büntetésének, Karikás Frigyesnek bünperével.

A tábla a törvényszék négy éves büntetését három évi fegyházra szállította le.

Ítélet a budapesti főiskolás kommunisták ügyében

Budapest, május 13.

A törvényszék Szemák-tanácsa ma délután hirdetett ítéletet a főiskolai hallgatók kommunista bünperében. A törvényszék a fővádlottat, Széll Jenőt 1 és fél évi börtönre, Birky Ágnes, Beck Andrást és Beck Máriát 8 havi fegyházra, Rácz István középiskolai tanárt 14 havi börtönre és Szabó Ferenc iparművészeti hallgatót egy évi börtönre ítélte. Több vádlott egytől nyolc havi fegyházbüntetést kapott.

A vádlottak egy részét a bíróság felmentette.

Mermelstein-Tureanu ur karrierje és bukása

Szatmár, május 13.

Mermelstein Simon, volt kiskolcsi, majd aranyosmedgyesi jegyző egész Szatmár-megyében általános ellenszenvnek örvendett, mert a kisebbségekkel szemben a legsoványabb román hazafinál is elfogultabb és türelmetlenebb volt. Nevét még is románosította s a rosszul hangzó Mermelstein név helyett a jóval előnyösebben hangzó Tureanu nevet vette fel.

A jegyző urnak mindkét közösségben sok baja volt ellenségeskedő magatartása miatt. Többfelől feljelentést is tettek ellene. Mire Mermelstein—Tureanu Bukarestbe utazott, ahol befolyásos ismerősei segítségével sikerült elsimítani a dolgokat. — Annnyira elsimította, hogy a szatmárme gyei hatóságok ráadásul dörgedelmes dorgatóriumot is kaptak Bukarestből, mondván: „Miert üldözik ezt a kiváló román hazafit?”

Kiskolcsi jegyző korában, a Jorga-féle interimár-bizottság feljelentésére egy ízben fegyelmet indítottak ellene. Rövidesen bizottság szállt ki a községbe. Elhangzottak az első terhelő tanuvallomások, ami annyira kihozta sodrából az amugy is folytonosan berzenkedő jegyzőt, hogy autóra ült és faképnél hagyta az egész bizottságot. Amikor kellő távolságban érezte magát, a vizsgálatot lefolytató uraknak egy levelet küldött, amelyben csak ennyi állott: „A veszett magyarok dühe elől menekülöm kell!”

Ezután Aranyosmedgyesén jegyzős-ködött, azonban Mermelstein—Tureanu ur is olyan korsóhoz hasonlít, amely addig jár a kutra, amíg el nem törik. A belügyminisztérium most elrendelte, hogy a viharos multu jegyzőt végérvényesen elmozdítsák állásából, sőt a jövőben közhivatalt sem viselhet. Nevét minden évben leközlík a hivatalos lap fekete listájában, azoknak a neveivel együtt, a kik állami tisztviselőknek semmiképpen sem nevezhetők ki.

Mermelstein—Tureanu elcsapása ismerősei körében nemzeti és valláskülönbőség nélkül általános örömet keltett.

Csak kedden folytatják a Heidelberg-ügy tárgyalását

A fiatal Heidelberg detektív kíséretében részt vehet szülei temetésén

Budapest, május 13.

A Heidelberg-féle valutaüzérkezési bűnpör főtárgyalását a jövő hét keddjén folytatják.

Az öngyilkos Heidelberg-házaspár vizsgálati fogságban ülő fiát a vizsgálóbíró szülei temetése napján „háziörzefes”-nek nyilbántja

s engedélyt ad arra, hogy a temetésen detektív kíséretében megjelenhessék.

Különös incidens Temesváron

A német konzul és a francia konzul afférja egy hivatalos aktus körül

Temesvár, május 13

A május 10-i egyesülési ünnep alkalmával kinos incidens tört ki a Bánság fővárosában. A botrány középpontjában dr. Schwager, az új temesvári konzul áll, aki azon a címen, hogy a temesvári konzulok között neki van a legtöbb szolgálati éve, a maga számára követelte azt a jogot, hogy a prefektúrán történő ünnepi fogadáson a konzuli kar nevében az üdvözlőket tolmácsolja.

Schwagernek ezt az óhaját a temesvári konzulok azzal az indoklással, hogy

csak a Temesváron eltöltött évek számának, nem voltak hajlandók teljesíteni és Boullen Pierre francia konzult kérték fel a üdvözlő tolmácsolására. Boullen volt a tolmács az elmúlt esztendőben is.

Schwager erre megharagudott és állítólag az ünnep előtti napon elment ugyan a saját nevében üdvözölni a prefektust, de a fogadtatáson nem jelent meg. Ezért az ünnepen Boullen nem a konzuli kar, hanem külön-külön, az egyes államok nevében mondotta el üdvözlőbeszédét s a sorból Németországot kihagyta.

Macedón merénylet helyezették el a pokolgépet a belgrádi királyi palotában

Még robbanás előtt felfedezték a merénylet-tervet és a tetteket is elfogták

Belgrád, május 13

Legutóbbi lapszámunkban röviden beszámoltunk arról, hogy a belgrádi királyi palotában csütörtökön este bombabarobbanás történt. A lapzártakor érkezett szűkszavú jelentés nem számolt be a robbanás körülményeiről s így azt némi fenntartással kellett fogadni.

Péntek reggel az Avala jugoszláv távirati iroda jelentései alapján bebizonyosodott, hogy a konak ellen valóban bombamerénylet történt. A rendőrség letartóztatta Ivanoff és Gabriell Giso macedonokat, akiknél a házkutatás alkalmával hat pokolgépet, Mauser-rendszerű is-

métlopisztolyokat és töltényeket találtak.

A letartóztatottak — az Avala jelentése szerint — bevallották, hogy a pokolgépet és a fegyvereket Szófiában kapták. Nikoloff macedón bandavezértől, azzal a megbízással, hogy

Belgrád valamennyi fontos középületét fel kell robbantaniok.

A macedonokat magánjelentés szerint akkor tartóztatták le, amikor a pokolgépet a királyi palotában elhelyezték. A merénylet a legközelebbi órszobán fogták vallatni, ahonnan az egyiket rövid idő múlva eszméletlenül állapotban szállították el egy kocsin.

Szabó Béné akciója az esküt nem tett vasutasok nyugdíj-ügyében

A képviselő javaslata szerint, felelősséggel kell megtámadni a nyugdíjkérvények elutasítását

Brassó, május 13

Ismeretes az a küzdelem, amelyet az esküt nem tett vasutasok folytatnak hosszú esztendő óta a nyugdíjukért. Az első Maniu-kormány idején a Boila Romulus-féle törvény végül elrendezte ezeknek a szerencsétlen, jórészt a legkietlenebb nyomorban sanyalódó vasutasoknak a sorsát — papíron. Törvényt szavaztak meg a nyugdíjukról, s azóta is e törvényről, de minden pénz nélkül vannak.

Illetve még a törvénnyel sem, mert a törvényt a Jorga-kormány módosította, annyira komplikálván a paragrafusokat, hogy a nyugdíjfizetésből nem lett semmi sem. Az ügyben rengeteg intervenció történt s ezeknek során a legkülönbözőbb ürügyekkel halasztották el a fizetést. — Tragikomikus huzavona kezdődött. Először is a két nyugdíjpénztár egymásra hártotta az ügy elintézésének kötelezettségét. Azután hamis adatok alapján kiűzték, hogy az esküt nem tett vasutasok nyugdíjügyének elintézéséhez mintegy 40 millió leire van szüksége, ekkora összeget pedig a mai körülmények között lehetetlenség előteremteni. Ez a 40 millió szám természetesen légbőlkapott volt, mert a magyar párt kimutatása szerint nem 40, hanem 3—4 millió tétel elintézéséről van szó csupán. Amikor a summa kérdése olyképpen tisztázódott, hogy ezen a címen nem lehetett a problémát tovább halogatni, akkor előállottak az újabb indoklással: a CFR és a MÁV még nem rendezték a nyugdíjas magyar vasutasok elszámolási ügyeit.

Feltéve tehát, hogy amennyiben a rendezés 100 évig nem történik meg, annyiban a nyugdíjasok majd csak a jövő században juthatnak hozzá illetményeikhez.

Hogy a nyugdíjpénztár indolenciája mennyire megdöbbentő, mi sem jellemzőbb, mint az, hogy a szerencsétlen vasutasok ujjában teljesen és hiánytalan felszerelt nyugdíjkérveket intéztek a pénztárhoz, amely a kérvényeket a következő levél kíséretében küldötte vissza:

Uram,

A pénztárhoz intézett és (ilyen és ilyen) szám alatt regisztrált kérvényére válaszul a vizaküldjük aktáit, közölve egyben önnek, hogy a pénztárnak semmiféle jelentése sincsen a nyugdíjaztatásával kapcsolatban és így nincs abban a helyzetben, hogy kereset teljesíthesse.

Aláírás

Tehát a legridegebb, legkönyörtelenebb visszautasítás, amit még nem is indokolnak. Egyszerűen csak annyi, hogy „a pénztárnak nincs jelentése”. Nincs jelentése, tehát ön, Uram, hiába izdadt és verejtékezett egy életen keresztül, hiába fizette a nyugdíjjárulékokat, hiába követei vissza a saját pénzét. Ezenhalhat saját személyében és családjával együtt. Olyan felháborító átéti ez, hogy például alig akad valahol is rá.

Szabó Béné brassói magyarpárti képviselő a napokban beadvánnyal fordult a

Magyar Párthoz. E beadványban Szabó rámutat arra, hogy

a nyugdíj feltételeit duka a magyar vasutasoknak, mert azok az ürügyek, amelyek alapján megtagadják a fizetést, a vonatkozó nyugdíjtörvényben nem szerepelnek gátló okokként. Szabó véleménye szerint — amint a be-

adványban kifejti — a teendő az volna hogy

az összes érdekelt vasutasok támadják meg nyugdíjuk elutasítását a Curtea de Conturi-nál és vagy ez a bíróság, vagy pedig a következő, legmagasabb fórum, a Curtea de Casatie kimondja majd a nyugdíjtörvény megsértését éppen úgy, mint ahogyan a Semmüő. szék megállapította az alkotmány sérelmét a konverzióval kapcsolatban.

Igy azután kötelezni lehet majd a nyugdíjpénztárt vagy a Casa Autonoma de CFR-t a nyugdíjügy elintézésére.

Szabó Béné a magyarpárti központjától sürgős intézkedést kér.

Elkobozták a magyar nácik lapját

Budapest, május 13

A budapesti ügyészség elkobozta Bőszörményi Zoltán nemzeti-szocialista lapját, amelynek május tizediki számában egy cikk jelent meg, amely a zsidó felekezet ellen izgat.

Befejezték a tömösi alagut javítási munkálatait

Bukarest, május 13

A tömösi alagut javítási munkálatai teljesen befejeződtek.

Hétfőtől kezdve a forgalom az új, nyári menetrend szerint szabályszerűen helyreáll.

SPORTFURCSASÁGOK

Gigantikus stafétafutás síkföldön, hegyen és levegőben

Londoni jelentés szerint Oroszország felvételét kéri a FIFA-ba. Ez azt jelenti, hogy az oroszok be akarnak kapcsolódni az európai labdarugásba és mihelyt a FIFA felvette őket, úgy beneveznek a római világbaúkságra is. Az orosz szovjet futballszövetsége nagy állami támogatásban részesül s legközelebb egész csomó angol tréner és játékos szerződteinek. Állítólag már európai viszonylatban is jó csapatokkal rendelkeznek. Az orosz játékosok mind szigorú amatőrök és legtöbbször fizikai munkások köréből kerülnek ki. Rövidesen meghívják néhány európai klubot is. Tehát újabb túralehetőségek nyílnak. A többi sportágak is nagy fejlődésnek mennek keresztül és ennek dokumentálására 1934-ben spartakiádot rendeznek Moszkvában.

★

Junius 11-én érdekes sportesemény lesz svájcban. A zürichi „Sport” című lap megrendezi a Jungfrau-stafétát, ami nem egyéb, mint

gigantikus stafétafutás síkföldön, hegyeken és a levegőben.

Egy ilyen kombinált stafétában résztvesznek a rövid- és hosszútávúfutók, a turisták, a siverszenyzők, a motorkerékpárosok, az automobilisták és a pilóták. A verseny a következőképpen bonyolódik le: Zürich határából futók startolnak egy jelentéssel a dűdendorfi repülőtérre, a jelentést tartalmazó borítékot itt átveszi egy pilóta, aki felreptül vele a Jungfrau csúcsára. Itt leszáll és most sífutórok váltják le. Ezek lefutnak a Wallis völgyéig. Innen felváltva autós- és motorkerékpáros versenyzők viszik tovább a jelentést a lausannei repülőtérre, innen újra repülő indul Zürichig, ahonnan azután rövid- és hosszútávúfutók finiselnak a finis színhelyére.

★

Meztlábás sportklub alakult Budapesten. A tagok csakis meztláb futballozhatnak, aktó cipő van, az nem játszhat. Különösen az iskolásfiúk közt jön divatba a meztlábás futballozás, állítólag cipő nélkül jobban lehet futballozni. Állítólag. De mi azt hisszük, hogy ha a klubot 11 új futbalcipővel szerelik fel, nagyon szívesen fogják venni.

Kegyetlen emlékeztető azok számára, akik megszádltek a hitleri példától

Kövéér Gusztáv esete nem egyszerű személyi sérelem

A közigazgatási uton elveit állampolgárság előzményei

Nagyvárad, május 13.

Röviden meglemeztünk már arról, hogy a belügyminisztérium dr. Kövéér Gusztávot, a Nagyváradon megjelenő Magyar Szó című napilap szerkesztőjét s egyben a bihari magyar párt ismert, harcos szellemű vezető tagját egyszerű, de annál érthetlenebb rendelettel megfosztotta állampolgárságától s utasította a közigazgatási hatóságokat, hogy gondoskodjanak Kövéérnek a határon való áttételéről.

Noha ennek a maga sajátos körülményei miatt példátlanul álló és felmérhetetlenül veszedelmes precedenst alkotó rendelkezésnek hátterét nem ismertük még, mégis eleve hangsúlyoztuk már, hogy az állampolgárságtól való megfosztás és a határon át való kiutasítás hihetetlen felháborító művelete nem csupán törvénytelen, önkényes, jogtörő eljárás, hanem egyben kezdete egy, a romániai helyzetre szabott, sui generis hitlerizmusnak. A Kövéér Gusztávot ért méltánytalanság miben sem különbözik a hitleri rezsim módszereitől: aki nem tetszik, aki nem felel meg az uralkodó rendszer szeszélyének, akinek a hatalmasok között ellenfele támad, azt egyszerűen megfosztják, s fűtyölve minden törvényességre, minden jogra, áthajítják a határon.

Kövéér Gusztáv esete nem egyszerű, személyi sérelem. Lehetetlen ezt a kiutasítást véletlennek és kivételnek tekintenünk, mert hiszen

ha a hitleri szellem tovább mélyez, akkor bármely pillanatban minden kisebbségi polgár ki lesz téve annak, hogy rendeletileg megfosztják existenciájától, lakhelyétől és országtól.

Ez, ellen a lehetőség ellen nem védelmez meg senkit a papir: Kövéér, Gusztávnak is rendben van és volt minden irata. A jogfosztó rendelettel szemben egyetlen védelem adódik csupán: minden erővel és egységesen küzdeni a hitleri szellem elharapódzása ellen.

Nagyvárad munkatársunk Kövéér kiutasításával kapcsolatban a következő részleteket jelent:

A belügyminisztérium egy feljelentés alapján vizsgálatot vezetett le Kövéér ellen, akit azzal vádoltak, hogy család uton jutott állampolgársághoz. Kövéér, aki egyébként Aradon született, eredetileg magyar állampolgár volt és 1922-ben jött át Nagyváradra, a következő okiratokkal:

1. A budapesti román királyi konzulátus 18.715. számú optálási iratával.
2. A budapesti román kereskedelmi attassé 122-es számú beutazási engedéllyel, amely a trianoni békeszerződés 249-ik paragrafusának, valamint az optálási iratoknak alapján engedélyezi, hogy Kövéér, mint repatriáló, vámentesen léphesse át ingó vagyonával a határt.

3. Ezeket a teljes érvényű iratokat a román sziguranca szabályszerűen láttamozta.

4. Mindezek alapján Kövéér 1922. óta mint szabályszerű állampolgár szerepel, neve benne van az állampolgársági listában és a választói névjegyzékben és katonai iratai is rendben vannak.

Mindebből hiánytalanul kitetszik, hogy a belügyminisztérium hitleri rendelete Kövért minden jogától fosztotta meg az állampolgárságtól. De még ha feltételeznénk is, hogy Kövéér iratai hiányosak, a belügyminisztérium rendelete akkor is merőben törvénytelennek volna tekinthető, miután

lezárt állampolgársági ügyben csakis táblai döntés alapján lehet jogfosztó határozatot hozni.

Fel kell tenni ezután azt a kérdést, hogy a belügyminisztérium, vagy — a dolgok továbbfolyása esetén — bármely más minisztérium is nem hozhat-e akármelyik nem kellemes kisebbségi polgár ellen (s van kisebbségi polgár, aki ennek a szellemnek kellemes?) hasonló határozatot? S fel kell tenni azt a kérdést is, hogy Kövéér ügye ezután nem tekintendő-e közkérdésnek, amellyel kapcsolatban a magyar pártnak, mint az egész egészséges romániai közvéleménynek, minden erővel közbe kell lépni?

Kövéér Gusztáv egyébként a felháborító döntés ellen a táblánál közigazgatási pert indított esetben jogainak védelmére a Népszövetséget keresi meg.

Kövéér Gusztáv esetével kapcsolatban nem mulasztjuk el ismételten is leszögezni azt

a már sokszorosan hangoztatott álláspontunkat, hogy a hitleri szellem, amelyet egyébként lelkiismeretlen politikai kalandorok a magyar kisebbség soraiba is át akarnak plántálni, csakis a kisebbségi nemzetek veszélyére és kárára honosodhat meg román földön. A nemzetiségek életlehetősége e földön amúgy is korlátozott. Minden falatka kenyérért és minden csipetnyi jogért külön-külön meg kell küzdeni itt. Ha a hitleri üzlet-hazafiaság törtül majd Romániában, akkor még ez a csöpp-

nyi kenyér- és jogmorzsa is illuzórássá válik. A szovinizmus mindenekelőtt a kisebbségek szájából vonná meg a falatot s a kisebbségek között is elsősorban a magyar kisebbség szájából! Ezt kiáltottuk állandóan. Ne helyeseljék a hitleri példát, mert mi isszuk meg a levét.

De a hitleri propaganda nemcsak a nemzetiségek existenciális lehetőségét fojtaná meg, hanem egyben megmérgezné az egymás mellett élő kisebbségi népek viszonyát is. Amint

Ujabb örült dollárpánik tombol Amerikában

A buza ára 75 centre ugrott — Roosevelt 13 millió munkanélkülit akar foglalkoztatni

Newyork, május 13.

Az inflációs törvény elfogadása után a dollártól való menekülés Amerikában ismét hihetetlen méreteket öltött.

Ma a tőzsdén újra olyan hossz volt, amely Amerika tőzsdei életének történelmében szinte páratlanul áll. Minden értékpapír ára viharosan emelkedik.

A csikágói és minniepi tőzsdéken a buza ára bushelenként 75 cent, vagyis a régi árak kétszázszázalékosra dagadt.

Roosevelt még ennek az esztendőnek folyamán megindítja a tervezett közmunkákat, amelyeknek végösszege 3,5 milliárd dollárt tesz ki. Roosevelt terve szerint ezeknél a közmunkáknál Amerika 13 millió munkanélkülit tud majd foglalkoztatni.

A japán repülőgépek már megjelentek Peking fölött, de egyelőre csak röpcédulákat dobtak le

Peking, május 13

Csütörtök délután megjelentek az első japán repülőgépek Peking felett.

A repülőgépek egyelőre csak röpcédulákat dobtak le. A röpcédulák közlik Peking lakosságával, hogy a japán hadsereg megérkezett Peking falai alá azért, hogy a kínaiakat „felszabadítsa”.

A repülőgépek azután elvonultak a vá-

ros felől és fegyvertűz alá fogták a Peking előtt védelmi állásban fekvő kínai csapatokat.

Innen a repülőgépek tovább szállottak Csingtau felé és ott a Rockefeller kórházra bombákat dobtak. Ennek a bombázásnak öt halottja van.

Peking előtt egyébként megindult a japán gyalogsági offenzíva is, amelynek során eddig 600 kínai katona esett el.

Nem volt újabb tüntetés Kolozsváron

Stefanescu rektor megnyugtató nyilatkozata

Kolozsvár, május 13

A felizgatott román diákság csütörtök este bejelentett tüntetése elmaradt. Gerő Sándor, a „Bomba” szerkesztőjét erős vesevérzéssel kórházba szállították.

Az egyetemi szenátus pénteken ült össze, hogy határozatot hozzon az egyetemi kilengésekkel kapcsolatban. — Hogy mi lesz a döntés, nem lehet még tudni, ellenben híre járja, hogy

a tanács az egyetem bezárására készül, így akarván elégtételt szolgáltatni a megovert Pöpa egyetemi tanárnak.

Pénteken nem voltak újabb konfliktusok az egyetemen. A zsidó orvostanhallgatók távoztatták magukat az előadásról, a jogászok közül megjelentek néhányan, de nem bántalmazták őket.

A Mai Világ szerkesztőségét még folyton karhatalom őrzi, 10 rendőr és 10 csendőr silbakol az épület előtt. Az utcákon megerősített patrollak cirkálnak.

NYILATKOZIK A REKTOR

Stefanescu Goanza, a kolozsvári egyetem rektora pénteken nyilatkozatot adott a sajtó számára. A rektor mindenekelőtt

kijelentette, hogy Kolozsvárt nem fájultak meg oly messze az események, mint Jasiban, ahol tudvalevőleg az egyetem önként feladta autonómiáját bizonyos részét és a karhatalmat beengedte falai közé. A kolozsvári egyetem szenátusa is foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy ne tegyen-e hasonló lépést, de azután arra a megállapításra jutottak, hogy ez még időszerűtlen lenne. A rektor véleménye szerint a zsidó diákok nyugodtan látogathatják az előadásokat, mert a szenátus mindent megtesz védelmükre, azonkívül legfeljebb néhány zavargó akad, de a diákság nagy tömege távoztartja magát a kilengésektől. A szenátus erőlyes fellépése már a zavargásra hajlamos réteget is megfélemlítette.

A SEBESULTÉK

A tüntetések sebesültjeivel kapcsolatban a rendőrség megállapította a tényállást. Gerő Sándor a vizsgálat szerint a rendőrségi kordonon belül került. A mikor igazolásra szolgáltatták fel, egy a Mai Világ szerkesztősége által kiállított igazolvánnyal igazolta magát, mire nekirohantak és ütni kezdték. Gerő egy

ez a mérgezési folyamat már meg is indult! Kiáltó példája annak, hogy milyen lápvirágok termelődnek a hitlerszellem mocsarából, a megyesi eset, ahol elvakult szász politikusok és termelők rohamcsapatba tömörítik a szász ifjakat. E rohamosztagok eltartására persze sok pénz kell, tehát a szász terroristák adót vetettek ki a polgárokra, még pedig nemzetiségi különbség nélkül. Egyes szász gyárakban a munkások pénz helyett bonokban kapják ki fizetésüket. E bonok kiszolgáltatása alkalmával azután bizonyos százalékot visszatartanak a rohamcsapatok fenntartási költségeire.

A bonok vásárlóereje korlátozott: csakis néhány szász üzletben vásárolhatnak velük a megyesi munkások.

Mit jelent ez?

Hogy a hitleri mélté Medgyesen már életbelépett a bojkottot úgy a magyar, mint a román és zsidó üzletekkel szemben.

Kiváló példa ez. Lehet belőle tanulni. Azoknak is, akik akár üzleti, akár eltévelyedésen alapuló megfontolásokkal a magyarság soraiban hitler-propagandát üznek. S azoknak is, akiket e lelkiismeretlen, hatásaiban tragikus propagandával fertőzni akarnak. E példa után kiindulva tudhatják majd, hogy viselkedjenek a felbujtókkal szemben.

bodegába menekült, ahol a rendőrség megvédte.

Pöpa Rubin egyetemi tanárt az iskola területén támadták meg, márpedig az egyetemi falakon belül a rendőrségnek nincsen hatásköre.

Gyürke Istvánt, akit a román diákok az U.—Bocskay mérkőzésem vertek össze, azzal vádolták, hogy becsúszott meggyezéseket tett. Gyürke egyébként magyar állampolgár.

Titulescu Herkulesfürdőn megszakította genfi útját

Bukarest, május 13

Megirtuk, hogy Titulescu csütörtökön elindult Genf felé, ahol a leszerelési konferencián Mihalachéval együtt képviseli majd Romániát. Titulescu genfi útját Herkulesfürdőn megszakította. A külügyminiszter állítólag fontos tanácskozásokat folytat Herkulesfürdőn.

A mezőgazdasági szeszgyárosok brassói gyűlése

Brassó, május 13.

Az Erdélyi Mezőgazdasági Szeszgyárosok Egyesülete Brassóban gyűlést tartott, amelyen az utóbbi években kialakult hivatalos felfogáshoz mérten megállapították, hogy a szeszipar elsősorban mezőgazdasági jellegű és ezért az egyesület reorganizálta önmagát. Az egyesület tagjai a jövőben csak földbirtokosok és mezőgazdasági szeszgyárak tulajdonosai lehetnek.

A gyűlésen felpanaszolták, hogy a szeszmonopólium nem tartja be a maximálisan hatvan napon megállapított fizetési határidőt és vannak olyan szeszgyárak is, amelyeknek a monopólium hat hónapja tartozik. Különösen sérelmezik, hogy az év első három hónapjában szállított szesz árát a monopólium a pénzügyminisztériumnak adta át, amely azzal az indoklással nem fizet, hogy a költségvetésben erre a fizetésre fedezet nincs. A gyűlés szónokai a szeszszindikátus ellen is panasszal éltek, mely vagononként tízezer lejt szed ugyan be, de a szeszgyárak érdekében nem tud eljánni.

A fuvaranomáliák is szóba kerültek és különösen azt nehézményezik, hogy a kiszáraznak megtakarított fuvardíjakat a nagy gyárak által eszközölt fuvarok pótlására fordítják.

A reorganizálással kapcsolatban új tisztikart is választott az egyesület. Az elnökség tagjai lettek: Căpităna N. Dumitru, báró Szentkereszthy Béla és Mendl Jakab.

Bárkocsik a MÁV egyes vonalain

Budapest, május 13.

A MÁV igazgatósága a Budapest—Lőkösháza, a Budapest—Nyiregyháza és a Budapest—Komárom közötti vonalakon bevezette a külföldön már bevált bárkocsi rendszert. Ezeket a vonalakon az étkező kocsi kétharmad részét átalakították bárkocsi magaspultokkal és italszékerekkel, míg az étkező kocsi további egyharmada továbbra is terített asztalokkal van felszerelve. A bárkocsi ételének árai igen olcsók.

Jelentések a belpolitikai frontról

Tanácskozások a szélsőséges mozgalmak ügyében

Rövidesen megjelenik a konverziós törvény végrehajtási utasítása

A KIRÁLY

belgrádi utazásának programja megváltozott, mert az uralkodónak a belgrádi ut előtt több szomszédos állam reprezentánsát kell fogadnia és így nem mehet Csernovicba. Tehát a király egyenesen Bukarestből utazik Belgrádba.

COSTINESCU

volt bukaresti főpolgármester, a liberális párt vezető tagja ma hosszabb kihallgatáson jelent meg az uralkodónál.

A KONVERZIÓS TÖRVÉNY

végrehajtási utasítása elkészült s a napokban a minisztertanács elé kerül, a mely véglegesen dönteni fog.

IRIMESCU

repülésügyi államtitkár hírek szerint lemondott tisztségéről, amit azzal indokolt, hogy

nem tudja tervei megvalósításához a minimálisan szükséges összegeket sem megkapni.

A lemondást Vajda nem fogadta el.

STEFANESCU AMZA

tábornok szabadsága lejárt. A tábornok, aki ellen ismeretesen fegyelmi vizsgálat van folyamatban, újabb egy hónapi szabadságot kapott.

A BUKARESTI AGRÁRKONFERENCIA

igen nagyarányúnak ígérkezik, mert a kormány sok eredményt remél a konferenciától és nagyarányú előkészületeket tesz. Abban biznak, hogy az agrárállamokat sikerül közös termelési és eladást platformra birni.

UDVARI VADÁSZAT

lesz szombaton és vasárnap Arad körül. A király már el is utazott Aradra.

A SZÉLSŐSÉGES MOZGALMAK

mindinkább foglalkoztatják a kormányt is. Popovici igazságügyminiszter pénteken a brassói, jasi konstancai, tãrgumagurelei és craiovai főügyészekkel e mozgalmakkal kapcsolatban beható megbeszéléseket folytatott és

energikus eszközök igénybevételét tanácsolta.

Foglalkozott a hitlerista veszedelemmel a liberális párt állandó tanácsa is, amelynek pénteki ülésén Nistor volt bukovinai miniszter rámutatott arra, hogy Bukovinában milyen elkeseredett fegyverekkel dolgozik a hitlerista propaganda s hogy minden pillanatban a szenvedélyek ki-robbanásától lehet tartani. A párt központi bizottsága szombaton tartja ülését s ezen Duca pártelnök is ki fogja fejteni a liberálisok hivatalos álláspontját a szélsőséges mozgalmakkal kapcsolatban.

A BELUGYMINISZTERIUMBAN

is szóba kerültek a szélsőséges mozgalmak problémái. Pénteken a belügyminiszter a moldvai, bukovinai és besszarábiai prefektusokkal tanácskozott és utasította őket arra, hogy erélyesen viselkedjenek. Szombaton az erdélyi, munténiai és dobudzsai prefektusok kerülnek sorra.

Biztos haszonra

mintegy 200 ezer lejjel rendelkező tőkés társat vagy vezérképviselőt keresünk tömegcikknek elismert ipari cikkek és patentek forgalmazására. Ajánlatokat „Biztos haszon” jellegre a kiadóba kérünk.

Hitler és Meskó

Budapest, május 13.

Meskó Zoltán, Hitler magyarországi pojacája, most számolt be berlini utjáról a parlament egyik bizottságában.

Hitler megnyugtatta a magyar gazdákat Meskón keresztül, hogy fog tőlük gyümölcsöt és tojást vásárolni, de csak horogkeresztűs ládákban szállíthatják.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrküütségek, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérféria meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József víz hatása mindig kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Óriási földrengés Görögországban

Róma, május 13.

Ideérkezett jelentések szerint Görögországban ma hatalmas földrengés volt. Különösen a Rhodos-hegység környékén tombolt a földrengés ereje, ahol is két falut teljesen rombadöntött.

Ma még nem lehet megállapítani, hogy milyen emberáldozatot követelt ez az újabb földrengés, de az kétségtelen, hogy hatalmas anyagi károkat okozott.

Megmentették a leszerelési konferenciát a kudarctól

Egyelőre tovább lehet tárgyalni

Genf, május 13.

Mint a B. L. más helyén jelentjük, a leszerelési konferencia legsúlyosabb óráit élte ma. Arról volt szó, hogy a konferencia teljes kudarca fullad.

A késő esti órákban végre megtörtént az öthatalmi konzilium tagjai között a megállapodás. A konzilium elfogadta a németországi

ellenjavaslatok egyrészét és így a konferencia további tárgyalási menete biztosítva van. Hír szerint az öthatalmi konzilium Németország követeléseit illetően lényeges engedményeket tett.

Hogy melyek azok az engedmények, arról ma este még jelentést nem adtak ki.

Hétfőn most már a leszerelési konferencia főbizottsága ismét összeülhet.

Meghalt Krudy Gyula, a kiváló magyar író

Most akarták kilakoltatni a lakásából, olyan szegény volt

Budapest, május 13.

A „regi írók” sorából megint kidőlt valaki, a magyar irodalomnak újabb súlyos és jelentős vesztesége van: Krudy Gyula, az ismert író, a Szindbád-történetek nagyszerű megteremtője.

pénteken délelőtt 9 órakor, 55 éves korában meghalt.

Krudy 1878 október 21-én született Nyíregyházán. Tanulmányait Szatmáron végezte, onnan Bécsbe került. Tizenhat éves korában már Nagyváradon működött, mint hírlapíró, majd a debreceni lapoknak dolgozott. Az ezredéves ünnepek idején Budapestre került, ahol a fővárosi újságok munkatársa lett. Első feleségétől, aki három gyermekkel ajándékozta meg, elvált. Második felesége Váradi Róza Zsuzsanna volt, akitől Zeuzsi nevű leánykája született.

Az elhunyt író, akinek munkáit pom-

pás és különleges nyelvezete tette jellegzetessé, az utolsó három évtized egyik legolvasottabb írója volt. Legnépszerűbb írásai „A vörös postakocsi” és „Szindbád utazásai” című regényei voltak.

A kitűnő író már évek hosszú sora óta heves szívbj gyötörte. Állapota csak az utóbbi napokban rosszabbodott. Pénteken reggel felesége eltávozott, hogy bevásároljon valamit s amikor visszatért, már holtan találta férjét. Az orvosok megállapítása szerint Krudy rövid, de kínos haláltusa után kiszenvedett.

Krudy Gyula tragikus körülmények közepette, óriási szegénységben halt meg. Lakásából, amelyben most készültek lekapcsolni a villanyvilágítást, rövidesen ki akarták lakoltatni. Talán a gondviselés különleges kegyének lehet minősíteni, hogy a finom lelkiüetű író küszöbön álló kilakoltatása előtt öröklakást kapott...

Elsőrangú, divatos és olcsó

SZÖVETET

csak

VESTIS-NÉL

Brassó, Len-sor 22

VEHET!

T A L L Ó Z Á S

Az ingoványos út

Friedrich István néhány nappal ezelőtt a Pesti Naplóban nagyon okosan rámutatott arra, hogy még a Benes emlékeztető expozéjában is voltak olyan pontok, amelyeknek nyomán Magyarország az utódállamokkal gazdasági kapcsolatot találhatna. Friedrichnek az a véleménye, hogy Magyarország még az új kiséntanttal is szorosabb gazdasági kapcsolatba léphetne.

A védőgyűlés

A Matin írja: A német rendkívüli bíróság foglalkozott Isaak Olimer lengyel állampolgár ügyével, aki ellen az volt a vád, hogy rémhíreket terjesztett Németország felől. A vádlott tagadta a terhére rótt bűncselekményt. A vádbeszédben az ügyész a maximális büntetést, 2 évi fegyházat kért. Utána a védő állott fel és azt mondta: „Az ügyész ur a tényállást megfelelően és kimerítően ismertette. En sem vagyok abban a helyzetben, hogy enyhítő körülményeket sorakoztassak fel a vádlott mellett és éppen ezért a bíróság ítéletére bocsátom az ügyet”. Szólt és leült a bíróság kegyes volt: csak egyévfélévi fegyházzal sujtotta a vádlottat. Anglia a Vickers-perben az ellen tiltakozott, hogy a vádlottakat hivatalból kirendelt szovjet-védők védjék. Anglia tudta, miért tiltakozik a hivatalból kirendelt „szovjet”-védők ellen.

A királyi partner

Kellemetlen szituációt teremtett legutóbb Berlinben Gusztáv svéd király. A svéd követségen tiszteletére rendezett díszbéd után a király szokásos teniszpártiját le akarta játszani. A Rot-weiss tenisklub készségesen rendelkezésére állt. A király partnereként Prennt, a híres teniszbajnokot választotta. Prenn zsidó és mert zsidó, kizárták az arisztokratikus jellegű tenisklubból. Mégis egy király választotta partnerül és így ki kellett vele állni. A játék lefolyt, baj és zökkenő nélkül, de vajon milyen következménye lesz a szerben álló párra, arra, amely játszani mert egy királlyal és egy — zsidóval?

A csalogató cukor harca

A magyar fűszerkereskedők az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés útján panaszt emeltek, hogy a nagy áruházak egyre sürűbben élelmiszerosztályt állítanak fel és abban a cukrot és a rizst beszerzési áron alul árúsítják. A nagyáruházaknak megvan a kalkulációjuk. Ráfizetnek a cukorra és a rizsre, de odavonzzák a vevőt, aki nemcsak cukrot és rizst vásárol tőlük, hanem egyéb fűszerárut is, amelyeknél aztán a nagyáruházak megtalálják számításukat. A kiskereskedőknek teljesen igazuk van. Erkölcstelen és tisztességtelen olcsóbban árulni, mint amennyibe az áru van. De ez az erkölcsatlenség egyáltalában nem immorálisabb, mint az az erkölcsatlenség, hogy valaki — mondjuk — kisebb bérért foglalkoztatja alkalmazottait, mint a mennyiből meg tud élni. Harc ez, elkecsereedett harc, olyan elkecsereedett és kétségbeesett, mint a fuldokló harca az életért.

A kétféle tulipán

Negyedszázaddal ezelőtt lángolt fel Magyarországon a tulipán-mozgalom. Kunkorodó zöld ágon szép piros tulipán mosolygott a magyar koalíciós korszak magyarjainak gomblyukában. Ez a tulipán, amely negyedszázaddal ezelőtt nyílt ki, már az autarkia jelképe. Néhány nappal ezelőtt Budapest felé érkezett az Amsterdambatáviai utasszállító óriási repülőgép és annak utasai a magyar főváros felett a haarlemi kertek élő-valóság tulipánjainak szízeit és szíreit szórták a magyar főváros felett. Ez a holland tulipán szomorú emlékeztető arra, hogy az autarkia az ország minden részére való lett.

„Öthatalmi konzilium“ a leszerelési konferencia betegágya mellett

Az angolok ki akarják kényszeríteni, hogy Németország fogadja el a MacDonald tervezetet

Roosevelt és Schacht megegyezésétől függ, hogy Genf széteszik-e, avagy valahogyan tovább tárgyalni tud

Genf, május 13.

A leszerelési konferencia eseményei most már rohamlépésben haladnak előre. Tegnap este — mint röviden már jelentettük — a konferencia katonaságnak minősítette az acélszakosok és a nemzetiszocialisták szervezeteit. Ez a határozat már csak azért is érdekes, mert annak meghozatalában nyolc állam nem vett részt és így azt döntő többséggel mondotta ki a konferencia illetékes bizottsága.

Ez a határozat a német szabotázs-akcióra úgy hatott, mint olaj a tüzre. Nagyon természetes, hogy ezután a határozat után a Henderson elnöklése alatt összeült újabb megbeszélésen sem tudtak a hatalmak eredményt elérni. Az „öthatalmi konzilium“ a szavazás után is eredménytelenül folytatódott.

Kiszivárgott hírek szerint

Anglia most azt kívánja, hogy a MacDonald-féle leszerelési tervezetet most már szakaszonként tárgyalják le és a német ellenjavaslatok figyelembevétele nélkül szavazzák meg.

Az így végleges formában megszövegezett és megszavazott egyezményt most már szívesen a németek elé terjesztik. Az angolok így akarják rákényszeríteni Németországot arra, hogy a leszerelési egyezményt elfogadja.

Azt, hogy az angoloknak ez lenne a végleges taktikai tervük, angol részről még nem erősítették meg.

AZ ANGOL HADÜGYMINISZTER A LESZERELÉSI KONFERENCIA RÖL ÉS NÉMETORSZÁG EELLEN-ALLASÁRÓL

A genfi leszerelési konferencia váratlan és kinos eseményeiről beszélt ma a lordok házában Londonban Hailsham angol hadügyminiszter is. A kiöbbsant ellentétéről szólva, a hadügyminiszter kijelentette, hogy

amennyiben Németország nem fogadja el az angol leszerelési tervezetet és elhagyja a leszerelési konferenciát, a leszerelési konferencia kudarcáért egyedül Németországot terheli minden felelősség.

A fordulat jogi következménye — mondotta Anglia hadügyminisztere — véleménye szerint az lenne, hogy

Németországot a hatalmak továbbra is kötelezni fagják arra, hogy a versaillesi békeszerződésnek fegyverkezési határményait tartsa be, azaz mindössze egy kis zsoldos hadsereget tarthasson és tovább ne fegyverkezhesek.

Ha ennek ellenére is Németország fegyverkezne, ez azt jelentené, hogy Németország megsértette a versaillesi békeszerződést és ennek a szerződés-sértésnek következményeit viselni lesz köteles.

Németországot szomszédaitól nem lehet megkövetelni — mondotta az angol hadügyminiszter, — hogy szereljenek le, ugyanakkor, amikor Németország kijelenti, hogy a politikai pártok fegyveres védőrségéből kialakult nagy hadseregét nem szereli le.

Ha Németország komolyan megmarad eredeti elhatározása mellett, úgy az összes hatalmaknak komolyan tanácskozni kell a legközelebbi jövődők teendői felől.

Anglia — mondotta végül Hailsham — nem úgy képzei a fegyverkezési egyenjoguságot, hogy a hatalmak leszerelnek és Németország közben felfegyverkezik és nem úgy, hogy a végén a hatalmak valahol a középén találkoznak.

Washingtoni jelentések szerint a német elntállás ügye sokban attól függ, hogy Schacht, aki jelenleg Washingtonban tartózkodik, milyen megállapodást kötött Roosevelttel. Hír szerint Roosevelt és Schacht tanácskozásait ma fejezik be és közös hivatalos jelentésben adják tudtul a tárgyalásoknak a nyilvánosság érdeklő eredményeit. Luther nagykövet nyilatkozott az amerikai sajtó előtt és kijelentette, hogy ez a közös nyilatkozat nagyjelentőségű lesz, mert tudomása szerint Roosevelt és Schacht nemcsak a vámfegyverszünet, hanem a leszerelési kérdésben is megegyezésre jutottak.

Nincs kizárva tehát, hogy Roosevelt Washingtonból újra neki tudja indítani a leszerelési konferencia berozsdált tengelyét. Lehet, hogy Roosevelt Németországnak olyan engedményeket tett, amelyek mellett Németországnak kifizetődik a fegyverkezés kérdésében engedményeket tenni.

Ezek természetesen csak kombinációk, amelyeket a hivatalos jelentés sorai mögöl és közül kell majd kiolvasni.

Háromévi börtönre ítélték a kovásznai szerelmi dráma hősnőjét

Sepsiszentgyörgy, május 13

A sepsiszentgyörgyi törvényszék pénteken tárgyalta Tanasescu Mária kovásznai uriaszony gyilkossági bűnpörét. A vádlott — mint emlékeztető — az elmúlt év őszén szerelmi ügyből kifolyólag 5 revo-verlővel megölte Zacharia Atanasie adóellenőrt. A gyilkosság Kovászna

egyik legforgalmasabb utcáján, fényes nappal történt.

A törvényszék a gyilkos nőt három évi nehéz börtönre ítélte s büntetésébe a hosszú vizsgálati fogságot nem számította bele.

Az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője felmentésért felebbezett.

A magyar külpolitika és a mai német rezsim

A magyar parlamentben a kiséntanttal való megegyezést sürgetik

Budapest, május 13.

A magyar parlament költségvetési vitája során Friedrich István ma arra kérte a külügyminisztert, működék közre, hogy Magyarország a kiséntant állammokkal gazdasági tekintetekben megegyezhessen. Ugyisintén — mondotta Friedrich — gazdaság-politikailag Ausztriával is meg kell a magyar kormány-nak egyezni, mert a magyar agrárfelesleg természetes kiviteli piaca Bécs, Prága és Berlin.

Utána Lázár Miklós szólalt fel, aki le-szegezte, hogy erősebb külpolitikára volna szükség, mint amilyet a magyar kormány csinál.

Az Anschluss nemcsak Franciaország, de egyben Magyarország ügye is, amely ellen erősen fel kell lépni.

Szerinte az Anschluss csak a restaurációval lehet megakadályozni és kétség-telen, hogy a magyar restaurációs mozgalomnak csak addig lehet sikere, amíg Ausztria független és nem csatlakozott a

német birodalomhoz. A szónok szerint élet-halál kérdés, hogy Ausztria és Magyarország között kimélyítsék a gazdasági kapcsolatot és éppen ezért sajnálat-tal állapítja meg, hogy a kormány ennek a kérdésnek megoldását illetőleg döntő jelentőségű lépéseket nem tesz.

Ugyancsak külügyi politikája miatt támadta a kormányt Pallavicini őgróf is, aki azt nehézményezi, hogy a külügyminiszter a Páris környéki békék szorosan összefüggő láncolatáról beszél. Szerinte erről a külügyminiszternek beszélni nem volna szabad, sőt ellenkezőleg. Éppen a külügyminiszternek kell tiltakozni az ellen, hogy a Páris környéki békéket összefüggő és szoros láncolatban felépített szerződés-komplexumoknak tekinték.

Pakots József arról beszél, hogy Németország az, amely Magyarországot a legridegebb gazdasági bojkott alá helyezte. Arra kíváncsi, hogy Tancos tábornok miért szavazott a leszerelési konferencián a német álláspont mellett. Ha ilyen szim-

pátia megnyilvánulásokat látnak a nagy-hatalmak, elfordulnak Magyarország mel-lől. Ezután a német gazdasági expanzió terveiről beszél és közli, hogy

Németország gazdasági terjeszkedésé-nek határait Törökbálintig akarja elő-retolni.

Megemlékezik még Pakots a Vossische Zeitung éles támadásáról, amelyet Magyarország ellen intézett.

Egész sereg nemzetközi tarifamegállapodás jár le május 31-én

Bukarest, május 13

Nemzetközi tarifamegállapodások jár nak le május 31-én. Az érvényüket vesz-tő megállapodások listája a következő

1. Román—német II. osztályu tarifa.
2. Román—magyar II. osztályu tarifa.
3. Román—osztrák II. osztályu tarifa (élőállatok és szén).
4. Román—lengyel II. osztályu tarifa élőállatok tarifája, valamint a román—lengyel tarifa Danzig és Glydunia kikötőkre.
5. Román—jugoszláv tarifa több rész lete.
6. Román—lengyel széntarifa.

Arabok és zsidók össze-tűzése Marokkóban

Páris, május 13

Párisi jelentések szerint a marokkói Rabatban az utcán az arab bennszülöt-tek összeverekedtek. Az arab negyedben az a hír terjedt el, hogy az arabokat a zsidók megtámadták. Erre az arabok tömegesen a zsidó-negyedbe vonultak és összeverekedtek a zsidó lakossággal.

A rendet csak a katonaság bevonásával lehetett helyreállítani.

A verekezésnek több száz sebesültja van.

LUX-Mozgó, Brassó

Zsufolt házak mellett vetíti

IAN KIEPURA monstrefilmjét

TIED A DALOM

HIREK

Az utolsó kívánság

Öreg anyókról szól a történet. Betegről. Nekem az a kórházi orvos mesélte, aki ápolta.

Tüppörödött vén asszony volt ez, görnyedt hátú és összeaszott. Összehúzódott öreg csontjai egy gyermek természetét tették már ki mindössze, s a csontokon alig volt több, mint a bőr. A ványadt kis testben azonban furcsa, vidám lélek lakott.

Igen fájdalmas gyomorhajjal került kórházba az anyóka. Embertelenül kellett szenvednie, de ő hősiesen viselte a fájdalokat. Nők általában jobban győzik a testi megpróbáltatásokat, mint a férfiak, de ez a kis öregasszony túltett a legpéldásabb békétűrésen is. Ha kinlódott, összeharapta fogatlan száját és aszott, madárkaromszerű kezét ökölbe szorította. De nem panaszkodott.

— Majd elmúlik, nagyságos ur kérem, — mondta szelíden és szerényen az orvosnak, aki kérdezte tőle: nagyon fája-e.

A nyomorúság legaljáról került a kórházba. Napszámos volt az ura valaha, fiatalkorában napszámba járt ő is. Két fia volt, mind a kettő elesett a háborúban. Élete második felén át koldulástól éldegélt. Soha egész életén át nem ismert egyebet, mint a legsiralmasabb nyomorúságot és nélkülözést. De mint ahogy tüskét ad a sündisznónak a sors és kemény fedőszárnyat a szarvasbogárnak, ebbe a lélekbe valami elpusztíthatatlan kedélyt ültetett. A rémesen szenvedő vénasszony üdülése és mulatsága volt az egész kórházteremnek. A lábadozó körhülvekké az ágyát és beszélgették az anyókat. Tudott beszélni akármeddig, hosszú történeteket, tarkaságokat, emlékeket. Még az orvosok is elhallgatták eredeti fecsegését néhány percig és mikor sietniük kellett tovább, sajnálták ott hagyni.

Egy szép napon megvizsgálták megint. Csóválta a fejét a tanársegéd is, a fiatal doktor is. Igen szigorú diétát rendeltek neki. Az anyóka szemlátomást sorvadott és gyengült.

— Pár napja van még hátra — mondta halkan a tanársegéd a másik dokornak.

Most már kevesebbet mesélt az ágya köré gyűlő többi betegnek, mert a beszéd már nehezebb esett. De azért jókedvű volt most is.

Az utolsó napon a két orvos összenézett. Tekintetük azt közölte egymással, hogy az anyóka legfeljebb órákig bírja. Azt mondja a tanársegéd:

— Jó hírt mondok, néni: maga sokkal jobban van. És még hozzá ez a kedves tanársegéd, mint valami mesebeli tündér, teljesíti bármilyen kívánságát a koszt dolgában. Ugyan mit kérjen? Látta az arcán, hogy igen nagyon tűnődik. Végre eszébe jutott valami. Még fénytelen szeme is megcsillant a sóvár kívánságtól.

— Nagyon szeretnék valamit, nagyságos uram, de nem tudom a nevét. Ettől nem kívánok, de volna egy ital, azt nagyon szeretném. Régesrégem egyszer a boldogult urammal ittam olyat. Piros ital, osztán fehér lyukak vannak benne.

Többet ennél nem tudott mondani. — Akárhogy erőltette hanyatló öntudatát, a vágyval vágyott ital neve nem jutott eszébe. A két orvos hiába faggatta, nem mentek vele semmire. Otthagyták eredménytelenül. De mind a kettőnek furta az oldalát, mi lehet az a piros ital, a melyben „fehér lyukak vannak”. Nagyon szeretnék volna az anyó utolsó óráit valami nagy örömmel könnyíteni.

Aznap délután a fiatal doktor egyszer csak a homlokára ütött. Megvan. Amit az öreg haldokló akar, az nem lehet más, mint málnaszörp szódával. Piros és fehér lyukak vannak benne. A ligetben is árulják. Azonnal intézkedett, hogy adjanak az anyóknak málnaszörpöt szódával. És maga is odasietett a kórterembe, hogy az örömmel tanuja legyen.

— Ez az! — mondta az anyóka reszketeg boldogsággal — a jó Isten ezerszer megáldja a nagyságos urat, hogy ezt a kívánságomat teljesítette. Hetek óta arról álmodok, csak nem mertem szólani.

Megitta a málnaszörpöt, leírhatatlan megdicsőült arccal. Még este is ott ült a boldogság az arcán, mikor meghalt.

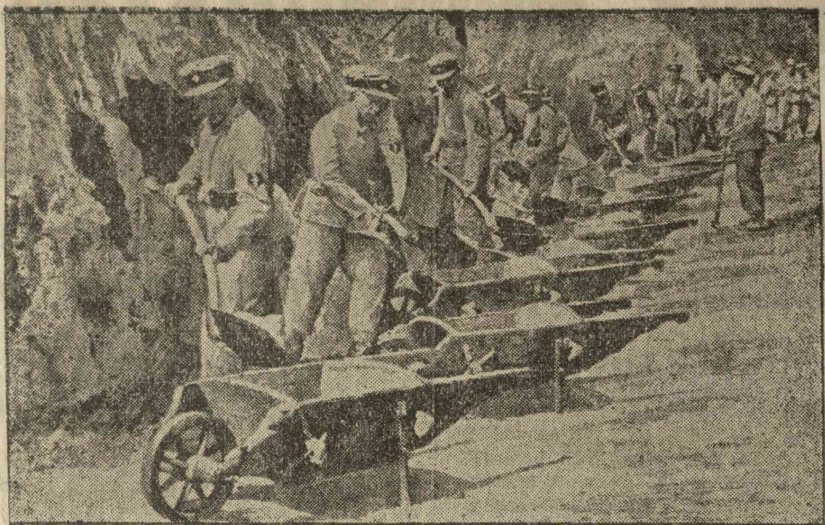
Festetich Tasziló hercegről, a most elhunyt magyar mánásról szóló feljegyzésekben olvasható: Mikor a felesége haldoklott, beszélgetés közben a hercegné

felemlítette, hogy milyen kár, hogy a közbeeső hegyek miatt a keszthelyi kastélyból nem láthatja a Balatont.

A herceg nem szólt semmit, hanem elhordatott egy hegyrészt, hogy a feleségének kilátása legyen a Balatonra.

Utolsó kívánságok.

KÖZMUNKA AUSZTRIÁBAN



A borzalmas munkanélküliség enyhítésére Ausztriában megkezdtek a közmunkát. A jelentkezők 2 schillinget és lakást kapnak.

A gazda kinn dolgozott a földjén. Délután az asszony kiállt a ház elé s hívta ebédre. A gazda hangosan visszakiáltott, hogy előbb el kell rejtenie a kapját. A házban a felesége hangos szemrehányással fogadta:

— Ó, te könnyelmű ember! Hangosan világgá kiabálsz, hogy el kell rejtened a kapját. Hátba meghallotta valaki, megleste hova dugod s ellopta. Szaladj vissza, nézd meg, hogy megvan-e még.

Az ember otthagya az ebédet s kiment, hogy megnézzé, megvan-e még a kapja. Hát bizony azt már csakugyan ellopták. Megpakarta a fejét bánatában, lábujjhegyen sompolygott a házba, magához intette a feleségét s homlokát ráncokba szedve, halkan, hogy senki meg ne hallja, a fülébe sugta:

— Ellopták.

— SZATMARI HIREK. Tudósítónk jelenti: Megirtuk már, hogy Szatmáron napok óta különös betörők garázdálkodnak, akik a déli záróra alatt hatolnak be az üzletekbe. Pénteken délből 1 és 3 óra között az ismeretlen tettesek a Nórárvádrúti utca torkát be, ahonnan mindössze 500 lejt zsákmányoltak. A nyomozás folyik. — A szatmári törvényszék Pál József 52 éves nagybányai, büntetett előéletű munkást sorozatos lopás miatt másfél évi fegyházbüntetéssel sújtotta. — Ceiger Györgyné, 40 éves asszonyt csütörtökön gennyes hashártyagyulladás tüneteivel a szatmári kórházba szállították, ahol meghalt. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását, mert az a gyanu merült fel, hogy az asszony tiltott műtétnek esett áldozatul. A boncolás igazolta a gyanút, amennyiben megállapították, hogy a műtétet rozsdás műszerrel hajtották végre s így a szerencsétlen nő vérmérgezést kapott. A hatóság nyomozást indított, hogy a lelkiismeretlen orvost vagy bábáasszonyt kézre kerítse. — A szatmári törvényszék gyorsított eljárás alapján pénteken kezdte tárgyalni a május elseje előtt, kommunista agitáció miatt őrizetbevett 14 munkás ügyét. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg, később azonban a bíróság zárt tárgyalás megtartása mellett döntött, mire kiüritették a termet. A tárgyalás folyik.

— Cigaretára gyűjtött egy indus szentkép előtt: darabokra tépték a szentkép előtt. Londonból jelentik: Madras közelében egy ismeretlen vándor az országuton egy hindu szentkép előtt égő olajmécs lángján akart cigaretta gyújtani. A kegyelestörtétté tett látásra hatalmas csődület támadt s a felbőszült tömeg darabokra szaggatta a szentkép előtt.

— HÉT HALÁL A SZOBALÁNY NYOMÁBAN. Rómából jelentik: Cortona városában letartóztattak egy szobaleányt, aki alaposan gyanúsítható hét kisgyermek meggyilkolásával. A szobaleány legutóbbi gazdájának kis fia gyanus körülmények között hirtelen meghalt, mire a rendőrség a vizsgálat során vallatásra fogta a szobaleányt. Ekkor kiderült, hogy a leány utolsó hat gazdájának, ugyancsak gyanus körülmények között egy-egy kis gyermeke meghalt a szobaleány szolgálata alatt. A gyanúsított szobaleány eddig ártatlanságát hangoztatta.

★ UJ KÖZJEGYZŐI IRODA. Ezennel közhírré teszem, hogy közjegyzői irodámat május 9-én Brassóban, Buzsár 8. (Zeidner felett L. em.) megnyitottam. Dr. Fraetichkes Her-

— TAMASI ARON UJ REGÉNYE. Mához egy hétre megjelenő vasárnapi számunkban kezdjük Tamási Aron új regényének közlését. A regényről már elárultunk annyit, hogy az Abel életének új fázisáról szól. Ebből az alkalomból a B. L. mai mellékletén megtalálja az olvasó Tamási Aron írói értékelésének bravuros jellemzését. Ebből az írásból képet kap az olvasó arról, hogy kompetens kritikai körökben mit tartanak erről a széki íróról, aki egészen új hangot, új szintet és új értéket vitt a magyar irodalomba. A B. L. közölte először az „Abel a rengetegben” című grandiózus regényt és mi szereztük meg Tamásinak újabb nagy írását is. Biztosra vesszük, hogy olvasóink is ugyanolyan érdeklődéssel várják ezt az új irodalmi örömet, mint amilyen szeretettel mi adjuk.

— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: A Maros partján fekvő marosvásárhelyi Erzsébet-ligetben a járókelők csütörtök délután egy csomagra lettek figyelmesek, amely a víz tükre alatt úszott. A csomagban, amelyet kihalásztak és felbontottak, egy jól fejlett csecsemő holttestét találták. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a kisdedit először agyóverték, majd becsomagolták és a folyóba dobták. A rendőrség nyomozást indított, hogy a bűnös anyát kézre kerítse. — Sigheca A. 14 éves mezőbergyei gyermek, a község határában elterülő eszterében egy fára felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— ELFOGTÁK AZ APAHIDAI TEMPLOMBETÖRŐKET. Kolozsvárról jelentik: Az apahidai csendőrség letartóztatta Juga Vasile, Juga Joan és Demeter Mihai ottani legényeket, akik betörték a község görögkeleti templomába, ahonnan a perselyeket feltörve 2680 lejt zsákmányoltak. A legényeket bekísérték a kolozsvári ügyészségre, ahol elrendelték a 30 napos vizsgálati fogságot.

— ÖNGYILKOS NAGYVÁRADAI URILÁNY. Nagyváradról jelentik: Csütörtök este telefonon értesítették a mentőket, hogy Varga Juliska 23 éves nagyváradi úrilány 16 darab morfiumentablettával szülei lakásán megmérgezte magát. Az öngyilkos úrilányon a mentők gyomormosást hajtottak végre, de ennek ellenére sem tért magához s azóta is eszméletlenül fekszik. Tettének oka ismeretlen.

— A TABLA FELEMLETTE A MAROSHEVIZI BETEGSEGELYZŐ SIKKASZTÓINAK BÜNTETÉSEIT. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi tábla pénteken délelőtt hárdeket ítéltet a maroshevízi betegsegélyző sikkasztóinak ügyében, melynek során a két főtisztviselő kivételével valamennyi vádlott törvényszéki büntetését felemelte. A tábla Beutemann János, a maroshevízi kirendeltség igazgatójának a büntetését két és fél évről öt évre, Algeorghe igazgató büntetését 4 hónapról 6 hónapra, Covrig főkönyvelő büntetését pedig két hónapról négy hónapra emelte fel. A bünper két másik vádlottjának, Bretz Ödön és Weisz Ervin főtisztviselőnek 5, azaz 12 hónapos büntetését jóváhagyta a tábla. Az első három esetben úgy az ügyész, mint az elítéltek, Bretz esetében csak ömaga felebezett. Weisz megnyugodott a büntetésben s így az ítélet rávonafkzó része jogerős.

Ki fizesse a munkácsi rabbi leányának esküvőjén felállított rendőri készletet? Kassáról jelentik: A munkácsi rabbi leányának esküvőjén nagyszámu megerősítéssel teljesített szolgálatot a rendőrök, aminek költségei 6800 koronát tesznek ki. A munkácsi rendőrség ez összeg megtérítését a prágai központtól kérte, amely azonban a követelést visszautasította azzal a megokolással, hogy ezzel a számlával a munkácsi rabbi tartozik. Spira főrabbi azonban szintén nem akar fizetni, úgyhogy most a lakodalmi bizottságot, amely a rendőri készletéről gondoskodott, tették felelőssé az összeg megtérítésére.

— TEJES BOROGATÁS REUMA ELLEN. Giugurina abbázai orvos meglepő eredményű felfedezést tett a reuma és más hasonló betegségek gyógyítása terén. Giugurina tanár nyerstejes borogatást alkalmaz beteginél, akik szerinte ugyszólván azonnal meggyógyulnak. Első kísérletét egy reumás betegen végezte, aki a különböző gyógykezelések mellett is nagy fájdalokkal már több hete ágyban feküdt. A beteg a teljes borogatástól 24 óra múlva állítólag teljesen meggyógyult és reumás daganatai is teljesen elmultak.

— EGYESULETBE TOMORULTA PARISBAN A GYLKOS APÁK GYERMEKEI. Párisból jelentik: A napokban Párisban megalakult a gyilkos apák gyermekeinek egyesülete. Az egyesületnek csak olyan gyermek lehet a tagja, akinek apját gyilkosság miatt elítélték. A tömörülésnek az a célja, hogy akciót indítsanak szegényteljes nevék megváltoztatására és olyan életlehetőségeket teremtsenek maguknak, hogy ne nehezéjék rájuk az apjuk által elkövetett bün sulya.

— CSENDŐRKÉZRE KERULT AZ ALCSIKI JUHTOLVAJ. Csikszeredáról jelentik: Bodó Mihály csikszekfalvi gazda néhány nappal ezelőtt jelentést tett a csendőrségnek, hogy ismeretlen tettesek megdörmálták juhait. A bevezetett vizsgálat során letartóztatták Kecskés György legényt, aki napokon át tagadott, míg aztán kézzelfogható bizonyítékok alatt beismerte a lopást. Ezzel kapcsolatosan több kisebb-nagyobb tolvajlást bizonyítottak Kecskésre a csendőrök, melyekből sehogy sem akar beismerni. A felvett jegyzőkönyvekkel és bünjelekek egyetemben átadták a csikszeredai ügyészségnek.

— MIERT VAN KEVES KININ? Abból a kétmillió emberből, amennyi a világban maláriában meghal, sokat lehetne kininnel megmenteni, állapítja meg a Népszövetség, ha volna kinin. De a kininben való világtermelést mesterségesen korlátozzák, hogy az árakak tarthassák. Így aztán a kinin olyan kevés és az ára olyan magas, hogy a maláriások nagy száma nem használhatja gyógyszerül. Különösen érinti ez a Kongó és India lakosságát, de az Egyesült Államokban is sokszáz ezer maláriás beteg van. A Népszövetség egészségügyi osztálya ezidőszent a kinin egy olcsó póllékával kísérletezik, a melynek totaquina a neve.

— NEMENYI LILI, MINT HÖSNŐ. Az Erdélyben is nagyon népszerű színműről írják: Neményi Lili, a „Bolondóra” női főszerepét játssza esténként a Fővárosi Operettszínházban. Napközben súlyos epehólyagyulladásal fekszik a lakásán és szigorú orvosi kezelés alatt áll. Este autó viszi a színházhoz és előadás után autó siet vele haza, de nem hagyja cserben az együttest, nehogy miatta próbákat kelljen tartani a „Bolondóra”-ból és zavar legyen az előadás körül.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változékony idő várható esővel és zivatarokkal, élénk szellőkkel és lassu leüleléssel.

— ALLASTERESOK FIGYELMEBE. A brassói pénzügyigazgatóság 1115-933 számú felhívásában közli, hogy egy a helybeli, mint a vidéki adóhivataloknál több díjnoki és végrehajtói állás van üresedésben. Továbbá a helybeli (brassói) és kifizetési pénzügyigazgatóságnál egy gépirői üresedés van. Mindazon pályázók, kik ezen állásokra pályázni óhajtanak, május 15-ig kéretnek kérvényeket, valamint a törvény által előírt okmányaik betérjesztésére.

A Nemzeti Bank újabb rendelkezése

szerint: **Már csak 3 ezer lej értékű pénzt vihet a külföldre utazó magával**

Bukarest, május 13

A Banca Nationala közli a következőket:

Ezúttal hozzuk mindenki tudomására, hogy akik egyéni utlevéllel utaznak ki az országból, a Banca Nationala külön meghatalmazása nélkül legfeljebb háromezer lej vihet magukkal, mégpedig ezer lej román és kétezret idegen pénzben, vagy mind a háromszáz külföldi pénznemben.

— TEA A BUDAPESTI ROMÁN KÖVETSÉGEN. Budapestről jelentik: Grigorescu, Románia budapesti követének lakásán teadélután rendeztek abból az alkalmából, hogy romániai színészek a Hungaria filmvállalatnál lejáratták a „Kisértek vonata” című magyar film román változatát.

— ELFOGTAK A BRASSÓI HAMIS-PENZ-GYÁROST. Megirtuk annakidején, hogy a csikszeredai rendőrség letartóztatta Gál Péter csikszeredai fűrészgérgyri munkást és Gál Gergely csikszentgyörgyi lakost, akik hamis százeleceket készült forgalomba hozni. A letartóztatottakat azt vallották, hogy a hamispénzt Gál Ferenc brassói cipészől kapták értékesítés végett. A brassói rendőrség most őrizetbe vette Gál Ferencet is, akinek a lakásán két fémekelet, klisékkel és hamisítványokkal teli ládát találtak. A vizsgálát folyik.

— Enyhe büntetést kaptak a harcias asszonyok, akik elverték a végrehajtót. Tudósítónk jelenti: Sárba Vazul végrehajtót az elmúlt télen a temesmegyei Szécsény faluban működött. Megfordult egy Bundás Piroksa nevű asszonynál is, akitől adóhátraléka fejében összes agymeműjét el akarta vinni, noha a padláson nagymennyiségű kukorica volt. Az asszonyt nagyon elkécsértette, hogy csecsemőjével agymemű nélkül maradjon, majd elhívta Bundás Viktória nevű sógornőjét. A két asszony egyesült erővel úgy elverte a végrehajtót, hogy még a melénysebében levő zsebóra is darabokra tört. Az ütlegetésnek egy Farcasiu nevű csendőrmester is szemtanúja volt, aki jobbnak látta, ha nem kezd ki a harcias menyegyekkel. A törvényszék pénteki tárgyalásán hatóság elleni erőszak címén Piroksát 15, Viktóriát 5 napi elzárásra és 500-500 lej pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztették.

AZ MÁR MAS.

— Hát kikosaraz, Dorisz? Nem hajlandó hozzám jönni feleségül?

— Oh, az egészen más dolog! Az előbb azt kérdezte, hogy hajlandó volt-e magát örökre szeretni.

(Hjemmet.)

GYERÜNK LEGÉNYKÉRŐBE

Egy francia hölgy indítványa arról, hogy a nő is megkérhesse a férfi kezét

Égész biztos, hogy e cim láttára nem egy garszon férfi fog hosszasan felkiáltani: „mi az, csak ilyesmit forgatnak a fejükben a nők!”

De igen, ilyesmit. Elvégre vagy van egyenlőség, vagy nincs. Ha a férfiaknak joguk van leány-nézőbe menni, a nőknek is legyen joguk legénynézőbe menni!

Na, de eleve kijelentem, ezt nem én mondom. Ez az ötlet egy tisztetreméltó francia hölgy: Marie Renaud agyából pattant ki. Renaud asszony az egyik francia női liga vezetője, s mint ilyen, csak természetes, hogy szívén viseli a női nem sorsát. Azt mondja, harminc éve harcol a nők egyenlőségéért s erősen hisz, ha ez a terve megvalósul, óriási lépéssel jut előre a nők egyenjogúságának ügye.

Tervét néhány, szinte súlyos, érvvel támassza alá. Ezeket pontokba foglalta női agyával.

1. A modern nő által követelt egyenlőségről addig nem lehet beszélni, míg a nőnek is nincs meg a joga, hogy életét és vagyonát választhassa ki, mint a férfiak.

2. Ezáltal sok leány nem ahhoz kénytelen férjhezmenni, aki érte jön, hanem ahhoz, aki neki tetszik.

3. Sok leány azért marad pártában, mert vagy egyáltalán nem akad kérése, vagy nem megfelelő jelentkezők. De ha a leányoknak joguk lesz megkérni a férfiak kezét, a vénleányok kasztja automa-

tice megszűnik. Nem lesz több vénlány! De agglegény sem!

4. A férfiak sokszor érdekből házasodnak. A nők ideálisabbak, náluk az érzelmek a fontosak. Ebből következik, hogy a nők által kezdeményezett házasságok jobban fognak sikerülni.

5. Végül — jegyzi meg Renaud asszony —, manapság, amikor Amerikában a nők — ugyancsak az „egyenlőség” nevében — a nadrágos ruhát, a szakkót propagálják, komikus fenntartani azt az avult szokást, hogy a lány otthon, szendén pirulva várja a kérést. Ha már ott tartunk, hogy a nő szakkót huzhat, akkor nyugodtan el-mehet megkérni választottja kezét is. De ha a nadrágviselő nem is lesz elfogadott, általános női öltönydarab, — teszi hozzá a női Führer — akkor is és mindenképpen meg kell adni a férjül kérés jogát a női nemnek, mert — 1933-ban vagyunk!

Akárhogy is mérgelednek a megrögzött agglegények, meg kell hagyni, hogy némi igazság van Renaud kisasszony pontjaiban. És valószínű is, hogy tekintettel a mai férfiszüke világra, ez az új férjhezmenési munkaterv népszerű is lesz bizonyos női körökben. Elsősorban persze azok között, akik — akár mert pech-jük volt, akár mert nem nagyon vonzóak, — maguk is tisztában vannak azzal, hogy már csak ilyen radikális lépéssel tudják elintézni régóta várt férjhezmenésüket.

Óriási visszhang a francia társadalomban

Mondanom sem kell, hogy Renaud asszony szövege óriási visszhangot keltett a francia társadalomban. Szót szó követett s olyan parázs vita kerekedett csakhamar, amiből kitűnt, hogy ez a látszólag jelentéktelen kérdés bizony elég fontos. A francia delnök — általában helyeslik a tervet, bár egy hetvenéves dáma hozzászólásában csodálkozik a harcias amazonok felbuzdulásán s azt kérdezi: hát eddig nem mi választottuk a férjünket?.. Az urak közül — ez érthető! — a legtöbben tiltakoznak, ellentetnek, gunyolódznak, feleslegesnek, túlzásnak, nőietlennek mondják a legénykérést, némelyek meg éppen könnyezve emlegetik a régmúlt poétikus időköt, amikor a hajadon otthon himezgetett, hámozgatott, aztán ismét himezgetett és várta, várta, míg egy kérének méltóztatik betoppanni és „beszélni a mamával”. (Zárójelben: hogy ez a kézimunkázással egybekötött türelmijáték miért olyan poétikus, azt sajnos, jómagam sem értem. Talán egy bölcs és a poézist kellően kifejteti tudó férfi megmagyarázza.)

De az igazság kedvéért: voltak férfiak, akik a pontok mellé álltak. Ez szinte lehetetlen, de így van! Ezek azt mondják, csendesen morogva: miért ne, ha már mindenáron akarják a nők! Legyünk csak udvariasak s egyezzünk bele: kérjék meg a kezünket, ha annyira tetszünk nekik!.. Ha a világháborút kibírtuk, kibírjuk majd a hölgykérők ostromát is!

Ez a hang annyira konciliáns, hogy szinte gondolkodásra késztet. Mi lappang emögött? Magam is töprengtem rajta s arra a feltevésre jutottam, hogy aligha nem olyan urak rejtőzködnek emögött, akik a la korosabb hajadonok, szintén úgy érzik, hogy már csak a legénykérés után jutnak élettársához és családi otthonhoz.

A pontok közül a legérdekesebb talán a 3-ik. Azt hisszük, hogy Renaud asszony helyesen jósol, amikor azt mondja, hogy ki fognak veszni a vénleányok. Ma-

gunk is ismerjük a női nemet és megvagyunk róla győződve, hogyha férjhezmenés dolgában teljesen szabad kezűt kapnak, nem igen fogunk vénleányt találni a civilizált kontingenseken. Ismerjük jól a nők szívósságát és rettenthetetlenségét, ha a férj megszerzéséről van szó.

Az is igaz, hogy ha a vénleányok kivesznek, akkor annál inkább kivesznek az agglegények. Először azért, mert a nők — a háború miatt — többségben vannak. Másodszor: mert a legénykérés rendszere mellett még a legzárkózottabb agglegény sem fog megmenekülni a kéréstől. Valószínű, hogy végül az idős, mord garszonok is be fogják adni derekukat, hogy az örökös zaklatástól megszabaduljanak. Meg fogják unni, bele fognak fáradni a folytonos „megkérésbe”, nem akarnak Penelope sorsára jutni s: „inkább nyugalmas házaseletet, mint örökös kérést látni!” kiáltással, végül is rezignáltan oda nyújtják majd kezüket az egyik kérének, hogy az karikagyűrűt huzzon ujjukra.

Az az elképzelés, hogy Mici, zsakettot huzván, becsöngött imádjotta házába s ott s sveifolt szakkóba öltözött mamától megkéri Kálmánka kezét, utópisztikus, tréfás kép, amit az életben aligha fogunk látni.

Ami a terv jövőjét illeti? Hogy megvalósul-e? Hát, amint látjuk, a francia uraknak nincs inyére a dolog és ezt meg is mondják. Hogy másutt hogy vélekednek Renaud asszony ötletéről, erről még nem hallottunk. De ha szénézünk a saját portánkon... Nálunk, ahol a férfiak meglehetősen tespedtek, ahol hozzászoktatták őket ahhoz, hogy fakir módjára belenyugodjanak mindenbe, amit a sors rájuk kimer, ahol megunták már azt, hogy valamilyen akciót lendület ellenakcióval szereljenek le s az egységes szemléletű többre tartják, mint a harcot, a küzdelmet, itt... itt nálunk még lehet a dologból valami...

Nálunk nem fognak tiltakozni. Sőt!

Ha valahol, hát nálunk Renaud asszony csakugyan diadalmaskodhat!

Egyelőre elmarad a román-olasz egyezmény tárgyalása

Bukarest, május 13

A román-olasz egyezmény letárgyalására szombaton kellett volna a román delegációnak Rómába utazni. Az utazás azonban bizonytalan időre elmaradt. Az egyezmény megkötésére nagyon kevés a kilátás, mert Olaszország állítólag feltételeket szab a kisántant államok egymásközötti viszonyával kapcsolatban s Románia a feltételeket nem hajlandó elfogadni.

Iskolák Egyesülete

— IFJUSÁGI ESTÉLY A Brassó-belvárosi Ifjúsági Keresztény Egyesület 1933. május 13-án a Héjje-féle vendéglő nagytermében (Hosszu-utca 13.) táncal egybekötött műsoros teatélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a Rendezőség.

— ANYÁK NAPJA. A brassói református egyházban az anyák napja ünnepélyt május 14-én, vasárnap délelőtt, a templomban rendezik, miért is az ünnepi istentisztelet fél 10 órakor kezdődik. Ez ünnepélyre az édesanyákat, édesapákat, a gyermekeket, az ifjúságot, a gyülekezetnek minden tagját és az érdeklődőket szeretettel meghívja az ünnepélyt rendező Leányszövetség. Ugyanaznap délután a Botfalusi Cukorgyári iskolában és a Moldova-utca 3 szám alatti imateremben, május 21-én pedig a Deresteyi-uti és a Plevna-uti imaházakban lesznek anyák-napi ünnepélyek, amelyekre szintén szeretettel hív meg mindenkit a Rendezőség.

— UNITARIUS ESPERESI VIZSGALAT. A brassói unitárius egyházközségben folyó hó 14-én, vasárnap d. e. 9 órai kezdettel esperesi vizsgálat lesz a ref. tanácsteremben, melyre az egyháztagokat ezen az uton is tisztelettel meghívja az egyházközség vezetősége. 11 órakor istentisztelet, melyen a szolgálatot az esperesi vizsgálószerk tagjai végzik.

— MAGYAR NAP. A brassói négy magyar egyház ez évben is együtt rendezi szokásos szép erdei ünnepélyt: a Magyar Napot. Az előkészítő és rendezés részleteit megbeszélő üléseket egyelőre külön-külön, de egy időben tartják meg az egyházak és pedig május 16-án, kedden este fél 9 órakor a római katolikusok a rajzteremben (Kolostor-utca), a reformátusok a tanácsteremben (Kálvin-utca 3), a magyar evangélikusok a régi iskolában (Kut-utca 1.), az unitáriusok a lelkesi hivatalban (Rózsater 10 sz.). A főrendezőszék szeretettel kéri az egyházak tagjait, férfiakat, nőket, leányokat és ifjakat egyaránt, hogy a gyűléseken pontosan megjelenjenek és mindent előkészítve a közöb bizottságnak jelentéseiket tegyék meg.

★ REF. ISTENTISZTELET. Május 14-én, vasárnap d. e. fél tíz órakor, a Ref. Leányszövetség a ref. belvárosi templomban istentisztelettel ünnepeli meg az anyák napját. A lélekemelő ünnepélyre mindenkit szeretettel meghív.



Beteg idegek

Ahány napja van az évnék, annyi feleszenvedés kell kereszttühaladnia az ideges embernek; A rossz, kimerült idegek elkecsertik az életet és sok szenvedést okoznak: szuró, húzó fájdalmakat, szédülést, felelemérzetet, fél- vagy mindkét oldalú fejtájt, fülzúgást, szemképrázást, emésztési zavarokat. Álmatlanságot, izzadást, rángatózást, munkaképtelenséget és sok hasonló tünetet okoznak a gyenge kimerült, beteg idegek.

Hogyan szabadulhatunk meg ettől a sok bajtól?

Nemrég megjelent értekezés olyan módszer ismertet, amely az emberiség számára valószínűleg a legbiztosabb és leggyorsabb módja annak, hogy nem állítok valótlanságot, mert mindenkinél, aki ir,

Az egészséges idegekért folytatott küzdelemben

ez a módszer tökéletesen bevált, felfrissít, élénkít, fiatalít. Győződjön meg személyesen, hogy nem állítok valótlanságot, mert mindenkinél, aki ir,

teljesen ingyen és költségmentesen

elküldöm e y olyan orvos könyvét, aki régi és sokoldalú tapasztalattal rendelkezik és maga is ezzel a bajjal küzdött meg. Irja meg címét, olvashatóan és megkapja

teljesen díjtalanul

azt, amit igrtém.

Postagyjárlóhely: Ernst Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchpl. 13, Abt. 181.

LABORATOR TECHNIC G

Ing. A. J. STOICA & Co.

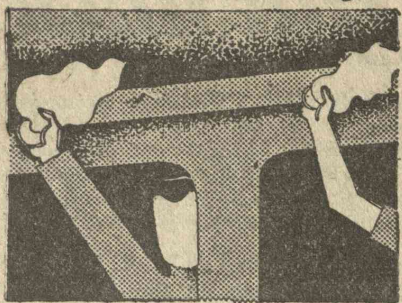
E N I U

Szabadalmi tervek,
Találmányok,
Patentek
kidolgozását,
tökéletesítését,
patentírozását,
gyártását,
értékesítését

Preciziós BRASSO, S HOSSZU-UTCA 14.

munkákat leggyorsabban és legtökéletesebben effektuál.

A B.L. nyaraltatási akciója



br. Bálint Károly, gazda, Erneu (Nagy-ernye), p. u. Dumbravioara (Sáromberke), jud. Mureș. Vasutállomás Tinaşa (Sáromberke) és Tg-Mureș (Marosvásárhely). Fürödni lehet: Maroszentgyörgyi sós-jódos fürdő, Maros. Székes völgy, dombok, erdők, park. Szobák: 3 egyes, két kettes. Hét vendéget fogadna, bármikor. Díj, napi száz lej. Gyermekket nem. Étkezés négyszer. Érdeklődők részleteiről közvetlen keressenek fel b. soráikkal.

Ozo. Kónya Mihályné, Bretcu—Bereck. Háromszék. Folyóvíz és kénese fürdő a faluban. Kirándulni a közeli szorosba és a Sósmezőre lehet. Kiadna két szobát 4-6 vendég számára. Naponta személyenként négyszeri étkezéssel 90 lej kér.

Molnár János nyug. utmester, Toplita Ciuc, Csik-Tapolca. Utolsó posta: Mercurea Ciuc. Fürödni a Zsögöd patakban lehet, kirándulási helyekkel a Hargita bővelkedik. A vidék erdős és hegyes. Két szobát akar kiadni, 4-6 vendég számára, június elsejétől kezdődőleg. Elfogad szülő nélkül 6 gyermeket, 7-16 éveseket. Teljes ellátás, napi ötszöri étkezéssel, felnőtteknek 100, gyermekeknek 70 lej.

Pótsa János ref. lelkész, Tufăluș—Czofalva, up. és vasutállomás: Borosneul-mare. Folyóvíz van. Gyógyfürdő 12 kilométernyi távolságra. Kiadna egy szobát 2-5 tagú család részére június egytől. Gyermekket szülő nélkül nem vállal. A falu megyei út mellett fekszik és így a közlekedés minden irányban könnyű. Ellátás díja naponta négyszeri étkezéssel felnőtteknek 80, gyermekeknek 60 lej.

Huszerl Arthur kereskedő, Aninosa, jud. Hunedoara. Vasutállomás: Iscroni. Fürödni a Zsilben lehet. A lakásban fürdőszoba is van. Fontosabb kirándulási helyek: Szurdok és Paring. Öt szobát akar kiadni, 10 vendég részére. Gyermekket szülő nélkül nem vállal. Teljes ellátás, naponta négyszeri étkezéssel, 100 lej. A lakást öt holdas gyümölcsös veszi körül. Rádió, zongora, villany. Autóbuszjárat.

Ozo. Uszay Géza né volt kir. postamester, Baia-Mare (Nagybánya). Elfogad május 20-tól szeptember 30-ig 3 vendéget, kiknek átadja két egymásba nyíló, napos fekvésű, pormentes szobáját, napi 75 lejért. Az egyik szoba 5, a másik 4 méter hosszú. Kosztot nem ad, de közvetlen szomszédban jó házikoszt kapható. Számos és híres kirándulási hely, szabad- és gyógyfürdő. Lakástól 10-15 perc távolságra van a remek szép liget, hol tennispálya, cukrászda és vendéglő is van.

Pótsa György birtokos, Tufăluș—Czofalva, up. és vá.: Borosneul-Mare. Folyóvíz van. Kirándulni lehet a közeli fürdőhelyekre. Erdő és hegyesség hat kilométernyi távolságra. Kiadna 2 szobát 4-6 nyaraló részére. Gyermekket szülő nélkül nem vállal. A környéken és közel nagyszabású gyógyfürdők vannak. Teljes ellátás naponta négyszeri étkezéssel felnőtteknek 80, gyermekeknek 60 lej.

Szente Lajos ref. ig. tanító és Soós Mihály ref. igazgató-tanító, Aluniș (Magyaró) Maros megye. A nyári szünidőben, július 1-től szeptember 1-ig vállalnák 20-30 fiúgyermek nyaraltatását, 10-14 éves korig, szülő nélkül, Alunișon—Magyarón, jud. Mureș. Utolsó posta helyben. Vasutállomás szintén helyben. Fürdés: Maros és Ficzkópatak. Sósfürdő félórás járásnyira, napi 5 lej taxa mellett esetleg ingyen. (Magánfürdő építés alatt.) Kirándulási helyek: A környező erdők, azonkívül 10 km. Idecsfürdő, görgényi havasok. Rátosnyá, Istenszéke, gyergyói hegyek, stb. Az erdők a közérzet határában. Elegendő jelentkező esetén közös, egészséges háló, közös étkezés. A gyermekek szakszerű nevelése, vezetése. 2 tanító állandó felügyelete mellett, délelőtt reggel torna, játék, ének, szükség szerint 1-2 órai tanulás az igénylőknek. Román, német, francia nyelvismeret. Délután kirándulások, fürdés, testmozgás, stb. Vallásos nevelés, bibliaolvasás, egyházi énekek, vallás szerint. Orvosi felügyelet! A tanítók állandóan köz-

RAKETT-HUROZÁS
SELYEMHURRAL . . . 220 lej
ANGOL BÉLHURRAL . . . 270 lej
Videknek 24 óra belüli a beküldött titkok postázom
TRITSCH, Sportáruház, BRASSÓ, Str. V. Mihai (Kolostor-utca) 20. sz.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

(Bukarest) Olaszország és Bulgária már régebben tarifátárgyalásokat kezdtek egymással. Románia azonban nem vett részt a tárgyalásokon, mert feltételét, hogy a tarifákat aranyalapon állapítsák meg, nem fogadták el. Most a tárgyaló felek a román feltételt elfogadták és így a közös tárgyalások akadályai megszűntek. A tarifa-konferenciát két részletben tartják meg. A román-olasz konferencia valószínűleg még e hó 18-20-án lesz Rómában, a román-bolgár konferencia idejét még nem állapították meg.

(Bécs) A belföldi sertéselhelyezés nehézségei miatt az utóbbi hetekben rendkívüli zavarok keletkeztek, a takarmánykészletek feleletésével beállott terményhiány miatt nagyszámú sertést kell levágni. Hogy ezt a hirtelen felgyült sertésmennyiséget levezessék és a teljes árleromlást megakadályozzák, a következő hetekben átmenetileg külföldi sertésbevitelt az osztrák piacokra megtiltották. Kínált képeznek a zsirsértések, melyeket a zsirellátás miatt nélkülözni nem lehet. E zárlat azonban a szerződés szerinti kontingenseket nem érinti.

(Bukarest) A román petroleumpar képviselőinek a legutóbb megtartott párisi nemzetközi petroleumpar-konferencián sikerült kivinniük, hogy Románia számára nem állapították meg kiviteli kontingenseket és így Románia valamennyi piacon szabad verseny útján értékesíthet természetesen a napi 1850 vagon termelési kontingens fenntartása mellett. A román érdekeltségek ezt a megállapodást nagy örömmel fogadták, mert annyi bizonyos, hogy ilyen módon nagyon megjavul a román petroleumkivitel mérlege, mert szabadverseny mellett nagyobb mennyiségű petroleumot és petroleum-terméket tudnak eladni, ennek azonban csak addig látják hasznát, míg az iraki petroleumterületek csőhálózatát ki nem építik, mert akkor az iraki petroleum mint hatalmas versenytárs jelenik meg a piacokon. A román termelők ezt a versenyt oly módon akarják gyengíteni, hogy egyrészt már most mindent elkövetnek állandó piacok megszervezésére, másrészt pedig a termelést a lehetőségig fokozni akarják és a termelési költségeket racionális intézkedésekkel igyekeznek csökkenteni. Ehhez elsősorban a román távvezetékek hálózatának kiépítésére van szükség és ezért az állami petroleum-csőhálózat felügyelő hatósága elhatározta, hogy még ez évben hozzáfog a szükséges munkálatokhoz és

új hálózat kiépítéséhez. E célból 8.5 millió lejt fordítanak a középeurópai államok felé irányuló petroleumkivitel Dunán való szállításának előmozdítására és mintegy 26 millió lejt a konstancai távvezeték megépítésére. Ugyanakkor nagyobb összegekkel megjavítják a Bajcoi—bukaresti távvezeték üzemképességét. A statisztikai adatok szerint Konstancából a múlt évben 4.6 millió tonna petroleumot vittek ki az 1930 évi 2.9 tonnával szemben. A kivitel e hatalmas emelkedését már nagyrészt a szállítás terén keresztülvitt intézkedéseknek tulajdonítják.

(Brassó) Marhahus I. kg. 18, marhahus levesnek II. kg. 10, marhahus, pecsenye kg. 34—36, sertéshus combja kg. 30, sertéshus karaj kg. 36, zsirszalonna kg. 28, zsír kg. 36, tojás drb. 0.90—1.10, csirke párja 40—120 lej. — Élő állatok, kilóra: Export ökör, élősúly kg. 8—10, sertés, élősúly kg. 16—20, igás ökör drb. 4000—6000, ló drb. 2000—6000, ló luxus, drb. 10.000—16.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 650—700, rozs 450—500, árpa, sör 280—310, árpa takarmány 230—250, zab 250—270, tengeri, szemes 200—220, lencse, nagyszemű 550—600, bab, fehér 300—350, burgonya 100—120 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg. Széna préselt 110—120, széna, laza 80—90, szalma, laza 50—60, korpa 130—150 lej.

Sport

Brassó vasárnapi sportprogramja

Brassó, május 13.

Vasárnap Brassóban két elsőosztályú és egy másodosztályú bajnoki mérkőzés kerül sorra. Legelőbb délután fél 2 órakor a Glória és a Venus másodosztályú csapatok mérkőznek, Susu bíráskodása mellett. 3 óra 30 perckor az ACFR—Izvorul mekközés kezdődik. Bíró Gergely. Félhatkor a feljavult IAR a Victóriával találkozik, Storch bíráskodása mellett.

Délelőtt 9 órakor Suburbiu ifj.—Olympia ifj. 11 órakor Suburbiu I.—Olympia komb. Barátságos mérkőzés. Olcsó helyárak.

Kirándulási hely az ojtói szoros és a Sósmező. Három szobát akar kiadni, 5-8 személy részére. Szülő nélkül gyermekeket nem vállal. Napi négyszeri étkezéssel teljes ellátás díja 100 lej. Étkezni lehet nyaralósan az egyik közeli szomszédnál is lehet.

Szöcs János bodegás, Bretcu—Bereck. Folyóvíz és kénese fürdő van. Kirándulni az ojtói szorosba és a Sósmezőre lehet. Ki akar adni 5 szobát, hat magános vendég részére. Teljes ellátás, napi négyszeri étkezéssel 80 lej.

Székely Jenőné, Marosvásárhely—Tárgu Mures. Főter 6. Fürödni a Maros strandján lehet. Sósfürdő 10 percrenyire, Maroszentgyörgyön. Erdős, hegyes vidék. Két szobát adna ki négy személy részére. Gyermekket szülő nélkül is elfogad, de csak tíz éves kortól felfelé. A lakóház mögött nagy kert van. Napi ötszöri étkezést adna és annak ára alku tárgya.

Buzás Ania kovácsmester, Braso—Brassó, Str. Avram Jancu 16. Kirándulási helyek: Pojana, Schuller, Nagykőhavas, Tömösi szoros, Bucecs. Egy szobát adna ki egy, vagy két személy részére. Napi négyszeri étkezéssel 70 lej kér. Zongorahasználat.

Bőjtő Albert ny. CFR felügyelő, Braso, Str. Roșiorilor Nr. 5. Fürdés strand, Dereslye. A legpompásabb kirándulási helyek egész sorozata. Két szobában 3 vendéget fogadna. májustól szeptember végéig. Ár megegyezés szerint.

MERCUR TÜKÖRGYÁR és ÜVEGSZOLDA
BRASSÓ, Katonakórház-u. 3
Telefon: 5-80.
Autó- és karosszériaüvegezést gyorsan és olcsón eszközünk. Minden e szakmába vágó szükségletnek kérje különleges árajánlatunkat.

Rövid sporthirek

Bukarest. A vidéki kupáért Bukarest válogatottja Giurgiu válogatottját 6-0 (4:0) arányban verte. CFR—Venus (Calarasi) 3:3 (3:1).

Temesvár. Kinizsi—Banatul 5:2 (4:2). Megismételt bajnoki döntő, mely után a Kinizsi nyerte el a bajnokságot. TMTE—Electrica 5:2 (2:2). ILSA—Fratelia 3:1 (2:1).

Arad: Gloria CFR—AAC 6:4 (3:2).

Vasárnap Budapesten Újpest—Ferencváros derbimérkőzés lesz, ezenkívül Hungária—Budai 11, Szeged FC—Soroksár, III. kerületi FC—Somogy, Kispest—Attila, Bocska—Nemzeti.

Rómában Anglia—Olaszország válogatott labdarugómérkőzés lesz. Az angolok már szerdán megérkeztek az olasz fővárosba.

Komjádi Béla magyar vízipólkapitányának szobrot emelnek a margitszigeti fedettuszodában.

A Cuvântul szokatlanul meglepő hangon ír a budapesti BSZKRT csapatának szerepléséről: Mindenki meglepetésére, a magyar amatőrök csodálatosan szépen játszottak — kezdi. Rendkívüli technikáról, kifogyhatatlan lelkesedésről tettek bizonyosságot. Kérdezhetjük: ha ezek az amatőrök ilyen jól játszanak, mi történik, ha a magyar profikkal találkozunk? A lap szerint a magyar csapat a játékidő 90 százalékában fölényben volt és jobban tetszett, mint a prágai Sparta. Az Universul és a Curentul megállapítja Radulescu bíró elfogult bíráskodását a pesti csapat ellen.

A brassói „Vig barát” tekéző egyesület férfi és női csapata pünkösdkor Marosvásárhelyen a „Diana”-val revánsmérkőzést tart.

A tekéző szövetségbe felvételüket kérték a brassói Gloria, Viforul és IAR csapatok.

A Hungaria tegnap Prágában a Sparta-tól 3:2 arányban vereséget szenvedett. A magyar csapat góljait Dudás és Cseh lőtte.

A magyar vízipól utánpótlás csapata folytatja győzelemsorozatát. Tegnap Halberstonban a Halberston—Magdeburg kombinált csapata ellen játszott és győzött 7:4 (3:1) arányban.

Temesvárt ma megkezdődött a főiskolások versenye. A rendező műegyetemisták vezére becsületszóval garantálta, hogy minden kilenget elfojtanak. A rendőrség is felkészült. Gritta Ovidiusz rendőrkészlet egy század csendőrről, 4 riadóautóval és egy motorszivattyúval őrködik a rend felett.

A Banatul kapusa, Szabó ellen, egyik klubjabeli vezetőségi tag aláírásokat gyűjt, kérve kizárását, mert a Kinizsi elleni döntőmérkőzésen állítólag nem harcolt teljes tudásával.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kíváncsi és beküldeni!

Név _____

Foglalkozás _____

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul) _____

Utolsó posta _____

Vasutállomás _____

Fürödni lehet-e és hol? _____

Kirándulni lehet-e és hová? _____

Erdős és hegyesség van-e a közelben? _____

Hány szobát akar kiadni? _____

Hány vendéget önhajt? _____

Milyen hónapokban, mennyit-meddig fogad vendégeket? _____

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását? _____

Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat? _____

Mit kér egy személy után naponta? _____

Mit kér egy gyermek után naponta? _____

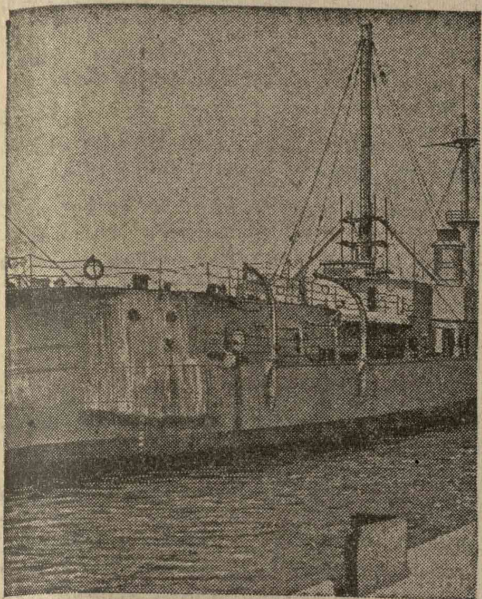
Hányszori étkezést ad naponta? _____

MEGJEGYZÉS: _____

Vasárnapi lapok

A B. L. V A S Á R N A P I M E L L É ' K L E T E

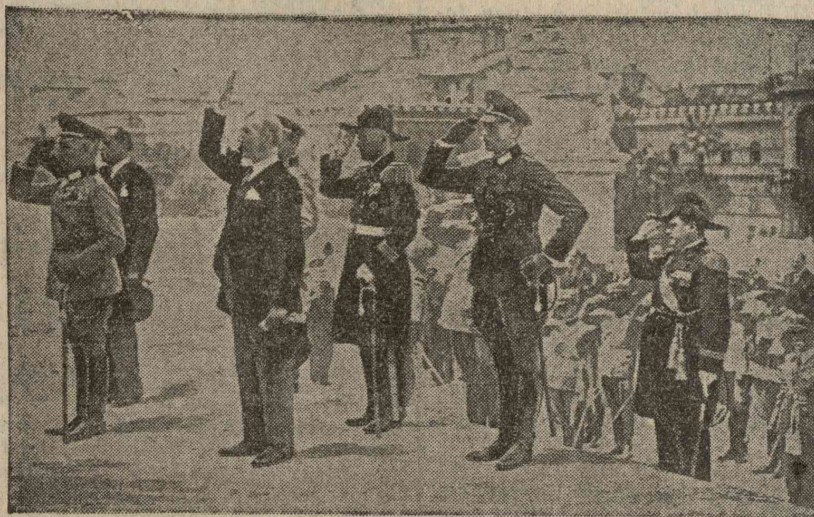
Az elmúlt hét fotográfiája



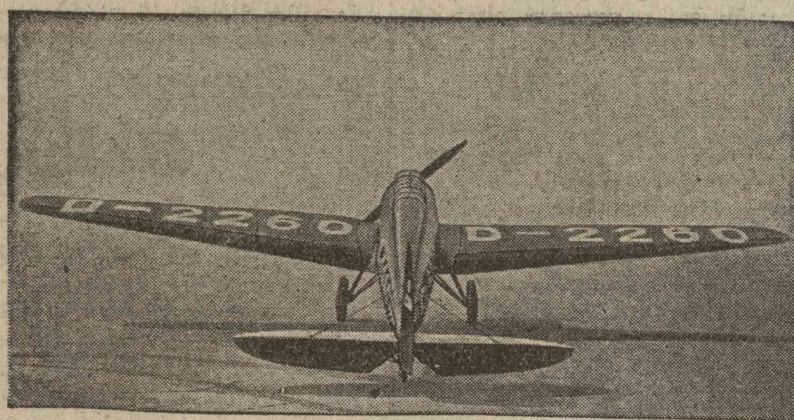
A német flotta most fejezte be koratavaszgyakorlatozásait. A manőveren a fenti képünkön látható „Zähringen” nevű, távolból kormányozható hajó is szerepelt. A „Zähringen” ezidőszerint a svine-münde kikötőben vesztegel, ahol némi javítást eszközölnék rajta.



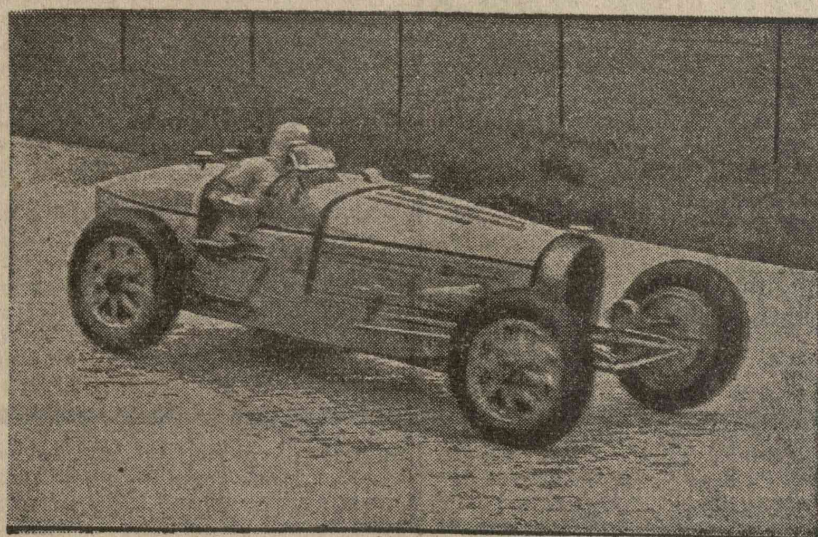
A stájerországi Heimwehr megszervezője és vezére, Pfriemer Walter dr., az elmúlt napokban köpenyvet fordított és jaképnel hagyta hűeit. Pfriemer ezután az osztrák nemzeti-szocialista munkáspártban működik.



Most tartották Rómában a nemzetközi lovasversenyeket, amelyek során a résztvevők az ismeretlen katona sírját is meglátogatták. Felvételünk azt a jelenetet örökítette meg, amikor a külföldi résztvevők, miután koszorút helyeztek a sírra, tisztelegéssel adóznak az ismeretlen katona emlékének.



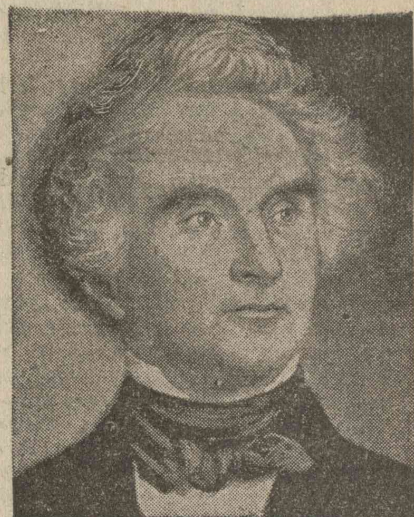
Az angol légügyi minisztérium kísérleti célokra most vásárolta meg a fenti képünkön látható egyszéles német repülőgépet.



Csapkowsky gróf, a lengyel-francia származású sportember Avus nevű gépkocsijával új világrekordot állított fel. A kitűnő sportembernek sikerült óránkénti 213,8 kilométeres sebességet elérnie, miáltal az összes eddigi rekorderek teljesítményét tulszárnyalta. Fenti felvételünk rekordjavító robagása közben készült a kitűnő sportemberről.



Képünkön a Rómában rendezett nemzetközi lovastornának három első helyezette látható. A képen balról-jobbra Barnekov százados, Kechler kapitány és Da Funchal portugál hadnagy állanak.



Május 12-én 130 éve annak, hogy Liebig Justus, a kitűnő kémikus született. Liebig Darmstadtban született, tanulmányait 1824-től 1852-ig Giessenben folytatta, majd Münchenben telepedett le. Itt élt 1874-ben bekövetkezett haláláig. A kiváló tudós a kémia minden terén alappöt munkát végzett s a mai huskivonat-gyártás is neki köszönheti létezését.



Az „uszósziget” átalakított Westfalen hajó ezidőszerint az Atlanti-óceán déli részén uszkál, ahol a Braziliába igyekvő repülőgépek pihennek meg a hátán. Képünkön éppen egy váró repülőgépet emelnek daru segítségével az „uszószigetre”.



Drót nélkül továbbított fénykép az olaszországi lovasversenyéről. A Duce átnyújtja a „Mussolini-kupát” a küzdelmekből leggyőzedelmesebben kikerült versenyzőnek.

HALÁSZ SÁNDOR:

Copyright by Rendőrkapitány

Nincs benne semmi különös. És rendkívüli sincs benne. Ha a gyárigazgatóból vigéc lehet és a szakmunkásból utcai koldus, miért ne lehessen a rendőrkapitányból ablakos tőt?

Nincs benne semmi különös.

Ez a rendőrkapitány, aki szerkesztői üzenetet kér, nagyon értelmes és formás levélben elmondja, hogy e pillanatban a Regát egy isten háta mögötti falucskájában tengődik, holott Erdély egyik vidéki városkájában nem is olyan régen még rendőrkapitány volt. Már nincs semmije. Mindent megeve. Az ékszereit, a butorait, a ruháit: mindent megeve. Nagy nyomorúságában szeretne valamennyi pénzt keresni és rájött, hogyan lehet pénzt keresni.

A dolog és a levél itt kezd érdekes lenni. Valaki, aki ma, 1933 „gyönyörű” májusában rájön arra, hogy miképpen lehet pénzt keresni?

Pénzt úgy lehet keresni, mondja a volt rendőrkapitány, hogy az ember a kezébe vesz egy kis táskát és elindul az országúton, faluról-falura, — tükröt javítani. Minden háznál van egy rossz vak, homályos és lekopott tükör. Új foncsort akar a tükörre huzni. Egy lefjért, kettőért, tört: pénzért.

Erre szükség van — írja. Ennyi pénz faluhelyt még akad. Erre előteremtik. Ez üzlet. Ez nem alamizsna, ez kenyérkereset.

— Ez az üzlet itt a Regátban jól fog menni. És ha beválik, átmegegyek a Dunán, Bulgáriába. Ott is jól fog menni. Csak a mesterséget kellene megtanulni. Csak az eljárás titkát kellene kifürkészni.

Azért fordul hozzánk, hogy szerezzük be neki a primitív foncsorozás titkát. Nekünk összeköttetésünk van. Nekünk — állítólag — szivünk is van: jóindulatunk és törődésünk, együttérzésünk és ember-szerettségünk.

Nincs benne semmi különös: egy rendőrkapitány tönkrement és mivel az ablakos tőtök is nagyon elszaporodtak, el akar menni tükrös magyarnak. Nagyon logikus és nagyon észszerű.

És ha nem is rendkívüli, de csudálatos-Vajon meddig törte a fejét, amíg talált egy szűz területet, amelyen még pénzt lehet keresni? Egyszerű nem lehetett. Ez nem szerencsezsák. Ez nehezebb, mint a szerencsezsák. Az ezer szerencsezsákból ki kell huzni azt az egyet, amiben van valami. Itt más a helyzet: ezer teli mesterség tömegéből ki kellett huzni azt az egyet, amely még üres. És még valami: aki a szerencsezsákból a telt huzza, annak egy kis csokoládéval, gyűrűvel, képpel, vagy egyéb haszontalansággal többé van, mint volt, ezzel szemben itt, ahol a rendőrkapitány kihuzta az üres pályát, itt mindent kihuzott vele. Nem volt semmije és így, amennyije ezzel a tükörfoltozási mesterséggel lesz, az mindene.

Egy hete forgatom a levelet és gondolkodom: hogyan jutott el idáig, hogyan jutott el erre a gondolatra? Eppen erre a gondolatra? Hogyan mérte le, hogy az összes pályák zsufoltak és lehetőségnélküliek? És hány álmatlan éjszaka, mennyi agypeló-uzsora és idegfeszítés útján jutott el odáig, hogy tükröt foltozni — megpáltás? Mert ez a megpáltás. Ha ezt kereste ki, ha ide talált és ide akar elmenekülni, akkor ez a mesterség a megpáltás.

Az emberek voltaképpen egy óriási tölcser peremén futkároznak. Aki a nyílásnál, a széles tölcser száján meg nem szédül, az jól él, mert a tölcser száján futnak a nagy pályák. E kivénhedt kor pályá-tölcserre is kivénhedt. azonban: göröngyös, sikos, vékony és kockázatos. Leszűrik róla az ember: a közepére, a kisebb kerületek szintjére, a kisebb pályák tumultusába kerül. Ez itt már a kispolgár vegetatív élete. Innen is tovább zuhan azonban, mert innen meg kinyomják és lekerül a tölcser-lyukhoz, amely már éppen csak arra való, hogy az élet lehetőségeit csepegtesse és hogy az ember onnan és azon át a semmibe potyogjon.

Ez a rendőrkapitány, mint előbb-utóbb minden ember, leforgott. Kipottyan. Ott fekszik a kis regáti faluban elnyulva. Már szinte halottan.

Innen, erről az utolsó fokról, a már szinte foknélküli mélységből felállni, ez a csoda. Ez és nem a technika csodái a csodák.

Ma individuumnak lenni csoda, individuumnak lenni, aki még innen is kiág és kitor, aki innen is, akárcsak a bibliai teve, átmászik a tü fokán, hogy bejusson, ha nem is a mennyek országába, de legalább a regáti falvak országutjára — tükröt foncsorozni.

Egészen döbbenetes, ahogyan az ember

A munkanélküliséget nem lehet megoldani, nem hagyja a technokrácia

A gépek azt követelik, hogy a társadalmi szervezethez rugékonyabbá váljék

A gépek tökéletesedése olyan gyors az utolsó évtizedekben és főleg a békekötések óta, hogy meg kellett dölnie annak a tételnek, hogy az összes találmányok, az ipari termelés új eszközei új kereseti lehetőségeket teremtenek az ipari munkásság számára. Ezt a tételt Ford hangoztatja, a világhírű automobilgyáros, állítását azonban megcáfolják az elmúlt esztendő tapasztalatai. Vaskos kötetet lehetne írni arról, hogy az új munkagépek, a mezőgazdaságban, az iparban alkalmazott új készülékek, hogyan foszták meg kenyertől a munkásokat és hogyan teszik tönkre magának a nagyiparnak egyik legfontosabb fogyasztó rétegét.

Caillaux, a volt francia pénzügyminiszter, a világszerte ismert pénzügyi szakember, néhány hónappal ezelőtt Párisban előadást tartott a gépekről. Caillaux nem lehet a legrosszabb akarattal

sem maradisággal vádolni; de nyílt eszü és a dolgokat világosan látó ember, aki arra az álláspontra jutott, hogy gyors beavatkozásra van szükség a technokrácia hátrányainak kiküszöbölésére. Előadta, hogy a Szezi-csatorna 4000 munkásának munkáját ma a csatornaadó gépezetek segítségével öt ember elvégzi. A csatorna-ásást a gépek végzik, amelyeket az emberek igazgatnak. Előadta Caillaux azt is, hogy egy hatszázmillió frankba kerülő vízmű, amely most készült el Franciaországban, 1200 ember kenyereit vette el.

„Az alkalmazott tudomány felfalja a világot” — így kiáltott fel a volt francia pénzügyminiszter.

Valóban, a gép úgy a mezőgazdaságban, mint az iparban lassanként letarolja, elnyeli az embert. A mezőgazdaság, amióta ott alkalmazzák a gépeket és főleg a traktorokat, valóban óriási mennyisé-

get termel, hiszen ez okozta, — mint az már köztudomású, — a mezőgazdaságnak esztendő óta tartó súlyos válságát. Kimutatták, hogy a cséphadaróval való csépléssel szemben a gőzcséplőgépek ötvenegy embernek veszi el a kenyereit. A gabonatermeléshez, a gabona elvetéséhez és kicsépléséhez ma már alig kell emberi erő. Ford elmondja emlékirataiban, hogy

0.4047 hektár föld felszántása igazsággal 3.65, traktorral pedig 0.05 dol-lárba kerül.

Az Egyesült Államokban 1918-ban 82.000 1929-ben 852.000 traktor működött.

Minthogy egy traktor 50 ember munkáját végzi el, 10 millióra tehető azoknak az embereknek a száma, akiket a traktor a mezőgazdaságból kiszorít.

A géptechnika haladásának üteme

Az Egyesült Államokban és Kanadában a világháború után kezdtek el alkalmazni az aratócséplőgépet. Ebből 1921-ben az Egyesült Államok területén 5000, 1929-ben 37.000 darab volt. Tekintettel arra, hogy

minden ilyen gép 230 munkaerőt tesz feleslegessé, a 37.000 darab aratócséplőgép következtében 8 és félmillió mezőgazdasági munkás vesztette el kenyereit.

A géptechnikának ez a tökéletesedése a nagyiparban talán még félelmetesebb és gyorsabb ütemű, nemcsak az erőfejlesztőgépek tökéletesedtek, hanem a munkagépek is. A mozgósítógépek szinte forradalmat jelent a gyáripari munkában. Rengeg embert tesznek feleslegessé az emelőgépek, az úgynevezett daruk. Az elektromos erővel működő daruk azt a munkát, melyet 60 munkás 26 órában végzett, elvégzi 4 emberrel 12 óra alatt.

Felére, harmadára, ötnegyedrészére szállították le az új munkagépek a munkások számát.

A német vas- és fémiparban 27.000 munkás helyén 21.000 van és ez a 21.000 munkás 750.000 tonnáról 1 millió tonnára emelte a termelést. Az amerikai Good-year cipőgyárban az új munkagépek 202.191-ről 81.811-re apasztották a munkások számát. A pályaudvarokon az önműködő vonatrendező szerkezet 400 embert tesz feleslegessé. A Ford-gyárban az összeállító műhelyben egy hatalmas korong működik, amely lehetővé tette, hogy a gyár anélkül, hogy munkáslétszámát emelte volna, napi termelését felemelhette 12.000 darab automobilra.

A közgazdászok ezek a számok az utóbbi időben valóságos megrémítették és most már minden kétséget kizáró módon megállapították, hogy a „technokrácia” jelentékeny részben oka a világszerte uralkodó munkanélküliségnek. A munkagépek és az erőgépek tökéletesedésével ugyanis együtt jár a mai nagyipari termelésnek még két jelensége: az egyik a racionalizálás, a másik a normalizálás, amelyet standardizálásnak is szokás nevezni. Korunknak egyik rendkívül érdekes tünete a normalizálás is, amely nemcsak az ipari termelésben, hanem az életnek csaknem minden területén tapasztalható. Egyformaság, egyformaságra való törekvés, az úgynevezett normalizálás. Az áruk egyformasága megkönnyíti azoknak gyors és igen nagy mennyiségben való előállítását. De látjuk ugyanezt az egyformaságot a divatban, látjuk a szinpadon. A táncoló görleők mind egyformák; egyforma a testalkatuk, a frizurájuk, az összes mozdulataik és pillanatról-pillanatra azonos a mosolyuk. A normalizálás

külföldön, főleg Amerikában feltűnőbb, mint nálunk.

A „technokrácia” korunknak legnagyobb problémája és főleg az amerikai közgazdászok és gondolkodók foglalkoztatja. Howard Scott és Stuart Chaise amerikai közgazdászok foglalkoztak az elmúlt hónapokban igen sokat a gépuralom szinte megoldhatatlannak látszó kérdésével, de foglalkoznak vele a franciák és angolok is. A gép elnyelte az embert, kiáltanak fel rémülten az emberbarátok, mit tegyünk?

Mi itt az orvoság, mi a segítés módja? — ez napjaink legnehezebb kérdése. A közgazdászok ajánlják a munkaidő leosztását, a fogyasztótömegek felvevőképességének emelését, a gazdasági ön-ellátás túlzásainak megszüntetését, pénzügyi műveleteket, amelyek alkalmasak a

nemzetközi árucserére és forgalom emelésére, stb.

A „technokrácia” áldás az emberiségre, csak élni kell tudnunk vele. Rengeteg szükséglet várna kielégítésre, hiszen az emberiség nagyrésze éheznek s nyomorog.

Mai társadalmi szervezetségünk kissé elapult, rugékonyabbá kell tennünk. A technokrácia nehéz kérdése azt mutatja, hogy nincs igazuk azoknak a maradi szociológusoknak, akik azt állítják, hogy az emberiség lassanként, önkéntelenül alkalmazkodik a gazdasági élet, a termelés módszereihez. Az elmúlt tíz esztendőnek tapasztalatai az ellenkezőt bizonyítják, azt, hogy ha a társadalom a termelés új eszközeihez nem tud gyorsan alkalmazkodni, a gazdasági élet intőzőinek a fejlődés menetébe mesterségesen be kell avatkozniuk. Ebből a „beavatkozási” el-méletből burjánzottak ki a — diktatúrák.

SALAMON ERNŐ:

Bolond a keresztján

Csuszott az élet karcsu ródlin, csuszattatta sin a sok baját.
Egy gondabafult szegény bolond keresztire aggatta magát.
Keresztre huzta fel magát, mosolygott fenn a tiszta szem,
mosolygott fenn a tiszta szem s a száj mosolygott kedvesen,
a kéz ölelte betegen a szélszakadt volt hus-ruhát,
ölelte a fekete bolondot, ki oda aggatta magát.

BÁRD OSZKÁR:

A férfikornak büszke baritonja

Eddig csak ezer vészkijárat épült,
eddig csak próbát zakatolt a gép,
igazában csak most indul az áram,
mikor a habzó, drága, téves
szegény szivünk a férfikorba lép.

Diadal ez, fanyar és törbeejtett,
mint nőszemben első csepp atropin:
fegyver, hogy győzzön, de hogy győzni
így kell,
örök panasz s a végtelenben
hazudba rejti el magát a kín.

A szivünkben a csoda elvirágzott,
mikor a fortélyt bírja már agyunk
s a férfikornak büszke baritonja
csak öblös pőz, mely eltakarja,
hogy milyen nagyon üresek vagyunk.

Az izmaink s a technikázó hínás
a győzelmet ki is csikarja tán,
mert némává tesz mindent szent
mért,

ám bizton vinja minden harcát
s kivédhetetlen minden sarlatán.
Az igaz férfi sir, hogy sarlatán lett
— legendába a fátum így dagad —
s mert minden lét igazolásra vágyik,
könnyesen-koldus életünkéből
izzitunk lármás, hazug szavakat:

Eddig csak ezer vészkijárat épült,
eddig csak próbát zakatolt a gép,
igazában csak most indul az áram,
mikor a habzó, drága, téves
szegény szivünk a férfikorba lép.

ároán itt maradt. Arra felkészültünk, hogy meghal az apánk, az anyánk, a barátunk, a testvérünk, mindenünk, de hogy kihajjon az ember mellől és mögül az emberiség, az állam, a társadalom, a faj és a rend és mi mindannyian, akik vagyunk, ott állunk az élet országutján, szerszámos táskákkal a kezünkben, tükröt foncsorozó akarattal, de a foncsorozás titka nélkül, erre aztán igazán nem születünk.

Az egyén érvényesülési lehetőségeit letaglózták, — utolsó vonaglását éppen most üti fejbe Hitler — a kollektivitás részeseivé meg még nem emeltek fel bennünket és így ég és föld között ott állunk pucéron, a tiz körmünkkel, a millió ideg-

szálunkkal, csavaros agytekerővényeinkkel és amíg fel nem akasztjuk magunkat, elmegyünk — éljen! éljen! már meggyünk! már meghalunk! — országuton tükröt foncsorozni.

Erre a rövid utra hívott bennünket segítségül az erdélyi város volt rendőrkapitánya és mi vele megyünk. Vele adjuk a nagy titkot, a „foncsorozás titkát”. Hiába fülél a fül és les a szem: nem itt adjuk a válságot. Magánlevelet írtunk és abban adtunk kis táskájába bő utrapalót. A titok copyright. Copyright by Rendőrkapitány az országuton.

Ha már az egész életünk benne ég az osztályuralom, a rendiség, az állami beavatkozás, a fasizmus, hitlerizmus, kom-

munizmus tisztító tüzeiben, legalább maradjon hirmondónak egy rendőrkapitány, aki a román-bolgár határ mentén egyenileg — „érvényesül.”

Nem, a foncsorozás titkát itt közprédára nem adjuk. Higgye a szegény meg- és letört rendőrkapitány, hogy copyright, higgye, hogy egész zuhanása éppen olyan válság volt csupán, mint a válságnak hitt gazdasági válság és ő, az egyén, most át-törte a krízis falát és elindult, mint „tük-rös magyar”, hogy a szorgalom, munka, tudás és akarat lépcsőfokain befusson. Befusson legalább is és ismét rendőrkapitánnyá.

Boldogok a hívők, mert övök a — foncsorozás titka.

TAMÁSI ÉS KODÁLY

Ijeztük már, hogy Tamási Áron megírta az Ábel a rengetegben című csodálatosan szép regényének folytatását, amely szintén a B. L. hasábjain fog megjelenni.

Ebből az alkalomból leközlünk Németh László finom írását, amely a Tanu című budapesti kritikái folyóiratban jelent meg s amelyben a legnagyobb elragadtatás hangján beszél Tamási remekművéről. Ennél jobb beharangozót nem tudnánk adni a készülő új regényről sem, amely Ábel párosi életét fogja elmesélni.

A művészet fáján ritka az érett gyümölcs; a véletlen úgy hozta, hogy elem egy nap kettő hullott. Délután egy regényt olvastam, este egy daljátékot néztem meg, s mindkettő maradandó mű volt. Az egyiket betűvel írták, a másikat kottával s mégis jobban hasonlítanak egymásra, mint azoknak az íróknak a művei, akik együgyűbben a kávéházban állapodnak meg, hogy milyennek kell a művészetnek lennie.

Mindkét mű a székeleyekről szól. A székeleyek világát hegyek veszik körül, melyeket itt-ott tör át egy hágó, vagy folyó. Ezt a sok nagy hegyet a két mű szerzője sem tölta el. Zene és szó, mint a székeley folyók, egy zárt katlanból tör elő. Európában mostanában nem népszerűek a katlanok. Az emberbarátok azt mondják, el kell tölteni a Hargitát, mert akadályozza a népek testvéri ölekezését; az észjavarok kereskedője haragszik az olyan országra, melyből mind kifelé folynak a folyók. Mindnyájan azon fáradozunk, hogy hasonlítsunk egymásra s gyamakszunk a katlanlakókra: mit csinálnak ott a hegyek mögött. Ők talán nem akarunk hasonlítani?

Elmaradt az, aki nem hasonlít eléggé ránk. E két mű tanúsága szerint a székeley elmaradt nép. Ugy til völgyi országán, mint egy fészken; tépett tolla alatt tojásokat rejteget, melyek tarkák, mint az írott husvéti tojás. Azt, aki többre becsüli az ilyen furcsa írott tojást a vásárosoknál kapható: provinciálisnak nevezik. Azonban a provinciálisnak is sok faja van az „ágyomterde” iródalomtól Tamási Áronig és Kodály Zoltánig. A legalja csak adoma; főleg már érzelmek honvágyát ébreszt egy elvesztett paradicsom után; aztán belátja az ember, hogy a paradicsomnak is csak sósaj a szele és veríték a harmata, de mégis megdöbben, hogy elvesztettük. Megdöbben, majd gondolkodóba esik; nem jobb-e, hogy végleg elvesztettük.

Ábel a rengetegben, ez Tamási regényének a címe. Ábel egy tizenhatesztendős kamasz, akit az apja elszereződött a Hargitára pásztornak. Nyakába akasztja a tarisznyát, kikiséri a kis havasi faházhoz, ott elmagyarázza neki a kötelességet. Ábel egymaga marad a félelmével és a furfangjával. A bank fáját árulja a fuvarosoknak s kijárja a havas iskoláját. Közül egy esztendő telt ott fönn, ezalatt kereskedik a maga szakállára, de körme néz a fuvarosoknak; talált ágyugolyókkal vihart csinál, mert ami fát a vihar kitép, őt illeti; vadászokat vezet olyan erdőn, melyet maga sem ismer; könyvet cserél fáért; összebarátkozik a Csikből felrándult papokkal; kelepcebe ejti a román urat, aki hamis csekkel akarja őt becsapni; kibőjtöli a csendőrmester megszállását; áthuzza a telet, látogató apjától megtudja anyja halálát, rablókak vacsorázik s a karja közt vérzik el egy szolgabart, akit a csiki papok küldenek fel hozzá üdülni. Egy őszön és egy télen megismeri a szegény emberek sorát, otthagyja a pásztorságot, nekivág a városnak, hogy a szegények ügyének szentelje életét.

Még nem is székeley ő, csak székeleyke, akiből a pásztorelet viszontagságai közt kivik ki a székeley. De azért mégis hőse a népének, mert a székeley hőse épp olyan, hogy egy kamasz bőrében is megfér. Ha igaz, hogy Toldi a magyarság hőse, akkor a székeley hőse senkitől sem különbözik úgy, mint a magyar hőstől; neki sem nagy erejének nem kell lennie, sem olyan tejeskalács lelkének, hogy hőse lehessen.

Ha Ábel rokonait keresem, inkább azok közt a régifajta hősök közt találok rájuk, akik a kereszténység óta csaknem teljesen kipusztultak a költészetből. Mi a jellemző ezekre a hősökre? Elsősorban, hogy nem szégyelik természetüket. Egy keresztény hősnek nem szabad megijednie, mert akkor nem hőse többé. Az Iliászban viszont a legszebb jelzőkkel kiünte-tett hősök is reszketnek s mint ijedt vármegyei menekülnek. Ábel gyermekkorá-

ment, ha a félelemben az Iliász hőseivel tart, de velük tart ő másféle emberi gyengeségekben is. A keresztényhős előbb becsapja magát, mint embertársát. Ábel egyszer-mászor áldozik a tolvajok istenének, de elég igaz jellem ahhoz, hogy csak embertársait csapja be. Művésze a képmutatásnak, de célja közvetlen, gyakorlati s ha elérte, lemossa egy mosollyal a hazugságot s nem hazudik magának tovább. Ábel lelkiismerete nem finnyás, de legalább nem kell altatószerezellel tartani. Minden remek családja után kifényesedik a lelke, mint az Odysseusé. Lehet, hogy a kereszténység óta kevesebb bünt követnek el az emberek, de az Ábel-féle hősök azt mutatják, hogy azelőtt ártatlanabbul követték el.

S azt hiszem, épp ez az, amivel Ábel mindenkit meghódít. Megoldja azt az évezredes merevséget, mellyel a kereszténység éppúgy átjárta a hívőt, mint a hitetlent, a papot, mint a szocialistát. Mi persze tudjuk, hogy ez a fölengedés csak addig tart, amíg a regényt olvassuk. Utána vissza kell bujnunk meszes házunkba. Mi elzúllunk erkölcs nélkül, Ábelt azonban óvja a természete.

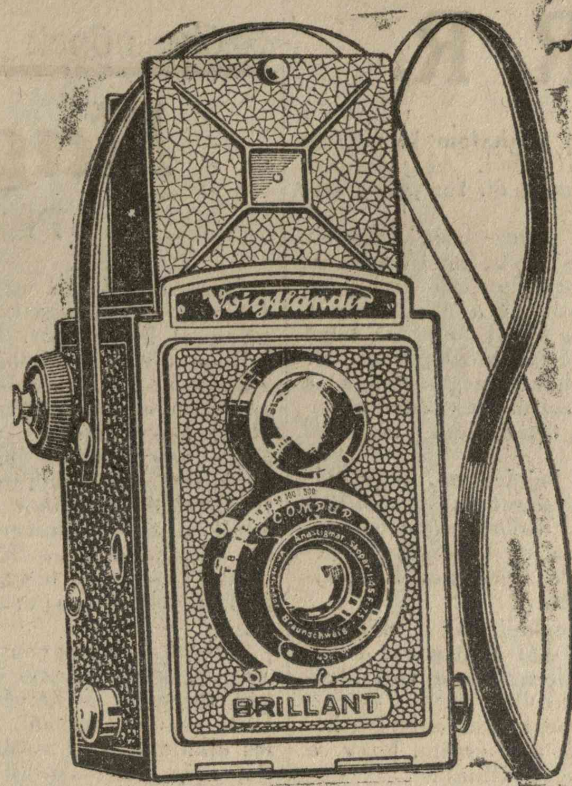
Az Odyssea kiadónak fő a feje, hogy értessék meg a tanuló ifjúsággal Odysseus jellemét: nem követi a tizparancsolatot, mégis nemes természet. Az emberiség ifjokorára hivatkoznak. De az ifjkor itt van a Hargitán s vig egyetértésben falatozik a csiksomlyói gárdiánnal. Ábelt a szükség megtanítja felni, lopni, fullenteni, de természete megtanítja mokázni, sajnálkozni, elmélkedni, az erdőt szeretni, a szegények sorsába belegondolni. Nevelhetetlen fickó, de gazdag hajlami, költészet, tréfa és tündés közt cikázó lényé igazat ad neki. Egy egészséges fa védi itt magát a nyíró ollótól. Ábelnek nem kell tizparancsolat, megtermi ő azt belülről, az ösztönei felől s üdöbek az ő erejéi minden oltott erényét. Ha Toldi a természeti erő hőse, Ábel a természeti nemességé. Ebben a gyenge fiuban, aki olyan derekasan helytáll, egy morzsoló erők közt fennmaradó nép viszi diadalra minőségét.

A görögöket emlegettem. A hasonlat csábít, hiszen a görög is minőség és színváltás népe. De csak egy-két részletre kell gondolnom, hogy meglássam a színes virág alatt a kavicsos földet s a durva, kovás virágszálabban felismerjem a mostohább éghajlatot. Ott van a csendőrnök, ennek a havasi Polyphemosnak a garázdalkodása a hegyen; Ábel vacsorája a rablók és részeg apja közt; ez a felszó, amelyből két gobóság közt anyja halálát megtudja. Ami nem az ember kedélye, sötét és mostoha s az ember is mintha arra lenne, hogy a föld mostohaságából színt, illatot készítsen. A mókákban a keserűség szur, a képzeletet a korlátok hívják ki s ha Ábelben, a gyermekben zsengebbek népe színei, háta mögött ott áll elvárt apja, apja mögött a falu s a faluban anyja sirja, akit a szegénység ölt meg.

Tamási Áron novelláiban el-elalálta már ennek a zord hesiodosi, hegyi görög-ségnek a hangját; regényeivel azonban nem volt szerencséje. Az egyik túlságosan befuródott a székeleyébe; képzelet, szó-járás, mithosz tobzódásba veszett; a másik idegenbeszakadt, a társadalmi regény területére, ahol színét hagyta. Ez a regény nagy öröm barátainak. Nemcsak, mert sikerült regény, hanem mert az írója is kiforrt. Tamási rájött, hogy a bőség legméltóbb foglalatja a tartózkodás. A képzelet nem lövi el puskaporát, a nyelv nem gesztikulál. A mondat csak egy-két helyen rezdül meg, de e rezdülések mögött érezzük, nagy költői erő moccan. A bőség klasszicizmusa ez: buja és finom.

Kodály székeleyfőnöje abba a székeley faluba vezet, mely fölött Ábel pásztorszállása, a Hargita egy hatalmas árnyék; a falun túl abba az időtlen székeleyébe, melyet a népdal őriz. Ábel a rengeteg magányos székeleyéről szól; a Székeleyfő-nő az örök közösségről, melyből egy-egy Ábel nekivág ifjúságnak, zöld rengetegnek, világmegváltásnak.

A Székeleyfőnő elűt minden operától. Szöveggönyvét nem egy ember írta, hanem a nép. Helyét a fonót a nép életkedve választotta. Idejét a téli alkonyatot a munka, mely elveszi a nappalt és nyarat. A történetet is maga a népdal írta, melyben minden megtörténik, ami a néppel történhetik. A kedvesnek el kell bujdosnia, zsendákre kerül, kiszabadul: nem tudjuk meg, miért. A Fonót a sors pillanatnyi neve nem érdekli, a Fonó vele sir az elhagyottal, vigasztalja, mulatja; felkavarodik benne játék és emlék;



A nagyigényűek számára:

„BRILLANT“

Optika: Voigtlander Skopar 1:4,5 — Compurzar 1/300 másodpercig — élesre beállítás méterskálával, amely a különösen széles napellenzőkbe van vésve és felülről könnyen olvasható. Ezenkívül a kitűnő tükrök kereső, az automatikus számológép és a Brillant összes többi előnye.

Röviden: nagyértékű tükrök kamara a komoly amatőr számára. És mindemellett csodásan olcsó, ára csak:

3220' — lej.

Ezzel a kamarával okvetlenül meg kell ismerkednie. Fotokereskedésekben bemutatják Önnek.

Voigtlander

a végzet ütése s az életöröm bosszuja; szilaj móka és ballada.

Nincs több meséje, mint amennyi ötven-hatvan ölelkező népdalból valahogy kialakul, de benne van az örök mese, amit a népdal, sors, szerelem és halál játékaról mondani tud. Aki ezt a százados operaszöveget rakta maga elé, nagy feladatra vállalkozott. Össze kellett olvasztania az elszórt dallamokat; önmagában kellett megtestesíteni a nép hosszú nemzedékeit; egyenlőnek kellett lenni egy egész néppel; mert ha nem egyenlő: hiába a gyűjtőmunka, a dalok szétesnek, a zene csak kommentár lesz; a századok nem támadnak fel az órában.

Kodály Zoltán daljátéka egy mű. Nem bírálhatom, mint zenei alkotást, de ha összerészemet vigyázom, — két ellenmondó benyomásra oszlik. Kodály muzsikája a hegedű felé tölti el a hangszereket. Nemcsak, hogy a hegedű hangja lengett, dalolt, vijjogott állandóan a zenekar fölött, de mintha a fuvós hangszereken is hurok rezegtek volna. Ruganyos volt ez a zene, lengő, hajlékony, dallamos, de nem olyan, mint az olasz operák. A mélyen ott elégedetlenkedett, morgott, sóhajtott a diszonancia. Egy zenei mondat se szaladt ki a big lellek törvénye szerint. A szabály megbicsaklott s a dallamok nem szabadulhattak meg belső üldözőjüktől. A diadal és kétségbeesés úgy összekapaszkodott ebben a zenében, hogy mélységeikben és magasságaikban is magukkal hurcolták egymást. Ábel lelke volt a zene, de egy végtetesebb, mégis tömörebb Ábelé, akit játszani és álmodni nyomor és halál tanított meg.

A darab középpontjában Görög Ilona balladája áll, melyet a fonó fiataljai maguk mulattatására játszanak el. A magányos szereplők Bertalaki László és anyja, Görög Ilona és anyja párbeszédét éneklik, a kar pedig szinte a ballada mögött, megjátssza ami a párbeszéd-tagok közt történik. Bertalaki László anyja hiába épített csuda malmot, csuda tornyot. Görög Ilonát nem engedi az anyja. Akkor a halálba küldi busuló fiát. A kar kitér s a ballada mögött betér a tató-

Jaj, jaj, jaj, jaj, kedves bátyám
Jaj, mert hattál itt bennünket ilyen árván

Ebbe nagy szomorúságba,
Jaj, de nagyon sietél
Abba az örökös házba,
Akin se ajtó, se ablak,
Csak a nagy sötétség.

Rögtön érezzük, hogy az egész daljáték efelé a sirató felé emelkedett. Vágy, tombolás, incselkedés mélyén ez a jajgatás érett. A rejtőzködő nép leleplezte magát s mint a derűs Hellásból a szeméit kitépő Oedipusz, úgy támoilyog elő a nép cifra külszine mögül az örök vesztes: a sirató.

Kodály Zoltán jóvoltából a katlan perem-hegyeit áttörte a zene s ami tegnap még helyi különösség, adomairók prédája; provincializmus volt; Olton, Dunán megindul a tenger felé.

Azóta sokat gondolok Ábelre, akiben az emberiség ifjokorát őrizte meg a székeley katlan és sajnálom a világszerzte fel-töredező katlanokat, melyekből félénk, városiak felé néznek az emberek. De északa néha Kodály siratójára. Szívedek s a katlanokra gondolok, melyekben ilyen sirást készít az idő. S nem tudom mit kívánjak: hogy ezután is legyenek Abelek, vagy hogy ne legyenek többé népek, melyek ilyen jól megtanulnak siratni.

A walesi herceg detektívje nyugalomban

Alig ötvenöt éves korában nyugalomba vonul Palmer felügyelő, a walesi herceg őrizetére kirendelt detektív. Már fiatal korában elfogott néhány anarchistát, ami felkeltette iránta a figyelmet. Nyelvekre tanították s különösen a háboruban kapott bizalmas megbízásokat. Palmer kijelentette, hogy nem fog emlékiratokat írni. Annyit mégis elárult, hogy a walesi herceget sokkal gyakrabban fenyegették veszedelmek, mint ahogy a közönség gon-

R. R. R.

Érzem, hogy nem vonhatom ki magam korunk megmozdulásaiból. Aki elmarad korától, az már nem is él. Én pedig élni akarok.

Teszem, híres és neves szociológusok, mint például dr. Göbbels, netán Göring, megállapították, hogy korunk legjellemzőbb társadalmi formája a rohamcsapat. Aki rohamcsapaton kívül él, az lehet ugyan Rousseau szerint ideális lény, de semmiesetre sem felelhet meg azoknak a magasabb erkölcsi eszméknek, amit a huszadik századbeli társadalom tagjaitól megkövetel.

En tehát ezennel bejelentem, hogy mártól kezdve rohamcsapat-parancsnoknak tekintem magamat. Rohamcsapatom neve, amint azt a fenti titokzatos kezdőbetűkből sejteni lehet: Romániai Rádióellenesek Rohamcsapata.

Programmam ideológiailag némileg megalapozatlan. De hát fontos ez? Kitűnő barátomnak, Hitlernek sem volt ideológiája és mégis kancellár lett.

Inkább a dolgok praktikus oldalára helyezem a súlyt. És úgy érzem, hogy a háttér mögött tömegek állnak.

Mert például ezren és ezren vagyunk, akik őszintén gyűlöljük a rádiót. Mert az idők kezdetén vala a csend. És akkor jöve Marconi, kit az Ur Isten ostarának küldött a földre, hogy megbüntesse a bűnösöket és üdvös félelmet plántáljon a vétkezők szívébe. És attól fogva reggel, délben, este, nappal és éjszaka, későn és korán recseg, nyikorog, ordít, bömböl, sívit, sístereg, zakatol ez a feketeszajú szörnyeteg, aminek hangszóró a neve.

Ezt akarom én elpusztítani.

Reakciós vagyok? Lehet. Nincs érzésem a technika vívmányai iránt? Kérem... Hiszen éppen ezért akarok rohamcsapatot szervezni. Tudvalevőleg azok szintén eléggé reakciósak.

De a kilátások egyenesen szédítőek. És amit ezzel nyerünk, azt minden pénzért megér.

Mert: Éjnek idején nem fog a legedesebb álomból felriasztani a szomszéd lakásból előbőmből titokzatos hang, hogy „nyugodt álmod biztosít a Ferenc József keserűviz”.

Nem muszáj okvetlenül végighallgatnom, ha az emeleti lakó tizenkétlámpásos készülékével a belülszírtani nemzeti zenekar házikoncertjét fogja hajnali négy órakor.

Nem kell rendőrért szaladnom, ha a szemben lévő szobából revolverdörrenés és női sikoltások hallatszanak, holott a kereskedelmi utazó csak egy ugynevezett hangjátékot hallgat Königswusterhausenből.

Nem fogok úgy járni, mint kommunista ismerősöm, aki pár nappal ezelőtt még Moszkvát fogta, most pedig már őt fogják, de nem annyira éterien.

Nem fogom hallani se Hitler, se Sztálin, se Mussolini, se Ramsay MacDonald, se a mandzsuriai csatátér haldoklóinak börgését, se a német szakszervezetek üdvözlését, se az időjárásjelentéseket, se a Luca P. Niculescu reklámjait.

Nem fogom hallani Tamási Aront, de kárpótlásul Gyallay Domokost sem, esetleg azonban meghallom Molter Károlyt, akit a pesti rádió nem engedett szóhoz jutni, lévén ő egyes erdélyi irodalmi kútfők szerint pángermán agitátor.

Nem fogok hallani semmit, csak egy-két madarat, amint a tavasz elé köszörül a torkukat, valamint halk, méla dobpergést a távolból, mely mint az adóárverések zenéje

és csend lesz és csend lesz és csend lesz, mint amaz első napon, mikor még csak az Ur Jelke lebegett a vizek felett és senkisémet találta fel a rádiót, hogy azzal még egy kissé jobban neurotikusokká tegegyen mindannyiunkat.

Micsoda perspektívák!

Tessék hát jelentkezni! De gyorsan. Mert a listákat én is le fogom zárni, mint ahogy nemrégiben Németországból jelentették.

Egyébként, ha nem csalódom, ezt is rádióhallottam.

L. Szemlér Ferenc.

a R. R. R. főparancsnoka és eddig egyetlen tagja.

750 dollárt kap, mert álmában majmokat lát

Egy Mary Young nevű 12 éves leányka kártérítési pert indított Seattle (Washington állam) törvényszéke előtt, mert két évvel ezelőtt egy majom megharapta és azóta álmában mindig majmokat gyötör. A bíróság a majom tulajdonosát 750 dollár kártérítés fizetésére ítélte.

Szöke nőnek kék bőr

Nagyon divatos a bőrkabát

Piskóta-szinü, főttrák-szinü és a gazellabőrkabátok vezetnek

Nagyvárosokban már nem is kelt különleges csodálkozást, hogy milyen sok nő visel bőrkabátot. Időnként, ha valamilyen aktuális társadalmi esemény a szokottnál is erősebben fölpezsdíti a sporthangulatot, egyenesen olyan a dél-élelőtti korzó, mintha mindenki kirándulásra, vagy éppen vadászatra indulna. Szokatlan erővel hódított ez a divat nem rég Berlinben, amikor a nagy nemzetközi autókiallítás különleges lendületet adott az elegáns nők „soffőrhajlamának” és szinte kötelezővé tette, hogy aki csak teheti, igyekezzék sportszerűen öltözködni.

A bőrkabát nagyon szép viselet vadászaton, kora tavaszi golfozásnál, remekül megállja a helyét autókirándulásokon, repülőutazásnál, turistáskodás, síelés alkalmával és máskor is, de a mai nő már nemcsak kifejezetten ilyenféle esetekben veszi igénybe ezt a viseletet, hanem borbé öltözködik akkor is, ha a városba megy apró bevásárlásait intézni, vagy éppen csak délelőtti sétáját végzi.

A nagy bőrkabát-divat természetesen kitermelte a maga újdonságait. Nemcsak a forma, a nagyság lett a lehető legkülönbözőbb, hanem a színben is rendkívüli változatosságra törekednek. Valósággal ragyog az utca a vidámszínű bőrkabátokkal. Régebben az ilyen kabátoknál, amelyeket inkább csak esőköpeny helyett hordtak a sportalkalmakon kívül, beszélni sem lehetett ekkora választékáról színben és fazonban. A régi bőrkabátokat évek hosszú sorára szánták és nagyon egyszerű szabásban készítették; a maiak már a bőr nehezebb, súlyosabb anyaga ellenére magukon akarják viselni az ideit divat jellegét.

Nagyszerűek a gazellabőrkabátok, melyeknek bészszínű anyagát kockás mintázat díszíti. Rendszerint puha és kiskabát készül ebből az anyagból a férfias szabású gallér szinte kötelező hozzá. A gallért kívánatos préméből csináltatni, mert így fokozott hatást érhetünk el. Ha a kabát maga világos bőrből készül, akkor a prém sötétszínű legyen.

Szöke nőnek nagyon ajánlatos a kék bőr. Ettől a fénylő és mégis komoly, tompa anyagtól csak még jobban elüt, még jobban ragyogni kezd sugaras székeségük.

Nagyon szépek a piskótaszínű, kockázott bőrből készült kabátok. Tétessünk erre a kabátkára rávarrott zsebeket, acél gombokat és viseljünk hozzá színes, talán eperszínű — lakkövet.

Kedvelt bőrszín a főttrák a színe. Az ilyen kabátok díszítésére valamilyen más színű bőrt is felhasználhatunk. Gallért és kézelőt szintén bárki a legnagyobb nyugalommal tétethet elütő színű bőrből a kabátjára, mert hiszen az egyik ideit divatparancs megint azt mondja, hogy a ruhán lehetőleg nagy legyen a színellen-

tét.

Gyakran igen sok gomb díszíti a bőrkabátot. Az öv kérdésében viszont az egyéni tetszés dönt; övvel és öv nélkül egyaránt viselhetjük divatos bőrkabátunkat. Az öv sportszerűvé teszi ugyan a ruhát, de itt az anyag már sajátmagában is sportszerű. Ha a szabás keze öv alatt kikerekítette a kabátot, akkor nagyon szép megoldás, ha a kis zsebeket kétoldalt szintén hasonló kerek formában vágatjuk be az anyagba.

Ha már a zsebeknél tartunk, tegyük rögtön hozzá, hogy — mint mindenben — az idén a bőrkabátokon is nagyon kedvelik a sok zsebet. A zsebeknek az a sokasága azonban csak díszítő ötlet, hiszen a bőrkabátos nőnek eszeágában sincs apró holmik és szerszámok egész tárháza hordani magán.

Bőrkabáthoz, feltéve, hogy nem komoly turisztikáról, vagy vadászatról van szó, legjobban illik az egyszerű, határozott szabású angol trotór-cipő.

Végül, ami a kalapot illeti, jegyezzük meg, hogy aki városban, sétára veszi föl a bőrkabátját, az a kora tavaszi nap fényben hódító eleganciával viselhet valamilyen megfelelő, színes selyem- vagy szalmakalapot is. Aki ellenben városon kívül van, komolyan sportol, vagy túrára megy, jobban teszi, ha mellőzi a tul. könnyed szalmát és kabátjához illő bőrkalappal teszi teljessé az öltözködést.

Apró túllterítők

Olyanok, mint a miniatűrök, ezek a csepp, finom kézimunkák. Kicsi keretbe szorított eleven fantázia, vagy néha csak egy fantáziafoszlány. Egy megtört vonal, néhány elhullatott virágzirom, egy esetlen kedves madár, összehányt levél-idomok, csillagok és gyönyörű fantázia-gyümölcsök, amik csak a kézimunkákon teremnek.

Lehetőleg semmi szabály, semmi ismétlődés. Nincsenek nagy összefogó vonalak, semmi ünneplésség, komolyság és meggondoltság az elrendezésben. Az ötletek, véletlen motivumok, vagy motívumtöredékek. És ezek a kicsi kézimunka epigrammok mégis tökéletes művek lehetnek, mint ahogy egy egyszerű paraszt-kancsó vagy bögre egy egész nagy népi kultúra szószólója. Kevés beszéddel sokat mond.

Az asszonyok és a gyerekek mindig szerették az apró tárgyakat. Valami, ami pici, az már egy kissé kedves is. Talán így szaporodtak el a törpeaktuszok és apró fajánszok a modern lakásban. S így szaporodhattak el az apró terítők is. Mint apró ékszerek helyezkednek el a sötétalpu fényes butorokon.

Szépek magukban is ezek az apró terítők, de ahol elhelyezzük őket, a tárgyakat megszépítik. Az ezüsttálca, a kris-

tályüveg csak nyer, ha finom túllterítő kerül alája.

A modern terítési mód is megkívánja az apró terítőket. A nagy, csipkés abroszok helyett inkább az egyes terítékek és tálak alá helyeznek el kis áttört kézimunkát, mely az asztal sötét üveglapjain a fehér, vagy színes porcellánokat és ezüstöket finoman konturozza.

Az apró terítők nem készülnek tucat-ra. Ahány van, annyiféle. Nagyságban, anyagban, mintáiban különböznek. Mindegyik egy-egy külön ötlet. Egyiken vonalas mértani minta, a másikon virág, madár, vagy gyümölcs.

Ezek az apró túllterítők iskolapéldái lehetnének a modern kézimunkának. Egyszerűségükben is finomak és ötletek. És talán mert oly kicsi és jelentéktelen terület, bátorságot ad az asszonyoknak, hogy maguk tervezzék meg a rajzot s ne sablon szerint a kézimunkaüzletben nyomassák elő.

A valóban nemes kézimunka mindig az, ahol a terv és a kivitel egy kézről származik. Amikor a tervet nemcsak szolgai módon kidolgozzák, hanem ugyan az a munkakedv alakítja a rajzot s az öltéseket, módosítja hol a tervet a kivitel kedvéért, hol a kivitel technikáját a terv kedvéért.

Kozmetika

Rovatvezető: Dr. med. HERSKOVITS ERZSI

A víz szerepe a kozmetikában

Az arcbőr ápolásánál a víznek igen fontos szerepe van. A víz oldja fel és távolítja el ugyanis a zsírsavakat és a fehérjéket, egyben megtisztítja az arcbőrt a kívülről rárakódó tisztátalanságoktól. Tagadhatatlan tehát, hogy a víz a kozmetikumok között igen fontos helyet foglal el.

Mindenesetre a víz alkalmazásánál tekintetbe kell venni azt, hogy nem minden víz egyforma. Van ugynevezett kemény, vagy mésztartalmú víz, ide sorozhatjuk a kútvizet és a forrásvizet, van viszont lágy, vagy mésztartalom nélkül szűkölődő víz, ilyen a folyóvíz és az esővíz.

A meszes vizet nagyon kevés ember bőre bírja el, rossz hatása abban áll, hogy a bőrt érdessé, szárazzá, sokszor foltossá teszi. Nem kell babonának tekinteni, hogy a régiak ezívesen használták mosdás céljára az esővizet. Minthogy azonban nem mindenkinek áll rendelkezésére folyó, vagy esővíz, a kemény vizet különböző kémiai eljárásokkal lehet használatosá tenni. Ilyenek a borax, natrium bicarbonicum, stb.

A bőr (és ezalatt nemcsak az arcbőrt értjük) tisztántartása igen fontos. A gyakori fürdés jó hatással van a bőrmirigyek és véredények működésére. Aki teheti, fürdőjék naponta, mégpedig lehetőleg egyformán temperált vízben, mert ezzel bőrt ellentállóvá és edzetté teszi az időjárás viszontagságaival szemben. A fürdők révén vérkeringése gyorsabb lesz, minek következtében télen a fagyás, nyáron pedig a főlös izzadás kellemetlenségeit kerüli el. Mindezekben kívül azonban a jól működő mirigyek s a jó vérkeringés befolyással van az arcbőre is. Nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy milyen kellemetlen mind a faggyumirigyeknek, mind pedig az izzadságmirigyeknek rendellenes működése. Eltekintve a kellemetlen szaga kipárolgástól, ezek a mirigyvádások maró anyagokat is tartalmaznak és különböző bőrgyulladásoknak, ekcémáknak lehetnek okozói. Ezek a váladékok a bőr kipárolgásának normális útjait elzárják s ezzel belső szervek (vese) működését nehezítik meg.

Helyes, ha az egyes fürdők...

GYÜLÖLET

JAMES STEPHENS

Az ellenségem jött felém

S én

Vadul reá meredtem.

Parázsló szemmel méregettem,

Szajám lepütyedt könnyedén.

Aztán, hogy elfordultam, így

Szölt ő, az adás és irigy:

„Ha elmúlik, mi most előttünk

S minden nyilat egymásra löttünk.

Már meg se értjük, hogy miért volt

Hogy hajdanában annyi vér folyt.

Rejtélynek látjuk a veszélyt

S gyűlölködésünk”

Igy beszélt.

De el se fordult, szárazon

Várt, várta az én válaszom.

S én futni kezdtem mohón,

Féltem, hogy összeeszköloom.

Kosztolányi Dezso

nem szabjuk hosszúra s a meleg fürdő után hideg lemosásokat, vagy zuhanyozást alkalmazunk, ami megakadályozza, hogy a bőr a meleg folyttán rugalmasságát elveszítse s a hajszálerek kitáguljanak. A meleg fürdő élénkíti a vérkeringést és mirigyműködést s így igen jó bőr ápoló szer. Igen jó fürdés közben a bőrt puha kefével vagy mosdókesztyűvel át-dörzsölni és mielőtt szabad levegőre menénk, a bőrt alaposan megszáritani.

Nem kevésbé fontos szerepe van a bőr ápolásának a szappannak. Mig zsirolódó és tisztító hatása kétségtelen, izgató hatása miatt érzékeny bőru egyéneknek óvatossáknak kell lenniük a szappan használatánál. Az arcbőr tisztántartásánál nem fontos a szappan használata és lehetőleg mellőzni kell. Az arcbőr külön módszert igényel úgy a tisztántartás, mint az ápolás terén s nem lehet azonosítani a test más részén lévő bőr kezelésével.

Vannak esetek, mikor az arcbőrnél mellőznünk kell mind a vizet, mind a szappant, ezeket az enyhe lemosókrémek és olajok helyettesítik. Általában az egészes arcbőr rendszer napi ápolásánál is csökkenteni kell a víz használatát. Az eléggé elterjedt esti mosakodás helyett ajánlatos bevezetni a lemosókrémet, vagy olajos arcvizet és ajánlatos csak reggel mosakodni, lehetőleg szappan nélkül.

„Fekete asszony”. Kérem, küldjön válaszbélyeget, mert ezekre a panaszokra csak levélben válaszolhatok.

„7001”. Fejbőrt mossa kénes szappannal tíznaponként egyszer, ha nem észlel javulást, írjon ismét.

„Jólan”. Ezentúl jobban vigyázzon.

A technika megöli a levélhordókat is

Csöpóstával kísérleteznek, amely a főpóstáról pillanatok alatt a lakásokba kézbesíti a levelet

Patronok viszik a levelet, amelyre más-más hullámhosszu tekercsek vannak szerelve

Egy külföldi postakísérleti állomás érdekes új találmányról ad tudósítást. A találmány lényege az automatikus levélkézbesítés s működése az általánosan ismert csöpóstarendszeren alapszik. Az ókori futárok módjára, fagyban, melegben járó levélkézbesítő ma már nem felel meg a gyors hírszolgálat követelményeinek s az a tény, hogy az esti vonattal érkező leveleket csak másnap kézbesítik, mindezt most úgy gondolják kiküszöbölni, hogy elsősorban

a helyi levélforgalmat s a posta szétosztását gépi úton, automatikusan valósítják meg.

Mindehhez pedig az lenne szükséges,

hogy a központi irányító hivataltól kiindulva, minden egyes utca hosszában egy széles csővezeték legyen elhelyezve,

melyhez kétoldalt, minden házban megfelelően, egy-egy oldalcső csatlakozzék.

Azonkívül, ha egy utcában például 50 ház van, úgy a központi postahivatalnak 1-50 számozású levélküldő patronnal kell rendelkeznie, amennyiben bármely házszám felé irányuló postaküldemény csak a megfelelő számú patronnal továbbítható.

Az automatikus levélkézbesítés működése úgy történik, hogy a megfelelő házszámot képviselő patronba helyezett levélküldeményeket, a központi postahivatal a címzett lakáshoz tartozó utca cső-

hálózatába helyezi s a süritett levegő a patronot kiröpteti.

A továbbiak megértéséhez tudnunk kell, hogy

a patron irányítását, hogy az pontosan a címzett lakóházánál lévő oldalcső előtt álljon meg, — elektromos árammal végzik.

A lakóházaktól jövő oldalcsövek előtt

más és más hullámhosszat létesítő tekercs van elhelyezve s a süritett levegő nyomása folytán haladó patron tejjén is tekercs van beépítve, a legkülönbözőbb hullámhosszakkal.

A patron működése esetén pl.

a 41-ik számú házban csak a 41-ik számú patron áll meg, mivel tekercseik csakis egymással működnek össze.

A patron előtt, miután az az elektromos áram hatásaként megállt, automatikusan egy váltószervezet nyílik meg, mire a küldemény az oldalcsőbe, onnan csengőjelzés mellett a lakóházakban elhelyezett levélsekrénybe fut. Az üres patron hasonlóképpen — esetleg az elintéztet levelezéssel — visszaküldhető a központi kézbesítő postahivatalnak.

A szóbanforgó postaigazgatóság közlése szerint az automatikus levélkézbesítés kísérletei igen sikeresen haladnak előre, így minden remény megvan arra, hogy ez a találmány gyakorlatilag is megvalósul.

Fenyő József:

Az új építőművészet és a célszerűség

A művészet lényegében rejlő örök erő pillanatok alatt hódítja meg a szemlélő ember lelkét, viszont a technikai alkotások — a tudásnak, akaratsnak és célszerűségnek eredményei, a gépkultúra századában a tömegek lelkében még csak még sem közelítik azt az előkelő helyet, amelyet a művészet más évezredekkel ezelőtt már elfoglalt.

A művészet, de különösen az építészet volt az a kultúrtevényt, mely a letűnt korok gondolat- és érzésvilágát megörökítette számunkra, lényege tulajdonképpen a szellem diadala a holt anyag felett, ahol az alkotó művésznek saját fantáziáján kívül a fény és árnyéklhatások és az építőanyagban rejlő őserő áll rendelkezésére.

Az építészet technikai értelemben téralkotás, de amikor az oszlopcsarnokos görög épületeket, vagy a renaissance stílusú házak ritmikus sorrendben ismétlődő ablaknyílásait szemléljük, megcsendül bennünk valami, ami szavakkal már nem fejezhető ki, amit a költő vagy muzsikusz tudna csak megfelelő formába önteni: ez a művészet.

Minden kor művészete híven visszatükrözte társadalmának világnézetét. A régi görögök a kiegyensúlyozott tiszta szépséget keresték, az üde és virágzó lélek, a tökéletes testi erő volt az eszményképük. E hatásnak tudható be, hogy a görög építészeti alkotások elbűvölően szépek voltak, nemcsak a mai modern kultúra távlatából nézve, hanem saját korunkban is, amikor bálványozó tisztelettel vették körül műveiket.

A tudás győzelme akár az ókori, vagy mai rohanó kultúreseményeket nézzük, akkor következett be, amikor a valóság és célszerűség értékeit felismerték. — A görög építőművészet legnagyobb értéke az, hogy mindegyik építőelemnek szerepe volt. Az elragadóan szép korinthusi oszlopokat nemcsak az alkotó művész, de ugyanaz a tervező és statikus számító kéz formálta a célszerűség szolgálatában.

Az építőművészet ellévelyedése még a régi rómaiak korában kezdődik el. Igen silány összetételű malter segítségével követ hazudtak oda, ahol a köépitkezésnek nyoma sem volt. A görög birodalom bukásával az utódállamok nemcsak a kulturális értékeket vették át és évszázadokon át az építészeti törekvések a görög-római művészet utánzásából állottak. Az építőművészet fejlődése megállt, egyetlen kivételt a középkor hajnalán feltűnő re-

naissance és gót stílus, mely a mély vallásosságnak és a lelkek felszabadulásának eredménye volt.

A XIX-ik század elejétől a békeévekig az építészetben az egész világon soha nem tapasztalt hanyatlás volt észlelhető. Az építészet legnagyobb tévedése a hibás formakeresésben nyilvánult, miután új stílust nem tudtak teremteni, visszanyúltak a múltba, kísérleteztek a középkori történelmi stílussal, római és görög stílussal, majd mindezek keverékével, de az eredmény csupán annyi volt, hogy az építészet elvesztette a művészivel való kapcsolatát.

A forma volt a fontos és nem a lényeg. Az említett időpontban igen gyakori volt, hogy a lakóházakat malterből készült görög oszlopokkal díszítették, vagy gót stílusú templomablakokkal szerelték fel az egyszerű külvárosi épületeket. A középületeket, különösen a muzeumokat, görög stílusban építették fel, melyek azonban csak halvány ködképei voltak a szóbanforgó kornak.

A világháborút követő idők egy csapásra megváltoztatták ezt az áldatlan helyzetet. Az építőművészetben nap-

Coty rádióállomást akart építeni

Coty, a híres francia illatszergyáros saját rádió leadóállomást akart felállítani. A leendő állomást Branyly, a párisi tudományegyetem neves fizikusa tervezte s róla is nevezték volna el „Radio Branyly”-nak.

Coty a rádió leadóállomáshoz szüksé-

A gangsterek antialkoholisták lettek

Az amerikai banditák az alkoholtalalom idején sörrel és borral látták el az alkohorra sóvárgó lakosságot. De közben változtak az idők, az alkoholtalalmat megszüntették, a sörgyártást és fogyasztást máris megengedték, az ember azt hinné, hogy a gangsterek elvesztették létjogosultságukat. Nem vesztették el, csak taktikát és világnézetet változtattak. A száraz világban pártoltak az alkoholfogyasztást, a mai nedves időkben felcsaptak antialkoholistáknak. Néhány nap előtt Newyorkban fényes nappal a gang-

ges telket már megvásárolta, a rádiótársaságot megalapította, amikor a kormány hivatalosan értesítette, hogy az állomás üzembehelyezését nem engedélyezi. Az engedély megtagadása valószínűleg azzal függ össze, hogy a francia kormány sem akarja, hogy Coty kezében ilyen hatalmas propaganda-eszköz legyen.

sterek lefoglaltak egy hatalmas sörszállítmányt, tíz teherautót, többszáz hordó sörrel. Ez volt a gangsterek első antialkoholista merénylete, amely bizonyára történelmi dátummá válik. A merényletet egyébként a hagyományos technikával bonyolították le. Newyork legforgalmasabb helyén megrohanták a teherautókat, a vezetőket és kísérőket elkergették és maguk ültek fel az autókra. Egész Newyork azon töri a fejét, hogy mi módon fogják a gangsterek az antialkoholizmusból üzletet csinálni?...



FINOMAN
ILLATOSÍTOTT
BÁRSONYOS
ARCBŐR



TENDRESSE
LEGRAIN

PUDER ÁLTAL

HÉT SZINÁRNYALATBAN

jainkban egy hatalmas tisztulási folyamat van jelen, visszatérés az építészet örök alapjaihoz, melynek lényege a célszerűség. Elhagyni a hazug díszítményeket, a sikertelen keverék-stílusokat, a modern építőanyagok színével, szövetével, a fény és árnyék örök hatásaival, az épületek harmónikus vonalvezetésével kell az új építéstílust megtalálni, mely csupán egyetlen igaz értéket szolgálhat: a célszerűséget.

UI TALÁLMA NYOK ALLANDÓ KIAL-LITÁSA BÉCSBEN

A technikus köröket Bécsben a városi hatóság egy igen érdekes és állandó kiállításal lepte meg, melynek célja, hogy a belföldi feltalálók, különösen vagyontalanok találmányaikat egy-egy modellel bemutathassák. A kiállítás vezetője széleskörű felhívást intézett az érdekelt felekhez, felszólítván őket, hogy tekintet nélkül képzettségükre és társadalmi állásukra, jelentsék be találmányaikat bemutatásra, hogy az ipar, kereskedelem és a mezőgazdaság reprezentánsai azt kellő elbírálásban részesíthessék.

OLIO SASSO

Éttermesek!

Vendégeit megelégedették, ha

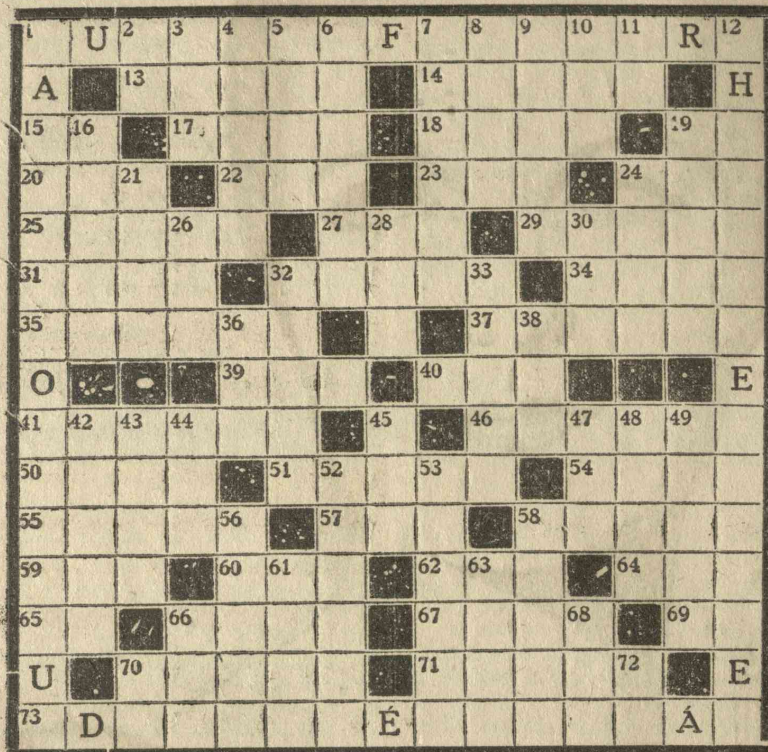
OLIO SASSO-val főzték!

Egyedüli és kizárólagos romániai vezető képviselő:
D. PAOLINI, București
III., Str. Vasile Lascăr 106.



SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény



Vízszintes sorok: 1. Francia regényíró, 15. Kopasz, tar, 14. Tereant, 15. Tagadószó mássalhangzói, 17. Kukoricalisztból készült, 18. Pesti cigányprímás, 19. Latin kettős mássalhangzó, 20. Cimzés rövidítés, 22. Fém, 23. Helyhatározó névutó, 24. Finn város, 25. Német folyó, 27. Ázsiai állam pénzegysége, 29. Állandó lakbely nélküli nép, 31. Római császár, 32. Vagyon, 34. Mauritius-szigetbeli kihalt madár, 35. Nikita elődje a montenegrói trónon, 37. Helység Alsó-Egyiptomban. Közélemben aratott megsemmisítő győzelmet Nelson a francia hajók felett, 39. Nem parasztos, 40. Helyhatározó névutó, 41. Néger állam Kelet-Afrikában, 46. Francia férfinév, 50. Elhunyt híres magyar drámai színész keresztneve, 51. Vizes edény, 54. Nem alszik, 55. Muzsa, 57. Napszak, 58. A kevésbé ünnepélyes formájú pápai leirat neve, 59. Fogoly, 60. Holló hangja, 62. Angol szécseszital, 64. Fordítva: „signum”, 65. Mássalhangzó, 66. Női név, 67. Baromfi, 69. Összetett mássalhangzó, 70. Buvik, más szóval, 71. Görög betű, 73. Magyar festőművész.

Függőleges sorok: 1. Francia államférfi, 2. Másolatokon olvasható rövidítés, 3. Angol fiúnév, 4. Szerzetesnő, 5. Pesti színész vezetéknéve, 6. Erdélyi primadonna családneve, 7. A kuruc ellenfele, 8. Helyhatározó, 9. Szláv nép, 10. Nők viselik, 11. Latin kötőszó, 12. Amerikai író, az „Amerika tragédiája” szerzője, 16. Ő segítette hozzá Jastont az aranygyapjúhoz, 19. Magyarországon megjelent legelső magyar nyelvű könyv nyomtatója, 21. Elhunyt zeneszerző, a budapesti Operaház volt igazgatója, 24. Így hívják Indiában a vérengző örülteket. (Fordítva: rokon), 26. Király, idegen nyelven, 28. Királyné, 30. Lyuk, 32. Időelőtti, 33. Kohászati melléktermék, 36. Baromfi, 38. Fizetés, 42. Magyar költő (1812–1853), 43. Nép faj, 44. Szegecs, 45. Csendőrségi egység, 47. Kereskedő teszi, 48. Híres norvég matematikus, 49. Versenyre jelentkezik, 52. Drágakő, 53. A pincérek egyik fajtája, 56. Afrikában honos zsiraffé, 58. A német szociáldemokrácia vezére volt, 61. Kereskedő teszi, ha tudja, 63. Peru fővárosa, 66. Egészen friss keletű, 68. Török tiszt, 70. „55”, római számmal, 72. Juttat.

Megfejtésül elegendő a vízszintes 1, 73. és a függőleges 1, 12. sorok beküldése.

A Vasárnapi Lapok 1933 április 30-án megjelent számában közölt keresztrejtvény helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Báthory István, 39. Eger ostroma, 65. Hunyadi Mátyás.

Függőleges sorok: 10. Rákóczi György, 13. Bocskay István, 16. Mohácsi vész.

Helyes megfejtést küldtek be:

Bocz Ernőné, Déva. Székely Böske, Brassó. Sipos Baby, Brassó. Luczay Mihály, Brassó. Holló Gabriella, Sepsiszentgyörgy. Goldner Károly, Fogaras. Lisching György, Piski. Varga Lászlóné, Bukarest. Kedves Jenő, Máramaros-sziget. Zeimen Istvánné, Focșani. Benke Bandi, Déva. Salamon Béla, Zálha. Ifj. Morvay Endre, Kézdivásárhely. Fekete Árpádné, Kézdivásárhely. Krafft Sándorné, Sepsiszentgyörgy. Olvashatatlan alá-

írás, Bereck. Finkér Baba és Pap Nusika, Enlaka. Grete Nimu, Brassó. Pálfi Albert, Nagybacon. Tóth József, Déva. Elekes Dezső, Brassó. Lager Emmus, Kiskalán. Weisz Margit, Borhida. Péter Tibor, Tusnád. Varga József, Vizakna. Gergely Anna, Brassó. Egri Ferenc, Brassó. Lajner Péter, Ploesti. Dobolyi István, Brassó. Várady Terézke és Ambrus Gyula, Kézdivásárhely. Kovács Piroška, Sepsibüksád. Székely Irénke, Felsőtömös. Beldi György Lucești. Fodor Erzsébet, Málnás. Sente Gyuláné, Székelyudvarhely. Ludi János, Brassó. Imreh Nusi, Kisborosnyó. Fabry Jenő, Bukarest. Bonti Ilus, Dobra. Teitelbaum András, Csikszereda. Szabó Józsa, Kovászna. Kállay Pál, Kovászna. Ugron Árpád, Kovászna. Hankó Aladár, Bereck. György István, Ploesti. V. Kocsis Amália, Sárkány. Sándor Gyula, Zernest. Baróthy Zoltán, Brassó. Kurta Lajos, Brassó. József György, Brassó. P. Szócs Lajos, Brassó. Szócs József, Brassó. Roóz Jakab, Farkasasó. Buna Sándor, Câmpina. Bokor Baba, Páva. Schlett Piroška, Zilah. Brach Ilonka, Nagykároly. Csog Sylvia és Anna Mária, Pusztakalán. Kaitsa Margit, Sepsiszentgyörgy. Calangiu Sándorné, Sepsiszentgyörgy. Niklos Éva, Zernest. Horváth József, Géres. Komis Mária, Arad. Vajda Ferenc, Barót. Rosenfeld Ákosné, Gyulafehérvár. Pajorné, Beke Etelka, Tatrang. Kozma Sándor, Dés. Jancsó Sámuel, Sepsimogyorós. Strul Jenő, Sepsiszentgyörgy. Mihók Fülöp, Gyimesközéplek. Szathmáry Adél, Nagyszeben. Szabó Imréné, Kolozsvár. Czimbora Kató, Hosszufalu. Ségercz Nóra, Zilah. Petioky Ferenc, Sárkány. Török J. Jolán, Szinerváralja. Marthy Imre, Araci. M. N. Korond, Simon Gabi, Bikfalva. Friedmann Eta, Lemhény. Reichard Lenke, Gyulafehérvár. Varga Endre, Ploesti. Blau Ilonka, Nagykároly. Kárpáti Julianna, Zabola. Zágoni Zsuzsanna, Zoltán. Brájer Pálné, Zernest. Hermann Erzsébet, Sepsiszentgyörgy. Káhn Hinda, Nagybanja. Kain Irén, Brassó. Soós Ilonka, Zernest. Báncs Trajánne, Bukarest. Hegyi Lajos, Brassó. Keresztes László, Brassó. Tompek József, Brassó. Jancsóné Kádár Ibolya, Sepsiszentgyörgy. Orbán Ida, Alvinc. Somogyi Éva, Czintos. Petke Irma, Sepsiszentgyörgy. Adorján Ágoston, Brassó. Weinberger Margit, Ariniș. Heller Éva, Marosludas. Neumann Dezsóné, Sepsiszentgyörgy. Zayzon Bözsi, Besenyő. Viorica Suciu, Székelyudvarhely. Farkas Ibolya, Nagyvárad. Lengyel Piroška, Medgyes. Ujfalu József, Kászónujfalu. Sugár Iduska, Brassó. Csősz Ferenc, Mezőtelek. Kern Rezső, Sepsiszentgyörgy. Ambrus Vilmos, Brassó. Csizsér Ákos, Marosludas. Siskovits Árpád, Brassó. Waum József, Brassó. Ritter Richard, Brassó. Nagy Agota, Brassó. Trágel Vilmos, Brassó. Turi Zoltán, Marosvásárhely. Paneth Nusi, Marosvásárhely. Hosszu Kálmán, Kovászna. Győrbíró Gergely, Szentkatolna. Kalmár Micu, Gyergyószentmiklós. Fodor Mária, Galócás. Póta Kálmán, Maroshévíz. Gabányi János, Bukarest. Pálmai Béla, Páva. Bodor Jenő, Dés. Szigethy Olga, Brassó. Stark Bella, Máramaros-sziget. Tuzson László, Brassó. Pünköszt Erzsé-

bet, Brassó. Bert Emma, Brassó. Sándor Károly, Torja. Bálint Gyula és Vilmos, Brassó. Dobri Géza, Brassó. Nagy Christl Brassó. Leib Armin, Küküllővár. Albisy Gabriella, Csikszereda. Simó Piroška, Sepsiszentgyörgy. Sebeny Antal, Csikcsicsó. Timár József, Braila. Dr. Báthory István, Sándor Antal, Resica. Balogh Pál Arad. Buzás Mária, Brassó. Stengel Károlyné, Gyergyószentmiklós. Pasternák Henrik Máramaros-sziget. Herczeg Kálmán, Keresztur. Tankó Bálintné, Gyimesközéplek. Sándor János, Illyefalva. székelyfalvi Szentmiklós Bobó, Buziás. Szabó Ferenc, Torda. Schiffmann Edith, Nagykároly. Kohn Emil, Suplac. Szócs

Irénke, Sangeorgiu. Lupan Jánosné, Szászváros. Czige Pál, Gyimesbükk. Morvay Ági, Kovászna. Kiss Regina, Vaslui. Berkovits Ilonka és Rosenblüth Gizi, Ermiályfalva. Moskovits Károly, Torda. Fejér Miklós, Brassó. Pál Mihály, Fogaras. Kisgyörgy Piroška, Ujszékely. Farkas Miklós, Kézdivásárhely. Benke Béláné, Pele. Kósa Rozália, Sepsiszentgyörgy. Pokorny Henrik, Brassó.

A három jutalomkönyvet sorsolás útján a következők nyerték:

1. Török J. Jolán tanítónő, Szinerváralja.

2. Goldner Károly, Fogaras.

3. Timár József, Braila.

Évente 800 ezer fővel gyarapodik Japán lakossága

A militarizmusnak él a japán nép

Japán lakossága 1900-ban körülbelül 45 millióra ugrott. Ez a szám 1905-ben 48 millióra és 1910-ben 50 millióra szökött. Miután Japán megnagyobbodott Koreával, Salakin félszigettel, a Fülkelő Nap birodalma — a legújabb kimutatások szerint — 90 millió lakossal dicsekszik. Ezek így oszlanak el: 65 millió lakik magában Japánban, 25 millió Koreában, 5 millió Formosa és Salakin szigeten.

A japáni faj a legzaporábbak közé tartozik. Évente a lakosság 800.000-rel gyarapodik.

Ezen szakadatlan növekedése miatt Japán mindinkább azon van, hogy új területeket szerezzen s ott elhelyezhesse lakosságát és iparcikkeit is.

Ösödöktől fogva kemény, katonás ez a fajta. Ma az ifjúságot nemcsak a kaszárnyákban képezik ki, hanem előzetesen is, az iskolákban. Ez a szokás 1923 óta divik.

Az iskolai oktatást a tényleges tisztek

egy kiválogatott csapata végzi, 1500 tiszt. Ezeknek nincs is egyéb feladatuk.

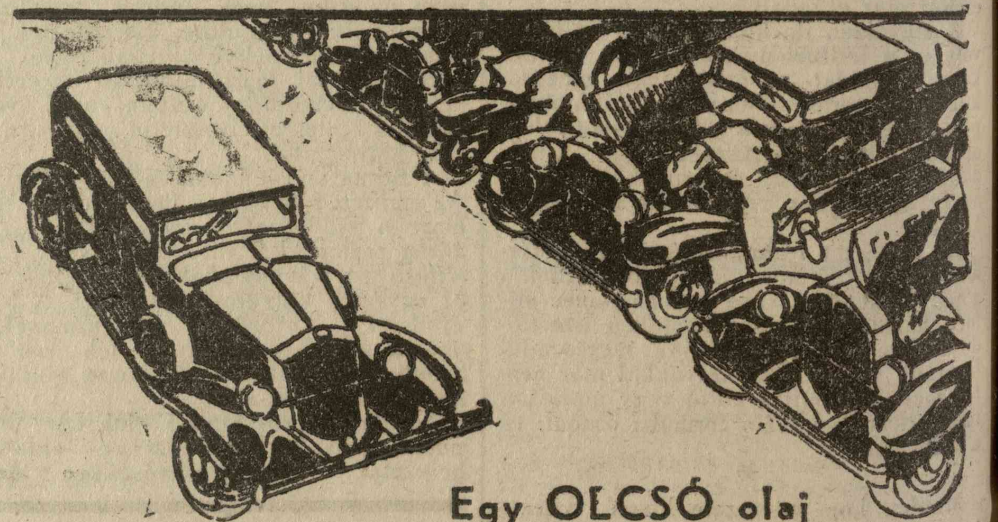
Erre a szervezetre a japáni kormány különösen ügyel. Legkitünőbb tisztjeit küldi az iskolába, hogy az ifjúságba már korán beleoltsák a harcias eszelmet.

Egyébként a japáni fajta csodálatosan józan, igénytelen, önmegtartó: egy maroknyi rizs, néhány gramm száraz hal, pár darab zöldség elegendő napi táplálékul.

A JAZZT SZAMUZZTÉK A BERLINI RÁDIÓBÓL

A berlini rádió leadásaiból minden néger zenét és általában az izgató zenét, — mint ismeretes — szamuztate. Modern tánc zenét azonban ezután is közvetítenek, valamint olyant is, amelynek zenei elemei nem művészietlenek és nem bántók a német érzésvilágra. Oly hangszerek alkalmazása, mint amilyen például a szakszofon, már jazz-zenét minősíti az illető számot.

6 autó
közül 5
a rossz minőségű olaj miatt megy tönkre



Egy OLCSÓ olaj
SOKBA KERÜL az autó
drága javítási költségei miatt
**STANDARD
MOTOR OIL**
az autót állandóan kitűnő
karban tartja

Kerülje el az autó magas javítási költségeit értékes olaj használata által. Standardnak olyan speciális sűrűségű olaja van, amely az Ön automobilja motorja számára készült. Próbálja meg és meg lesz elégedve.



ROMÁNIAI VEZÉRKEPVESELET
AGENTIA AMERICANĂ S. A. — Calea Victoriei, 126, București

RÁDIÓ-ÉLET

A hét rádió-műsora

Az éther színe-java

SZIMFONIKUS HANGVERSENYEK

Lipce, vasárnap. 9.30: Orgona hgv.
Bécs, vasárnap. 10.15: Hgv.
Lipce, vasárnap. 12.30: Bach kantate.
Bécs, vasárnap. 12.40: Szimfonikus hgv.
Heilsberg, vasárnap. 14: Zenekari hgv.
Bécs, vasárnap. 20: Enekkari hgv.
Frankfurt, vasárnap. 22.30: Zenekari hgv.
Berlin, hétfő. 17.50: Strauss-hgv.
Frankfurt, hétfő. 22.15: Beethoven hgv

Bécs, kedd. 12.30: Brahms-ünnepség.
Lipce, kedd. 20: Enekkari hgv.
Lipce, kedd. 22.10: Zenekari hgv.
Brüsszel, kedd. 23.40: Händel-hgv.
Bécs, szerda. 21: Brahms-requiem.
Königswusterhausen, szerda. 21: A tavasz muzsikája.
Langenberg, csüt. 21.30: Brahms hgv.
Prága, csüt. 22: Zenekari hgv.
Bécs, csüt. 22: Modern zenekari hgv.

München, csüt. 22.15: Szimfonikus hgv.
Breslau, péntek. 19: Zenekari hgv.
Breslau, péntek. 21: Brahms-hgv.
Bukarest, péntek. 21.20: Szimfonikus hgv.
Strassburg, péntek. 21.30: Zenekari hgv.
Milano, péntek. 22: Zenekari hgv.
Róma, szombat. 21.45: Szimfonikus hgv.
Lipce, szombat. 23.05: Zenekari hgv.

OPERA ÉS OPERETTEK

Márisch-Ostrau vasárnap. 19: A madonna rózsái.
Bozen, vasárnap. 21.45: Operett.
Milano, vasárnap. 22: Falstaff.
Barcelona, vasárnap. 23: Operett.
Bécs, hétfő. 19.55: Rienzi.
Belgrád, hétfő. 21: Opera.
Strassburg, hétfő. 21.30: Friderika

London, kedd. 19.55: Trisztán.
Pozsony, kedd. 20.30: Thais.
Palermo, kedd. 21.45: Carmen.
Lipce, kedd. 23.30: Cár és ács.
Hamburg, szerda. 21: A király gyermekei.
Róma, szerda. 21.45: Szibéria.

Daventry, szerda. 22.55: Szigfrid.
Londn, csüt. 21.25: Parsifal.
Breslau, csüt. 21.45: Tannhäuser.
Heilsberg, péntek. 21.15: Othello.
Palermo, péntek. 21.45: La Wally.
Budapest, szombat. 20.30: Tusandot.
Breslau, szombat. 21: A vig özvegy.
Bari, szombat. 21.30: Aida.

Vasárnapról - vasárnapig

Vasárnap, május 14

BUKAREST. 10: Istentisztelet. 11.30: Hírszónoklat. 14.45: Munkásemlőadás. 12.15: Vegyes zene. 13: Gramofon. 14.15: Gramofon 17: Mezőgazdasági óra. 17: Vegyes zene. 20: Előadás. 21: Cimarosa: "Titkos házasság" c. operája. — BUDAPEST. 9.45: Hírek. 10.10: Közlemények az árumintavásárról. 11: Közvetítés a pécsi dómból. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.15: Hírek. 13.30: Közlemé-

nyek az árumintavásárról. 15: A pécsi relé-adóállomás ünnepélyes üzembekezdése. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.30: Közlemények az árumintavásárról. 18: A székesfővárosi zenekar hgv. 19.20: Anyák napja (Liber Endre beszédje). 19.50: Vidák Sándor és cigányzenekara. 20.50: Sporteredmények. 21: Tarka est (Salamon Béla) 22: Halász Gyula és Kristóf

Károly „Liszt Ferenc” c. hangjátéka. 23.25: Hírek, majd Bondy László zenekara és Farkas Sándor cigányzenekara. Solthy György (ének) közreműködésével. 24.10: Farkas Sándor és cigányzenekara. BECS. 10.15: Isolda Riehl (alt) és Frantz Schütz (orgona, zongora) hgv. 11.15: Wanda Achsel dalhgv. 12.40: Szimfonikus hgv. 13.50: Könnyű zene. 16.10: Haydn-vonósnyegyes. 17.15: Könnyű zene.

Hétfő, május 15

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: A rádiózenekar hgv. 20: Előadás. 20.40: Gramofon. 21: Kamarazene. 21.30: Modern zene. 21.50: Előadás. 22.05: Vegyes zene. BUDAPEST. 7.45: Reggeli torna. 10.45: Hírek. 11: Gramofon. 13.05: Ciczsa József és cigányzenekara. 14.40: Torna.

16.30: Diákelőadás. 17: Asszonyok órája. 18: Gajary István előadása. 18.30: Rádiókvintett. 19.10: Német nyelvlecke. 19.40: Bertha István zenekara. 21: Pauler Ákos dr. előadása Liszt Ferencről, gramofonlemezekkel. 21.30: Murgács Kálmán és Dirner Gusztáv szerzeményei. 22.30:

Hírek. 22.45: Gramofon. 23.45: Kiss Lajos és cigányzenekara. — BECS. 12.30: Népies zene gramofonon. 13: A Cerdavonósnyegyes hgv. 13.40: Szreter Károly hanglemezei. 14.10: Gramofon. 17.50: Hgv. 19.50: Wagner „Rienzi” c. operája. 23.55: Gramofon.

Kedd, május 16

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: Vegyes zene. 20: Előadás. 21: Aurel Alexandrescu dalestje. 21.20: A stúdió zenekarának a hgv. 22: Előadás. 22.15: A hgv. folytatása. 22.45: Rádiószurnál. 23: Előadás a román tengeri fürdőhelyekről. — BUDAPEST. 7.45: Reggeli torna. 10.45: Hírek. 11: Gramofon. 13.05: A

magy. kir. 1. honvéd gyalogezred hgv. 14: Hírek, majd gramofon. 17: Szikszay Lajos cigányzenekara. 17.45: Hírek. 18: Novella. 18.30: Hermann Pál csellóhgv. 19: Bisits Tibor előadása a „Gerle” nevű reliszt-zongoraverseny közvetítése a zenekarának a hgv. 21: A nemzetközi Liszt zongoraverseny közvetítése a ze-

neművészeti főiskoláról. 23: Hírek, majd Guttenberg György zenekara és Kóczé Antal cigányzenekara. Kalmár Pál (ének) közreműködésével. BECS. 12.30: Brahms-ünnepség. 13.35: Német tenoristák hanglemezei. 14.10: Operettrészletek gramofonon. 16.55: Jaroff doni-kozák kórusa. 18.25: Hgv. 20: Katonazene.

Szerda, május 17

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: A stúdió zenekarának a hgv. 19.15: A hgv. folytatása. 20: Előadás. 20.40: Gramofon. 21.30: Brahms-requiem közvetítése Bécsből. — BUDAPEST. 7.45: Reggeli torna. 10.45: Hírek, majd gramofon. 13.05: Zenekari hgv. 14: Hírek, majd Eugen Stepat

balalajkenekara. 16.30: Diákelőadás. 17: Novelák. 18: Vadászélmények Kisásziból. 18.30: Bachmann jazz. 19: Olasz nyelvlecke. 19.30: Bura Sándor és cigányzenekara. 20.50: Révész Béla előadása. 21: A nemzetközi Liszt-zongoraverseny közveti-

tése a zeneművészeti főiskoláról. 23: Hírek, majd Bura Károly és cigányzenekara. 24: Olasznyelvű előadás Aquincumról. BECS. 12.30: A Brunner vonósnyegyes hgv. 13.40: Emmi Leisner hanglemezei. 14.10: Gramofon. 21: Brahms-ünnepség. 23: Esti hgv.

Csütörtök, május 18

BUKAREST. 13: Gramofon. 17: Gyermek órája. 18: Vegyes zene. 19.15: A hgv. folytatása. 20: Előadás. 20.40: Gramofon. 21: Szakszofon-szólo. 21.30: Előadás. 21.45: Amelie de Barthfeld hegedűhgv. 22.15: Dinu Lipatti zongorahgv. 22.45: Rádiószurnál. — BUDAPEST. 7.45

Reggeli torna. 10.45: Hírek. 11: Novellák, majd Gramofon. 13.05: Cserkészelőadás. 13.30: Hírek, majd Farkas Vince és cigányzenekara. 17: Ifjúsági óra. 18: Mezőgazdasági előadás. 18.30: Goda Gizella dalestje. 19: Előadás. 19.30: Bánóczy D. dr. előadása Ázsiáról. 20.45: Kosztolányi

Dezso előadása. 21.15: A nemzetközi Liszt-zongoraverseny közvetítése. 23.15: Hírek, majd könnyű zene. — BECS. 12.30: Az Adler vonósnyegyes hgv. 17: Hangosfilmelágerek gramofonon. 20: Könnyű zene. 22: Modern osztrák zeneszerzők művei. 23.35: Esti hgv.

Péntek, május 19

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: Vegyes zene. 20: Előadás. 20.40: Gramofon. 21: Stela Simionescu dalhgv. 21.20: Szimfonikus hgv. 22: Előadás. 22.15: A hgv. folytatása. 22.45: Rádiószurnál. 23: Előadás a román fürdőhelyekről. — BUDAPEST. 7.45: Reggeli torna. 10.45: Előadás, majd gramofon. 13.05: Gramofon. 14.30: Rádiótorna. 16.30: Diákok felőrá-

ja. 17: Előadás. 18 Rác Laczi és cigányzenekara. 18.45: Gyorsíró-tanfolyam. 19.10: Vidám csevegés. 19.40: A magyar népdal, — előadás gramofonlemezekkel. (Bartók Béla előadása.) 20.25: Végh Sándor hegedűhgv. 21. Csathó K. „A házasságok az égben kötöttek” c. 3 felvonásos vígjátéka, majd Bodrics Béla és

cigányzenekara. 24.40: Dzséz. — BECS. 12.30: Alpesi dalok gramofonon. 13: A Silving vonósnyegyes hgv. 13.40: Joseph Wolfstahl hanglemezei. 14.10: Gramofon. 16.20: Jonas Erna zongorahgv. 16.40: Operettrészletek gramofonon. 17.45: Hangverseny. 20: Adelheid Arnhold (szoprán) ária és dalestje. 21.10: Vigjáték. 23.15: Táncmuzsika.

Szombat, május 20.

BUKAREST. 13: Gramofon. 18: Modern hgv. 20: Előadás. 20.40: Gramofon. 21: A stúdió zenekarának a hgv. — BUDAPEST. 7.45: Reggeli torna. 10.45: Hírek, majd gramofon. 13.05: A Szervánszky szalon-

zenekar hgv. 14: Hírek, majd hgv. 17: Gyermekmeseóra. 18: Operettrészletek. 19: Mit üzen a rádió? 19.30: Rác Lajos és cigányzenekara. 20.10: Külpolitikai szemle. 20.30: Puccini „Turandot” c. operája.

Közvetítés az Operaházról. Utána hírek, majd gramofon. — BECS. 12.30: Hgv. 14.45: Lauritz Melchior hanglemezei. 18: Könnyű zene. 19.30: Vidám hgv. 21: Operett. 23.15: Tánclemezek.

Félrevezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány utáztatokat ajánlanak. Utasítsa vissza a rágcskódjék az eredeti csomagolásu „OLLA”-hoz.



Romániai vezérképviselő:

Ing. I. LANTOS, Pas. Macca 4
Bucureşti. Tel. 339/57

Olcsó nyaralás a FÉLIX GYÓGYFÜRDŐBEN

Biztos gyógyulás mindenféle reumatikus bántalmak ellen. Olcsóbb, jobb, kényelmesebb, mint bárhol. — Elsőrendű penzió, (szoba, fürdés és nagyszerű étkezés, dietikus is.)

Május hónapban naponként 160 lej
Junius hónapban naponként 180 lej
Julius, augusztus hónapokban naponként — — — 220 lej

Gyermekek nyaralását teljes felelősséggel vállaljuk román, német, francia felügyelettel, nagyszerű ellátással.

Napi penzió 100 lej.

Különböző szórakozások a vendégek részére: Tenisz, strandfürdő, elsőrendű jazz-zene, minden este tánc.



Bájosság és üdesség!

Többet számít a vonások perfectségénél az arc borborszepe. Az egészséges és jól gondozott arc borborszepe és élénksége tükröz. Káros egy finom és érzékeny bőrt rossz minőségű pudert használni, mely megakadályozza és durvítja az arc borbort. A D'Argy puder tisztá és higiénikus anyagból van készítve, minősége elismert. On szállítóival meri lesz elégedve ha ajánlani fog egy doboz eredeti.

POUDRE **d'ARGY**

A D'Argy pudert és a Cubanita kölnivizet használja minden szép asszony.

Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Ár 78.— lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályaiban

Minden félévben egy 4—5 hetes kura

A Prof. dr. Péter-féle Arteriosklerosis elleni TEA megakadályozza az érlemezésedést, visszafertesíti, enyhíti és gyógyítja annak tüneteit, melynek a magas vérnyomás, szédülés, fülzúgás, emésztési zavarok, álmatlanság, szívszorulás, ingerlékenység, légzési nehézségek és más, az előrehaladott kor által okozott rendellenességek.

A Prof. dr. Péter-féle Arteriosklerosis elleni tea egy teljesen ártalmatlan, egyszerű, de biztos hatású szer, amelyben különböző gyógynövények gyógyereje van összpontosítva.

Már rövid használat után az általános közérzet javul és a fáradság helyét a régi szellemi frissesség, életerő és munkakedv foglalja el.

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Póztai szétküldés: Csillag-gyógyszertár által, Brassó, Hosszu-utca 5. sz.

Szerkesztői üzenetek

— Sz. Szatmár. Ön jogosan panaszkodik amiatt, hogy még ma, a huszadik században, a világháború után az általános gazdasági leromlottság napjaiban is csak azt a nőt tartják igazán előkelőnek és hódolatra érdemesnek, aki vagyona, vagy családja, vagy férje jóvoltából a saját szellemi, vagy testi munkája nélkül is gondtalan és fényűző életet élhet. A dolgozó nőt valamiféle másodosztályú nőnek tekintik, aki nem tarthat igényt a lady-kezt megillető megkülönböztetett társadalmi elbánásra. Igaza van Önnek, ez a társadalom kiskorúságára, lovagiatlanságára, logikátlanosságára és szolgalelkűségére vall. Ez a balítélet még a régi rendi világ és az azzal járó társadalomszemlélet csökevénye. Ma már ember és ember között kizárólag csak tehetség szempontjából tehető különbség. Ezzel nem azt akarjuk mondani, mintha a háztartásban élő és a családi gondokkal elfoglalt nő nem teljesítene éppen olyan fontos társadalmi és gazdasági hivatást, mint az, aki oklevelével, vagy két keze munkájával tartja fenn magát. A feleség és anya munkája nemzeti és társadalmi szempontból egyképpen rendkívül fontos és tiszteltetreméltó. Mindaddig pedig, ameddig vannak magános nők és vannak családok, amelyben egyedül a férfi nem tudja biztosítani az anyagi létfenntartást, a nő is kénytelen dolgozni, amivel csak erkölcsi értékét gyarapította anélkül, hogy női méltóságából valamit is feláldozott volna. Minden megkülönböztetés merénylet a józan ész, a tiszta erkölcsi életszemlélet, az ember szeretet és a művelt népek erkölcsi értéke ellen. — G. Nagyvárad. Asszonyom! Leonardo da Vinci megkísérelte, hogy számtani és mérési képletekben fejezze ki az emberi test szépségét, de még neki sem sikerült olyan törvényeket felállítani, amelyek végképpen eldöntötték volna a szépség és a tetszés problémáját. Mindenekelőtt ne feledjük el, hogy a szépséghez és a tetszéshez két ember szükséges: az egyik, akit néznek, a másik, aki őt nézi. Ez azt jelenti, hogy minden szépség viszonylagos és a tetszést nem elméleti és szépítési törvények, hanem ízlés, egyéniség, divat, kor és helyzet irányítják. Annyi bizonyos, hogy a szépség legfontosabb eleme az egészség és a természetesség. Más az, hogy valaki szerelmi szempontból tetszik-e, vagy valaki széptani szempontból felel meg az ízlés követelményeinek. Testi hiba, beteges, degenerált, vagy torz külső természetesen eleve kizárja, hogy valakit szépek tartunk, de ezen felül nincsenek esztétikai szabályok, amelyek a szépség fogalmát meghatározzák. Egyébként nem a magasság és szélesség, karcsúság, vagy teltség a döntő, hanem az arányosság és az érzéki hatás. Ebben aztán olyan változatosságot tud a természet kifejteni, amelyhez semmiféle számtani kombináció, vagy variáció sem érhet fel. Legyen nyugodt, Ön éppen olyan karcsú, éppen olyan telt, éppen olyan magas és éppen olyan arányos, hogy biztosan akad valaki, aki éppen azt az alakot tartja a legszebbnek és legkívánatosabbnak.

Frontharcos 62. A háboruban rokkantá vált osztrák-magyar tisztek nyugdíjának törvényét a szenátus is megszavazta, de az még nem jelent meg a hivatalos lapban. Illetékes helyen most sürgetik, hogy a törvényt ki is hirdessék, mert törvény, kihirdetés nélkül, életbe nem léphet. Mivel így a törvényt magát még nem láttuk, egyéb kérdéseire sem tudunk egyelőre választ adni. Mihelyt a törvény megjelenik, azt a B. L. részletesen ismertetni fogja.

* UTMUTATÓ, A KETTŐS KÖNYVTÁRTEL gyors és könnyű elsajátítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre kész minta, a legújabb törvények előírásai figyelembe véve. Kisebb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 30 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjenek be 35 lejt és postafordultával megkapják a könyvet.

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

Kívágni! Megőrizni!

Kérjen még ma

tőlünk levelezőlap után, amely csak 3 50 lejbe kerül, de sok hasznot hozhat Önnek vagy egészségének javára szolgálhat, díjtalanul és költségmentesen:

**katalógusokat,
prospektusokat,
leírásokat,
árjegyzékeket**

román vagy német nyelven. A kért dolgokat **mindenkinek** azonnal kiküldjük

»KARA«

Az 1000 ujdonság háza

Cernauți, Str. Iancu Flondor 13

Căsuța 59 — Telefon 353

Sürgöncim: Textilzweig

Kirendeltség: București, Str. Gen. Florescu 13

Kizárólag nagy külföldi cégeknek romániai vezérképviselői vagyunk és kivétel nélkül praktikus tömegcikkeket, szabadalmazott ujdonságok terjesztésével foglalkozunk:

**kis- és nagykereskedelemben,
háztartásban, pince, konyha,
ipari üzemek és gazdaságok,
egészség-, test- és szépség-
ápolás részére.**

Eladunk:

- a) osztály nagy- és kiskereskedelem,
- b) ipar és mezőgazdaság,
- c) **MAGÁNOSOK, intézetek, kisiparosok részére.**

Tehát mindenki vevőinkhez tartozik és mindenki talál valami praktikus ujdonságokat, kedvező áron pl.:

Autóüzletek, akkumulátor-töltő telepek, asztalosok, antialkoholikusok, bazárok, butorgyárak, borbélyok, cukorküzletek, cipőgyárak, cipészek, cukrászdák, drogériák, éttermek, fürdők, gyarmatárkereskedések, gyertyagyárak, gyógyszerárak háztartások, hentesüzletek, írók, kaktusztenyésztők, kertészek, kávéházak, kimerések, lakatosok, orvosok, rdálóüzletek, rövidárkereskedések, szódavizgyárak, szódavizárusítók, textilgyárak, sörfőzdék, szeszgyárak, vasúti éttermek, vasútiüzletek, villanyüzemek, vendéglők stb. stb.

Prospektusainkból meggyőződ-

hetik arról, hogy mit árusítunk!

Képviselők! Bizományosok!

A még szabad rajonok körüli képviselőit kiadjuk és komoly, tökéletes cégek készpénz-advék ellenében, 30 napos elszámolásra **kiszolgáltatási** raktárt kaphatnak

Magas kereseti és egzisztencia lehetőségek

Kívágni! Megőrizni!

AZ ÉRELMESZESZEDÉS GYÓGYÍTÁSA ÉS KEZELÉSE

Írta: DR. BUCSÁNYI GYULA a. u. tanácsos, főorvos. — Ára 45 lej. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában, Brassó.

A legújabb divat

SZABÁSZATI TANKÖNYVE

Szakiskoláknak és magántanulásra.

Írta: K-né MARGITAI MARIS.

Tartalmazza:

a modern francia és angol női ruha

szabás-rajzát, szabását, összeállítását, varrást és kidolgozását. — Rövid idő alatt már a 8-ik teljesen átdolgozott kiadás jelent meg. A könyv ára Lei 204. Vidékre portó Lei 20.

Kapható:

Brassói Lapok Könyvosztályában

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25%o engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KERTIPADOK, kertitömlők, vízmentes ponyvák és ponyvaszpon Jul. Teutsch műszaki áru-raktár, Brassó, Str. Regele Carol 57

Prima préselt széna eladó. Szucher Ábrahám, Ditrău, Jud. Ciuc. 11250

KERTKEDVELOK, VIRAGBARÁTOK kérjék árjegyzéket virággyűjtemény, nyári élővirágokról, szobanövényekről. J. Öllerer virágkertet, Targu-Mures. 11092

Brassó közelében, forgalmas helyen fűszerüzlet kis tőkével átvethető. Érdeklődni „Existencia” jellegre kiadóban. 11260

Női kalapok

nagy választékban

Engros és detail eladás

Átalakítások olcsón!

Jofa kalapgyártás

Brassó, Weisz Mihály-u. 6

Sparterie is kapható!

Karl Fröhlich és Tsa

vaskereskedés

Brassó, Hosszu-utca 30

Telefon 221

Állandóan dusan felszerelt raktár minden

kovács, lakatos, bádógos ács, asztalos, építész, mezőgazdasági szükségleti cikkből, a legolcsóbb napi áron.

Nagy főzőkemence és főzőedény-raktár.

ALBA JULIAN az „EUROPA” SZALLODA és étterem teljes berendezéssel azonnalra kiadó. Bővebbet a tulajdonosoknál: GLÜCK RUDOLF ÖRÖKÖSEI, ALBA JULIA 11316

Tavasza

Indathren festési

Delen,

Crepp

Crepp georgette,

Tobralikó,

Ruhának való

lennvaszon

TELLMANN & WOCET
cégnél,

BRASSÓ, BUZASOR 8.

Egészségünk nagyfotossági kérdéseinek könnyen érthető felvilágosító ismertetése.

Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést?

Írta:
Dr. Káldor Miklós
főorvos

Mindenkit érdeklő probléma a leghozzáértőbb és legszakavatottabb orvos tollával könnyen érthető, világos és szórakoztató stílusban megírva.

Kapható a **BRASSÓI LAPOK** könyvosztályában, Brassó, Kapu-u. 64-66.

Olcsóbb a legolcsóbbnál

J. SANDER

Brasov, Brassó, Str. Voievozului Mihai 13 SZ. (volt Kolostor-u. az udvaron balra).

Megérkeztek a legújabb divat szerinti cernaszövetek, crepek, delainok, grenadinok, stb. Finom poupline, zephir és oxford ingek szállítását mérték szerint nagyon jutányos áron vállalja. Kérem tekintse meg raktáram vételkötelezettség nélkül.

HAZHELY a lövöldéretti vilanegyedben eladó. Érdeklődni: Menczel, Averescu-u. 9. 11319

1 1/2 tonnás teherautó, majdnem új, eladó, Ardelean mé-száros, Brassó, Porond-tér. 11321

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára köve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Allást nyer

Előkelő biztosító társaság újrendszert biztosítás kötésére üzletszerzőket keres. Szakmabeli gyakorlat nem feltétlenül szükséges. Nyugdíjasok, rokkantak előnyben. Ajánlkozások a lap kiadóhivatalában „Tiszteletes kereset” jellegre irandók. 11303

SINA,
CSIKOS,
VIRÁGOS,
KOCKÁS

SELYEM óriási választékban

DEPNER és ROTH Brassó, Kapu-u. 116
Telefon: 116

A Központi Hiteliroda és „B. Z.” tagja.

N
A
G
Y
V
Á
L
A
S
Z
T
É
K

Női, férfi, gyermekkonfekció!
„CEHOSLOVACA”
lerakata!
Modern mérték-
szabóság!

WESTEMEAN
BRASSÓ - FOTÉR

O
L
C
S
Ó
Á
R
A
K

TELEFON:
710

Legjobb minőségben mindig
ujdonságok!

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó Rt. Brassó-Brassó